

Møteinnkalling

Utvalg: **Fakultetsstyret for Fakultet for naturvitenskap og teknologi**
Møtested: M1, Fakultetsadministrasjonen NT-fak, Realfagbygget
Møtedato: 12.02.2020
Tidspunkt: 12:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på e-post til anita.trum@uit.no med kopi til dekan Arne Smalås (arne.smalas@uit.no) slik at vararepresentanter kan innkalles i stedet.
Forfall til dette møtet som allerede er meldt inn, behøver ikke meldes inn på nytt.

Saksliste

<i>Saksnr</i>	<i>Tittel/beskrivelse</i>	<i>U.off.</i>	<i>Arkivref.</i>
FS 1/20	Godkjenning av møteinnkalling og saksliste		
FS 2/20	Referatsaker til møte 120220 - fakultetsstyret		2020/406
FS 3/20	Budsjett 2020 - NT-fak		2019/5680
FS 4/20	Rapportering for Årsplan 2019 - Fakultet for naturvitenskap og teknologi		2019/296
FS 5/20	Godkjenning av Årsplan 2020 for NT-fakultetet		2020/653
FS 6/20	Ordning for styring og ledelse på nivå 4 ved Fakultet for naturvitenskap og teknologi		2019/2867
FS 7/20	Tilsetting i stilling som instituttleder på Institutt for fysikk og teknologi for to år	X	2017/4335
	Orienteringssaker		
OS 1/20	HMS orientering fakultetsstyremøte 12. februar 2020		2016/7391
OS 2/20	Oppfølging av Melding om forskning og utdanning 2018 ved NT-fakultetet		2020/735
OS 3/20	Økonomi, muntlig orientering om årsoppgjør 2019		2019/3031

FS 1/20 Godkjenning av møteinnkalling og saksliste /

SAKSFRAMLEGG

Til:	Møtedato:	Sak:
Fakultetsstyret for Fakultet for naturvitenskap og teknologi	12.02.2020	2/20

Referatsaker til møte 120220 - fakultetsstyret

Innstilling til vedtak:

Fakultetsstyret ved NT-fak tar referatsakene til orientering.

Bakgrunn:

Referatsaker til fakultetsstyret ved NT-fak:

1. Referat fra siste fakultetsstyremøte 051219
2. Referat fra Informasjons- og drøftingsmøte med fagforeningene på NT-fakultetet 290120

—

Anita Johansen Trum
førstekonsulent

—

anita.trum@uit.no

77 64 40 30

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Vedlegg til
FS-02/20 Referatsaker
Møte 12.02.2020

Møteprotokoll

Utvalg: **Fakultetsstyret for Fakultet for naturvitenskap og teknologi**
Møtested: Møterom M1 - A155, Fakultetsadministrasjonen NT-fak, Realfagbygget
Møtedato: 05.12.2019
Tidspunkt: 12:00-16:00

Følgende faste medlemmer møtte:

Navn	Funksjon	Representerer
Jørn Wroldsen	Leder	Ekstern representant
Unni Pia Løvhaug	Medlem	Fast vitenskapelig ansattrepresentant
Marit Olli Helgesen	Medlem	Teknisk-administrativ ansattrepresentant
Margrethe Lindquist	Medlem	Teknisk-administrativ ansattrepresentant
Raymond Kristiansen	Medlem	Fast vitenskapelig ansattrepresentant
Luca Frediani	Medlem	Fast vitenskapelig ansattrepresentant
Monica Winsborrow	Medlem	Fast vitenskapelig ansattrepresentant
Anders Schomacker	Medlem	Fast vitenskapelig ansattrepresentant
Mads Adrian Hansen	Medlem	Studentrepresentant
Jon Helge L. Johansen	Medlem	Studentrepresentant

Følgende medlemmer hadde meldt forfall:

Navn	Funksjon	Representerer
Hilde Hamnes	Nestleder	Ekstern representant
Cordian Riener	Medlem	Midlertidig vitenskapelig ansattrepresentant

Følgende varamedlemmer møtte:

Navn	Møtte for	Representerer
Ingen		

Fast observatør hadde meldt forfall:

Alfred Hanssen, Prodekan nyskaping

Fra administrasjonen møtte:

Navn	Stilling
Arne Smalås	Dekan
Annfrid Sivertsen	Prodekan utdanning
Camilla Brekke	Prodekan forskning
Valentina Burkow Vollan	Fakultetsdirektør
Kurt Hemmingsen	Seksjonsleder seksjon for økonomi (under sak FS 43/19 og FS 44/49)
Tore Guneriusen	Seksjonsleder seksjon for forskning, utdanning og formidling (under sak FS 46/19)

Marianne Brekke
Liv-Ragna Garden
Martin Petersen

Rådgiver seksjon for forskning, utdanning og formidling
(under sak FS 46/19)
Seniorrådgiver personal (under sak FS 45/19)
Rådgiver HMS (under sak FS 42/19 og OS 14/19)

Merknader

Møtet ble innledet med en innlegg om Fusjonsenergi v/instituttleder Odd Erik Garcia, IFT.

Saksliste

<i>Saksnr</i>	<i>Tittel/beskrivelse</i>	<i>U.off.</i>	<i>Arkivref.</i>
FS 40/19	Godkjenning av møteinnkalling og saksliste		
FS 41/19	Referatsaker til møte 051219		2019/339
FS 42/19	HMS handlingsplan – oppsummering 2019 og ny plan 2020		2016/7391
FS 43/19	Status avsetninger per 26.11.2019		2019/3031
FS 44/19	Foreløpig budsjettfordeling 2020 - NT-fak		2019/5680
FS 45/19	Tiltak for likestilling ved NT-fak for perioden 2019-2021		2019/2073
FS 46/19	Oppretting av lektor i realfag trinn 8-13 ved NT-fakultetet høst 2020		2019/5167
FS 47/19	Utkast til Årsplan 2020 for NT-fakultetet		2019/5676
Orienteringssaker			
OS 14/19	HMS orienteringssak – sykefraværstatistikk 3. kvartal 2019		2016/7391
OS 15/19	Ordning for styring og ledelse på nivå 4 ved Fakultet for naturvitenskap og teknologi		2019/2867

FS 40/19 Godkjenning av møteinnkalling og saksliste /

Saksprotokoll i Fakultetsstyret for Fakultet for naturvitenskap og teknologi - 05.12.2019

Vedtak

Møteinnkalling og saksliste ble godkjent uten endringer.

Saksprotokoll i Fakultetsstyret for Fakultet for naturvitenskap og teknologi - 05.12.2019

Vedtak

Fakultetsstyret ved NT-fak tar referatsakene til orientering.

Følgende møtedatoer er fastsatt for vårsemester 2020:

12.02., 02.04. og 18.06., samt reservemøte 07.05.

Følgende møtedatoer for høstsemesteret 2020 vedtas endelig i siste møte før sommeren:

17.09., 29.10. og 10.12.

FS 42/19 HMS handlingsplan - oppsummering 2019 og ny plan 2020 2016/7391

Saksprotokoll i Fakultetsstyret for Fakultet for naturvitenskap og teknologi - 05.12.2019

Vedtak

Fakultetsstyret tar informasjonen om oppfølging av HMS handlingsplan 2019 til etterretning.

Fakultetsstyret vedtar HMS handlingsplan for NT-fak 2020. HMS satsingsområder og årskalender 2020 gjøres styrende for HMS arbeidet ved fakultetet i 2020.

FS 43/19 Status avsetninger per 26.11.2019 2019/3031

Saksprotokoll i Fakultetsstyret for Fakultet for naturvitenskap og teknologi - 05.12.2019

Vedtak

Fakultetsstyret tar fremlagt status over utvikling i avsetningene til orientering.

FS 44/19 Foreløpig budsjettfordeling 2020 - NT-fak 2019/5680

Saksprotokoll i Fakultetsstyret for Fakultet for naturvitenskap og teknologi - 05.12.2019

Vedtak

- 1. Fakultetsstyret godkjenner den foreløpige budsjettfordelingen for 2020 som beskrevet i saksfremlegget.*
- 2. Fakultetsstyret ber budsjettenhetene starte arbeidet med budsjettering i henhold til de estimerte rammene, men må ta høyde for justeringer i det endelige budsjettet som skal vedtas i neste styremøte.*

Vedtak

1. *Fakultetsstyret vedtar Tiltak for likestilling ved Fakultet for naturvitenskap og teknologi for perioden 2020-2021.*
2. *Midler for å gjennomføre tiltakene innarbeides i budsjettene for 2020-2021.*
3. *Dekan gis fullmakt til å ferdigstille tiltakene basert på behandlingen i fakultetsstyret.*

Vedtak

*Fakultetsstyret godkjenner vedlagt fagplan for lektor i realfag trinn 8-13.
Fagplanen vil gjelde fra høst 2020.*

Vedtak

1. *Fakultetsstyret godkjenner utkastet til Årsplan 2020 for NT-fakultetet, og innarbeider øvrige forslag som styret foreslår i det videre arbeidet med årsplanen.*
2. *Fakultetsstyret ber om at den ferdigstilte årsplanen legges fram på neste fakultetsstyremøte for godkjenning*

Orienteringssaker

OS 14/19 HMS orienteringssak - sykefraværstatistikk 3. kvartal 2019

OS 15/19 Ordning for styring og ledelse på nivå 4 ved Fakultet for naturvitenskap og teknologi
Fakultetsstyret ber om at ordning for styring og ledelse på nivå 4 fremlegges for endelig godkjenning i neste fakultetsstyremøte.

OS 16/19 Muntlig orientering – Tildeling av 4 fem-årige studieplasser til EKM (Energi, klima og miljø)- studiet ved NTF.

OS 17/19 Muntlig orientering – Status for rekruttering til ledig stilling som instituttleder ved Institutt for fysikk og teknologi.

OS 18/19 Muntlig orientering – Fakultetets lederseminar 2.-3.12. Tema omhandlet karriereutvikling, organisering av studieprogramporteføljen, budsjettfordelingsmodellen.

OS 19/19 Muntlig orientering – Informatikkstudium på Mo i Rana, det arbeides med videre muligheter.

OS 20/19 Muntlig orientering – Oppslag i avisen *Fremover* som omhandlet NTF og IVT.

2

Vedlegg til
FS - 02/20 Referatsaker
Møte 12.02.2020

Møtereferat/-protokoll

Møte: Informasjons- og drøftingsmøte
Møteleder/referent: Valentina B. Vollan/Liv-Ragna Garden
Møtedato: 29.01.2020
Til stede: Ståle Antonsen, NITO
Lisbeth Klausen, Parat
Eva K. Bjørkeng, HVO
Valentina B. Vollan, fakultetsdirektør
Liv-Ragna Garden, fakultetsadm
Forfall: Andreas Terum, Forskerforbundet
Marit Hillestad, NTL
Frode Holøien, NTL
Arne O. Smalås, dekan

Sak 1/20 Gjennomgang av Hovedavtalen v /Gunhild Stavem og Jan Ove Mortensen, ORG.ØK

Noen punkter fra gjennomgangen:

- Tilpasningsavtalen skal revideres, arbeidet begynner i februar 2020.
- ID-møtene gjelder informasjons- og drøftingssaker, ikke forhandlinger. Forhandlinger skjer på nivå 1 med de hovedtillitsvalgte og ORG.ØK.
- Det er en gjensidig informasjonsplikt mellom partene i ID-møtene
- Arbeidsgiver og tillitsvalgte møtes som likeverdige parter, med vilje til å finne løsninger
- Tillitsvalgte skal trekkes inn så tidlig som mulig i utrednings- og beslutningsprosesser
- Tillitsvalgte skal ha nødvendig tid til å utføre arbeidet som tillitsvalgt.

Saker som skal informeres om:

- Regnskap og økonomi
- Vedtak i fakultetsstyret og administrasjon av betydning for de ansatte
- Administrative tilsetninger 6-12 måneder
- Lønnsfastsettinger etter HTA 2.5.3, årlig. Det vil komme en løsning i paga som vil gjøre det mulig å ta ut rapporter på dette. På NT-fak legges det opp til slik orientering årlig i desember.

Saker som skal drøftes:

- Budsjettforslag
- Omgjøring av ikke besatt stilling
- Oppsetting av arbeidsplan

Uavhengig av dette kan de tillitsvalgte kreve at en sak som har betydning for de ansatte skal drøftes.

NB! Husk taushetsplikt rundt taushetspliktige saker.

Konklusjoner:

- Teamsområde opprettes for ID-møtene, hvor ulik informasjon kan legges ut, eks lysark fra denne gjennomgangen, referat fra ID-møtene, fakultetsstyresakene, administrative tilsetninger fra 6-12 måneder, høringer som berører fagforeningene.

2/20 Saker til fakultetsstyret 6.02.2020:

Valentina B. Vollan informerte om sakene som legges frem for fakultetsstyret:

Vedtakssaker:

1. Økonomioppfølging/budsjettfordeling 2020
2. Statusrapport årsplan for 2019
3. Årsplan for 2020
4. Ledelse på nivå 4
5. Konstituering av instituttleder på IFT

Orienteringssaker:

- Avsetninger
- Årsoppgjør
- HMS (årsrapport kommer i neste møte i fakultetsstyret)
- Forskning- og utdanningsmelding

3/20 Informasjon fra fagforeningene:

Ikke noe å informere om nå.

Liv-Ragna Garden
ref

SAKSFRAMLEGG

Til:	Møtedato:	Sak:
Fakultetsstyret for Fakultet for naturvitenskap og teknologi	12.02.2020	3/20

Budsjett 2020 - NT-fak

Innstilling til vedtak:

1. Fakultetsstyret vedtar budsjettfordelingen for 2020 slik det fremkommer i saksfremlegget.
2. Fakultetsstyret ber om å få løpende rapporteringer over utvikling i avsetninger, slik at mål for avsetningsnivå lik maksimalt 7% av budsjettrammen oppnås i 2020.
3. Dekan kan på fullmakt fra fakultetsstyret gjøre budsjettmessige korreksjoner hvis nødvendig.

Bakgrunn:

OBS! Dette saksfremlegget er ikke klart når resten av møteinnkallingen sendes ut, og vil derfor bli ettersendt fredag 7. februar 2020.

Kurt Egil Hemmingsen
seksjonssjef

—

kurt.hemmingsen@uit.no
77 64 52 05

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

SAKSFRAMLEGG

Til:	Møtedato:	Sak:
Fakultetsstyret for Fakultet for naturvitenskap og teknologi	12.02.2020	4/20

Rapportering for Årsplan 2019 - Fakultet for naturvitenskap og teknologi

Innstilling til vedtak:

Fakultetsstyret tar statusrapporten til orientering.

Bakgrunn:

Fakultetet arbeider med å koble årsplanen strategisk og tett på kjernevirksomheten. Årsplan er blant annet tema på dialogmøter med instituttene. Flere av tiltakene er løpende og arbeides med kontinuerlig, og noen er av en slik karakter at de ikke vil ferdigstilles i inneværende år.

Statusrapport for 2019 skal sammenholdes direkte mot fakultetets Årsplan for 2019. Rapporteringa baseres på koding med fargefelt på høyre side av tiltakstabellene, der grønn markering betyr utført/ferdigstilt, gul betyr under arbeid/igangsatt, mens rødt felt betyr ikke utført/ikke oppnådd.

Flere av tiltakene i årsplanen kan samles under hovedkategorier som *utvikling av unge talenter, styrking av ledelse, kjønnsbalanse, strategi, utdanning, forskning, bygg og HMS, økonomi, ADM2020, samarbeid med IVT*. Noen generelle kommentarer for hovedtemaene er trukket fram nedenfor.

Utvikling av talenter, styrking av ledelse

Fakultetet vil videreføre arbeidet med å utvikle mal for karriereplaner. Fakultetet har tro om at ved riktige mekanismer, så kan man tidlig identifisere talenter, og bygge opp om en karrierevei for dem innen forskning, utdanning og/eller ledelse. Dette gjelder også å identifisere ledertalenter til både vitenskapelige og teknisk- og administrative stillinger. Det å identifisere kandidater tidlig i deres karriereløp, tror fakultetsledelsen at kan ha en effekt ved å klargjøre for den enkelte deres framtidige potensiale.

Kjønnsbalanse

Fakultetsstyret har vedtatt ny likestillingsplanen for NTF 2020-2021. Den er med utgangspunkt i forrige likestillingsplan, men favner noe bredere enn tidligere ved at den også er sett i sammenheng med prestisje/balanse-prosjektet ved UiT, et prosjekt som NTF også er tilknyttet. De foreslåtte tiltakene dekker likevel ikke fakultetets helhetlige politikk innen likestilling, det er behov for flere tiltak for å øke rekrutteringen av kvinnelige postdoktorer og stipendiater, samt behov for forskningsbasert kunnskap i feltet.

Strategi

Tiltaksplanene i årsplanen er forsøkt tett koblet mot mål og strategier i fakultetets strategi. Tiltakene i årsplanen for 2019 har konkrete referanser til strategien *Naturvitenskap og teknologi – mot 2022* (G1.x - G4.x), Strategiplanen har en tettere kobling med andre fakultet og internt mellom instituttene ved NT-fakultetet enn forrige plan, og denne koblingen gjenspeiles videre i årsplanen.

Utdanning

Det har vært høy aktivitet ved fakultetet innen utdanning, blant annet ved oppretting av nytt studieprogram master i luftfartsvitenskap, lektorprogram i realfag 8-13, oppretting av studieretning i cybersikkerhet, revidering av studieprogram/studieretninger og navneendringer på program.

Fakultetets prosjekt på utdanningskvalitet, *KvaNT*, er godt i gang. R2-kravet for opptak til bachelor i geologi er fjernet etter påtrykk fra UiT/NTF og UiB.

NTF er partnere i 2 SFU (Senter for fremragende utdanning), ved *Centre for Integrated Earth System Science Education* (iEarth) ved institutt for geovitenskap, og *Centre of Excellence in Maritime Simulator Training and Assessment* (COAST) ved institutt for Teknologi og sikkerhet.

Forskning

NT-fakultetet har i 2019 utviklet seg videre som et sterkt forskningsfakultet og står for en betydelig andel av UiT sin totale forskningsinnsats. Dette gjenspeiler seg i at fakultetet har en mye høyere prosentandel eksternfinansiering enn alle andre fakultet og er langt over måltallet for UiT som helhet. De fire sentrene (2 SFF'er, 1 SFI, og 1 Petro) bevilget etter nasjonal konkurranse, har utviklet seg og produsert meget godt i året.

Forskningsmiljøer og enkeltansatte oppnådde i 2019 finansiering fra flere virkemidler i både Horizon 2020 og NFR. Fakultetet hadde også suksess mot de nye interne virkemidlene, Aurora senters og tematiske satsinger.

Fakultetet har i 2019 spesielt arbeidet målrettet for å identifisere og bygge opp under nye miljøer og enkeltpersoner som kan være i posisjon for å søke om senterstatus (SFF, SFI og FME) og individuelle eller nettverksprosjekter (ERC, ITN etc) i de kommende årene.

Bygg og HMS

På grunn av betydelig økt aktivitet har fakultetet fått en prekær mangel på areal, spesielt for eksperimentell aktivitet. Det er derfor inngått avtale om leie av ytterligere areal i Siva innovasjonssenter (Forskningsparken). Fakultetet har dermed lokalisert 3 av 6 institutter (helt eller delvis) i Forskningsparken.

Arbeid i forbindelse med renovering av Naturfagsbygget er godt i gang. Renoveringen er av slikt omfang at alle ansatte ved institutt for geovitenskap må flytte ut av bygget under renoveringsperioden, som er anslått til 2 år. Dette gjelder både kontor- og laboratoriarbeidsplasser.

HMS har kontinuerlig fokus og status for arbeidet rapporteres til fakultetsstyret i hvert styremøte og tas jevnlig opp i andre fora som kontorsjefmøter.

Økonomi

Avsetninger har hatt betydelig fokus ved UiT som organisasjon og ved fakultetene. Status over fakultets avsetninger har vært framlagt for fakultetsstyret i alle styremøtene. En strategisk forankret plan for å få justert ned de betydelige avsetningene NTF har akkumulert, er iverksatt i 2019. Det er etterslep i noen av tiltakene, slik at den totale effekten vil vises i 2020. Avsetningene ved utgangen av 2019 er betydelig redusert for fakultetet, men det må påregnes at avsetning fra 2019 trekkes inn til UiT sentralt. Omfanget redegjøres for i egen økonomisak til fakultetsstyret.

ADM2020

I 2019 er følgende organisering etablert fakultetsadministrasjonen: seksjon for forskning, utdanning og formidling, seksjon for økonomi, og en stab tilknyttet fakultetsdirektør og dekan. Før ADM2020 vedtaket bestod fakultetet av 4 seksjoner, hhv. forskning og formidling, personal, studie og økonomi. Flere ansatte fra fakultetsadministrasjonen og instituttadministrasjonene er i 2019 organisatorisk tilknyttet fellestjenesten (nivå1). Hele organisasjonen er ikke i full drift etter omorganiseringen, og stillinger innenfor enkelte tjenestekområder er ennå vakante.

Utvikle samarbeids med IVT-fakultetet

NTF og IVT arbeider for å videreutvikle det gode samarbeidet. Fakultetene er representert ved styremedlem (prodekaner) i de respektive fakultetsstyrene. Det er gjennomført felles møter med styrene for vår- og høstsemesteret 2019, de er avholdt hhv. ved Campus Narvik og Campus Tromsø. Felles forvaltningsorgan for siv.ing. og ingeniørstudiene (FUSI) er under etablering.

Oppsummert så har 2019 vært et år med meget høy aktivitet. Avsetningene har gitt fakultet et betydelig økonomisk handlingsrom for å iverksette flere strategiske tiltak som beskrevet over, herunder utdanningsprosjektet *KvaNT*, tilsetting i II-er stillinger og betydelige utstyrsinvesteringer inkludert kjøp av fly. Fakultetet er innvilget forskningssentre og utdanningssentre, har opprettet nye studieprogram og nye studieretninger, samt utført revideringer av studieprogram- og retninger. Fakultetet har sammen med instituttene arbeidet med etablering av nivå 4 ledelse, en ledelsesstruktur som favner både utdanning og forskning.

Arne O. Smalås
dekan

Valentina Burkow Vollan
fakultetsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Vedlegg:

- Årsplan 2019 – status pr. 31.12.19
- Strategi NT mot 2022 - kodet

Årsplan for 2019 – Fakultet for naturvitenskap og teknologi

Tiltak	Beskrivelse	Ref.
Tematiske satsinger og bærekraftsmål		
Bidra til å videreutvikle og styrke Senter for fornybar energi (ARC) i samarbeid med HSL, IVT og BFE	Allokere nye interne strategiske midler til ARC ved NT-fakultetet. Prosjekter innen fornybar energi og håndtering av klimagasser, som prioriteres, skal være tverrfaglige og av høy vitenskapelig kvalitet, og skal ha fremtidig ekstern senterfinansiering som mål.	UiT-VP NT-T1.5 NT-T1.6 NT-G2.1 NT-G2.8
Etablere og utvikle UiT sitt nye senter for antibiotikaresistens (CANS) i samarbeid med BFE og Helsefak	NT skal sette av midler til CANS i tråd med avtalene for prosjektet og ansette 2 nye medarbeidere i faste førstestillinger.	UiT-VP NT-T4.1 NT-T2.3
Etablere og utvikle UiT sitt nye senter for Befolkningsundersøkelser i Nord (BiN) i samarbeid med HSL og Helsefak	NT skal sette av midler til BiN i tråd med avtalene for prosjektet, og skal bidra til et sterkt teknologisk fotavtrykk i sentret.	UiT-VP NT-T2.2
Utvikle «Klimaets dynamikk i Arktis» som et tverrfaglig forskningsfelt ved NT	Allokere ressurser til IMS, IG og IFT for å utvikle studier på klimaets dynamikk i Arktis, som et større tverrfaglig forskningstema med høy vitenskapelig kvalitet ved NT	NT-T1.1 NT-G2.8
Videreutvikle forskning på utnyttelse av marine biomasse	Ekstra tilførte ressurser i 2019 skal bidra til å utvikle feltet ved UiT i samarbeid med BFE, bl. annet gjennom forsterket søknadsinnsats.	UiT-VP NT-G2.8
Utarbeide planer og strategier for videre satsing på marine og terrestriske geofarer.	NT-fakultetet skal ta ansvar for å utarbeide en plan for en tverrfaglig og tverrfakultær satsing på forskning og utdanning innen geofarer.	UiT-VP NT-T1.4
Utvikle optikk og nanoteknologi til en bred og ledende forskningsaktivitet ved fakultetet	Med basis i aktiviteten innen materialvitenskap, optikk og sensorteknologi ved IFT, bygge ledende tverrfaglig miljøer (som involverer informatikk, kjemi og geovitenskap,) og som vil være i solid posisjon for å nå igjennom med søknader om senterstatus (FME, SFF, SFI). Dette inkluderer også investeringer i og oppbygging av optiske laboratorium med renrom i Teknologibygget.	NT-T1.5 NT-T4.7 NT-G2.8

Engasjerende og aktuelle utdanninger

Utarbeide handlingsplan for mobilitet og sette i verk tiltak.	En arbeidsgruppe utarbeider forslag til handlingsplan. All informasjon og nettsider ved fakultetet knyttet til utvekslingsavtaler og informasjon om utveksling, skal gjennomgås. Det skal foreligge enhetlig og tydelig informasjon om mulighet om utveksling på alle fakultetets studietilbud. Arbeidsgruppens mandat inkluderer vurdering av relevans av fakultetets utvekslingsavtaler og forslag til hvordan øke utveksling på fakultetet.	UiT-VP NT-G1.5
Strategisk satsing (2019-2020) på kvalitet i utdanningene til fakultetet med økonomisk ramme på 12 MNOK. Igangsette prosjekt i 2019 og starte driftsfase.	<ul style="list-style-type: none"> Systematisk analyse av frafall og gjennomstrømning ved fakultetets studietilbud ved hjelp av Tableau, og andre relevante tilgjengelige data som studie-barometeret, kandidatundersøkelse i samhandling med programledelsen. Kartlegge og definere mål for prosjektet for utvikling og innføring av studentaktive undervisningsformer i emner ved fakultetet. Kartlegge og definere mål for bruk av programmering og IKT i realfag og teknologiske fag, inkludert bruk av digitale eksamen ved fakultetet. Kartlegge og definere utdanningsfaglige problemstillinger knyttet til lektorutdanningen i realfag 8-13 og lage tiltaksplan. 	UiT-VP NT-G1.1-4 NT-G1.10 NT-G1.13 NT-G1.15
Etablere nettverk for erfaringsdeling og tverrfaglig utdanningsfaglig samarbeid for lektorer	Etablere møtearenaer for lektorer ved fakultetet. Lektor-gruppen brukes i systematisk arbeid med sammenheng og samarbeid på begynneremner ved fakultetet, fokus 3 første semestrene.	NT-G1.3 NT-G1.10 NT-G1.13 NT-G4.2

Styrke den utdanningsfaglige bevisstheten ved fakultetet	Starte opp og gjennomføre månedlige møter med undervisningsledere for å styrke samhandling og erfaringsdeling på fakultetets utdanningstilbud.	NT-G4.2 NT-G4.7
Gjennomgang mandat Studieutvalget (SU)	Gjennomgang og revisjon ved behov av mandatet til SU	NT-G1.1
Gjennomgang av studieprogramporteføljen	Intern gjennomgang av fakultetets studietilbud for å vurdere effektiv bruk av ressurser, møte samfunnets behov for kompetanse, og samarbeid mellom institutter og fakulteter	NT-G1.12 NT-G1.13
Oppfølging akkrediteringsprosess 2018	Oppfølging av funn i akkrediteringsprosessen 2018, inkludert arrangere workshop om NKR og gjennomgang av praksis i bruk av studieretninger og spesialiseringer.	NT-G1.1
Skolelaboratoriet	Ferdigstille arbeid med strategi for Skolelaboratoriet og plan for bruk av tildelte midler	NT-G1.11
Etablere MA i luftfartsvitenskap	Utarbeide studieplan for MA i luftfartsfag, godkjenning og klargjøring for utlysning vår 2020. Styrking av fagmiljøet med 2 vitenskapelig ansatte.	NT-G1.13
Etablere FUSI i samarbeid med IVT-fak	Etablere og starte drift av felles forvaltningssystem for ingeniørutdanningene ved UiT i samarbeid med IVT-fak, i tråd med vedtak i U-styret.	UiT-VP NT-G1.14
Oppfølging av rapport og vedtak i U-styret for lektor 8-13	Oppfølging av rapport fra arbeidsgruppe lektor 8-13 og vedtak fra U-styret om studieretning lektor i realfag	NT-G1.15
Studentdemokrati	Støtte opp under studentdemokrati ved fakultetet ved å arrangere tillitsvalgtkurs og minimum 2 møter i semesteret mellom fak. ledelse og Studentutvalget	NT-G1.8

Akademisk frihet og troverdighet – forskning og kunstnerisk og faglig utviklingsarbeid

Konkretisere og formalisere samarbeid om forskerstøtte (forskningsadministrasjon)	Utvikle samhandling mellom fakultet og mot fellestjenester. Rolleavklaring mellom nivå og på tvers, og spesielt videreutvikle samarbeidet med BFE.	NT-G2.14 NT-G4.3
Forskerutdanning: Kvalitets-sikring av PhD i realfag og fellesgrad i nautiske operasjoner.	Revisjon av mandatet til Forskerutdanningsutvalget (FU) med vekt på å sikre et kontinuerlig arbeid på kvalitet i utdanningen. Sikre kvalitet og videreutvikling av fellesgraden i nautiske operasjoner.	NT-G2.4
Organisering av forsker-utdanningen ved fakultetet (phd og post docs).	Etablere og formalisere en arena for forskeropplæring («forskerskole») på fakultetsnivå som ivaretar og har fokus på gjennomstrømming, veiledning, karriere-utvikling, generiske ferdigheter, tilfang av PhD-emner, sosiale og faglige nettverk, etc.	NT-G2.4 NT-G2.5
Posisjonere miljøer og enkeltforskere for søknad om senterstatus, internasjonale nettverks- og individuelle tildelinger.	Mål om at det sendes inn minst én søknad om SFI, flere søknader til Tematiske satsinger, 3 søknader mot TFS-Sgt og minst én søknad til Aurora Centers i 2019, som alle ledes av fagfolk ved NT. Ytterligere minimum 5 miljøer skal identifiseres og posisjoneres mot fremtidige senter søknader (FME, SFF, SFI). Aktuelle kandidater skal støttes og posisjoneres opp mot individuelle (ERC) og nettverkssøknader (ITN-ETN) innen Horizon2020.	NT-G2.8
Styrket innsats mot Horizon-2020 og Horizon Europe	Fakultet nedsetter en «Horizon-gruppe» som har som mandat å fremme tiltak som bidrar til økt interesse og antall søknadsinitiativ, erfaringsinnhenting og insentiver.	NT-G2.13
Vurdering og sikring av grunnforskningen og disiplinfagene kår ved fakultetet.	NT-fakultetet blir stadig mer anvendt i sin forskning og utdanning i tråd med oppdraget om å løse samfunnsutfordringer. Den anvendte forskningen er helt avhengig av en pågående og solid grunn-forskningsaktivitet. Fakultetet skal ha en vurdering av grunn-forskningens kår og legge en plan for at den sikres også i fremtiden.	NT-G2.2

Kreativitet og engasjement – innovasjon og formidling

Utarbeide fakultetsstrategi for innovasjon og entreprenørskap	Fakultetet trenger en egen strategi for innovasjon og entreprenørskap som kan kobles til UiT sine overordnede strategier på nivå 1 og nivå 2. Virkemidler for styrking av vår kobling til arbeids- og næringsliv samt randsone-institusjoner bør være et sentralt element i en slik strategi.	UiT VP NT-G3.1 NT-G3.3 NT-G3.4
---	---	---

Innføre innovasjon som element i fakultetets utdanninger	Synliggjøre og informerer om eksisterende relevante emner innen innovasjon som mulige valgmuligheter i våre utdanningsprogrammer. Legge planer for hvordan elementer av innovasjon kan flettes inn i emner som gis ved NT-fak og hvordan studentene sikres møte med innovasjon gjennom studieløpet. Innføre årlig studentrettet innovasjonsdag for eksempel i samarbeid med Ungt entreprenørskap.	NT-G3.2 NT-G3.3 NT-G3.5
Utarbeide verktøykasse og kjøreregler for kommersialisering og bedriftsetablering	Det er stort behov for klare og utvetydige kjøreregler for kommersialisering og bedriftsetablering blant ansatte og studenter. Det finnes et overordnet regelverk som forvaltes av nivå 1, men det viser seg å være komplisert når regelverket skal operasjonaliseres på forskernivå. En slik verktøykasse må utarbeides i tett samarbeid med nivå 1, og Norinova Technology Transfer kan spille en rolle i utformingen av kjørereglene.	NT-G3.3 NT-G3.4 NT-G3.5
Øke synligheten ved formidling av god forskning	Dekanatet tar direkte og målrettet kontakt med utvalgte produktive forskningsmiljøer ved NT for å stimulere til økt synlighet av vår forskning i nasjonale media. Målet er å opprette direkte kontakt mellom forskere og media som skal lede til flere populærvitenskapelige oppslag i radio, TV og nettbaserte media.	UiT VP NT-G3.1 NT-G3.2 NT-G3.5

Nærhet og engasjement – arbeidsmiljø og organisasjon

Gjennomgang av fakultetets instituttorganisering	Fakultetet skal utrede om dagens instituttstruktur (med 6 institutter) er den mest hensiktsmessige organiseringen av fakultetet i fremtiden. Rapport skal ferdigstilles innen 01.07.2019.	UiT VP
Redusere avsetningene ved fakultetet med 20%	Ferdigstille og iverksette planer for å utnytte handlingsrommet i avsetningene til å styrke kjernevirksomheten.	UiT VP
Innføre en ny budsjettfordelingsmodell	Ny modell skal utvikles, konsekvensutredes og vedtas i Fakultetsstyret. Målet med modellen er å bedre langtidsplanleggingen og gi mer forutsigbare og stabile budsjetter til enhetene.	
Formalisering av ansvars- og ledelsesstruktur ved instituttene	Som en oppfølging av utredning på nivå 1 om «Styring, ledelse og medvirkning på nivå 3», skal fakultetet utarbeide prinsipper og retningslinjer for lederstøtte, medvirkning og ledelse på nivå 4.	NT-G4.1 NT-G4.5
Ny plan for likestilling ved NT og arbeid for jevn kjønnsbalanse ved fakultetet.	Arbeidsutvalg skal identifisere barrierer av praktisk, økonomisk og kulturell art som finnes ved NT-fakultet og legge frem et forslag til ny likestillingsplan med konkrete tiltak med mål om bedre kjønnsbalansen i vitenskapelige og tekn.adm. stab, samt i lederstillinger. Ansettelsen av ca. 20 kvinner i toerstillinger fra 01.01.2019 markeres og gruppen skal benyttes aktivt i arbeidet for å fremme en jevnere kjønnsbalanse.	NT-G4.9 NT-G4.5 NT-G4.10 NT-G4.11
Utvikle en god seniorpolitikk	Utvikle en kultur for individuell tilrettelegging for seniorer slik at de er motivert til å stå i stillingen. Alle over 60 år skal ha gjennomført medarbeidersamtaler med sin nærmeste formelle leder med dette som fokus.	NT-G4.4
Øke kvalitet og areal på NT-fakultetets lokaler.	Være en pådriver og støttespiller for renovering av Naturfagsbygget, og utvikle planer og visjoner for et nytt bygg.	NT-G4.18 NT-G4.19
Karriereutviklingsplaner for ansatte	Utvikle retningslinjer og prosedyrer for karriere-utviklingsarbeid for ansatte, som inkluderer bevisstgjøring av ledere på alle nivå. Det skal gjennomføres en pilot for gruppen post docs i 2019.	NT-G4.12
HMS-arbeidet, arbeidsmiljø og tilpassing i fht administrativ reform	I henhold til tiltak i HMS handlingsplan godkjent i Fakultetsstyret. Ansettelsesprosesser og mottak av nyansatte skal gjennomgås for å sikre gjensidig forståelse og oppmerksomhet på forskjellighet i et internasjonalt og flerkulturelt arbeidsmiljø. Endringene i administrative rutiner og arbeidsoppgaver som følge av Adm2020 skal implementeres. Administrative oppgaver skal tilpasses fellestjenester og oppgaver på nivå 2 og 3 må tilpasses en redusert stab.	NT-G4.15 NT-G4.17 NT-G4.3

*UiT-VP henviser til UiT sin virksomhetsplan for 2019 (Universitetsstyret sak S-20/18)

*NT-X.y.y henviser til NT-fakultetets strategi-/handlingsplan.

Strategisk plan

Fakultet for naturvitenskap og teknologi

Naturvitenskap og teknologi i nord – mot 2022

Vedtatt av Universitetsstyret 06.09.2018

Versjon med nummererte mål og strategier

Fakultetets visjon:

Naturvitenskap og teknologi for en bærekraftig fremtid

Fakultetets misjon:

Fakultetet utvikler og deler kunnskap av høy internasjonal kvalitet innen naturvitenskap og teknologi basert på forskning, innovasjon og utdanning. Studietilbudene er av høy kvalitet og spenner fra korte profesjonsutdanninger til PhD. De er etterspurte og samfunnsrelevante og tiltrekker seg dyktige studenter regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Fakultetet er en attraktiv samarbeidspartner for næringsliv og offentlig sektor.

Verdigrunnlag:

Troverdighet, akademisk frihet, nærhet, kreativitet og engasjement preger forholdet mellom ansatte, mellom ansatte og studenter og mellom fakultetet og samarbeidspartnere. De nasjonale etiske retningslinjer gjelder for alle fakultetets aktiviteter. Fakultetet har et særlig ansvar for å utvikle kunnskap og teknologi som fremmer nødvendige omstillinger for å ivareta jordas miljø og sikre en bærekraftig utvikling.

FN's bærekraftsmål

Naturvitenskap og teknologi i Nord – mot 2022 er utviklet i tråd med FN sine bærekraftsmål. Fakultetet skal gjennom sine tematiske satsinger og gjennomgående strategier gi viktige bidrag for oppnåelse av flere sentrale bærekraftsmål.

Fakultetet bidrar særlig inn mot 4 av bærekraftsmålene

Naturvitenskap og teknologi

NT-fak skal være et synlig senter for kunnskap og teknologiutvikling i nordområdene og skal ha flere internasjonalt ledende fagmiljø innen utdanning, grunnforskning og anvendt forskning.

NT-fak skal bidra aktivt innen forskning og utdanning på følgende tematiske områder:

Energi, klima, samfunn og miljø	
Kunnskapen om utviklingen i Arktis er sentral for å forstå globale klima- og miljøendringer	
Fakultetet skal gi undervisning, og utvikle kunnskap og teknologi for:	
T1.1	Observasjoner og prediksjoner av fortidens, nåtidens og fremtidens klima- og miljøendringer: årsaker og effekter
T1.2	Reduksjon av risiko forbundet med fossil energiutvinning
T1.3	Beredskap og sikre operasjoner i Arktis
T1.4	Marine og terrestriske geofarer i samarbeid med IVT og BFE-fakultetene
UiT sitt tverrfakultære initiativ, Arctic Center for Sustainable Energy (ARC) , skal være fakultetets hovedinstrument for utvikling av kunnskap og teknologi for:	
T1.5	Overgang til bærekraftige energikilder
T1.6	Bærekraftig utnyttelse og håndtering av klimagasser
Helse, velferd og livskvalitet	
Fakultetet skal i samarbeid med Helsefak gi undervisning, og utvikle kunnskap og teknologi for:	
T2.1	Medisinsk diagnostikk og behandling
T2.2	Analyse av helse- og befolkningsdata
T2.3	Utvikling av nye legemidler
Bærekraftig bruk av ressurser	
Naturlig forekommende ressurser i Arktis skal kartlegges og utvikles for en bærekraftig økt verdiskaping. Fakultetet skal gi undervisning, og utvikle kunnskap og teknologi for:	
T3.1	Utforskning og utvinning av malm og mineraler på land og fra havbunnen
T3.2	Bærekraftig utnyttelse av marin biomasse
T3.3	Bærekraftig marin- og havbruksteknologi i samarbeid med IVT- og BFE-fakultetene
T3.4	Utforskning og utvinning av hydrokarbon-systemer
Teknologi	
Nye og forbedrede teknologiske løsninger skal øke forståelsen av naturlige og menneskeskapte prosesser og aktiviteter i polare områder. Fakultetet skal gi undervisning, og utvikle kunnskap og teknologi for:	
T4.1	Utvikling av anvendbare bioaktive stoffer, katalytiske- og bioteknologiske produksjonsmetoder
T4.2	Fjernmåling for operasjoner i Arktis
T4.3	Utvikling av energieffektiv prosessering og databehandling for et sterkt økende digitalisert samfunn
T4.4	Verktøy for håndtering og analyse av store datamengder
T4.5	Beregninger for simulering av komplekse systemer
T4.6	Romteknologi for utvikling av sikker telekommunikasjon, miljøovervåkning og utforskning av det nære verdensrom gjennom <i>EISCAT3D</i> -satsingen
T4.7	Nanoteknologi for utvikling av sensorer
Samfunnsutvikling	
Fakultetet skal gi undervisning og utvikle kunnskap om:	
T5.1	Kritisk infrastruktur som grunnlag for utvikling av velferdsstat og nærings-utvikling
T5.2	Nye risikobilder tilknyttet samfunns-utvikling og globale endringer
T5.3	Forståelsen av samfunnsutfordringer i teknologiutvikling
T5.4	Krisehåndtering og beredskapsarbeid
T5.5	Personvern, sikkerhet, og individets rettigheter

Fakultetets fortsatt sterke satsing på grunnleggende disiplinorientert forskning og tilhørende utdanning skal være grunnlaget for de tematiske prosjektene, men også egenverdien av forskning og utdanning i disiplinene fysikk, kjemi, matematikk/statistikk, informatikk, geovitenskap og ingeniørvitenskap er viktig i fakultetets strategi. Profesjonsutdanningene og tilhørende forskning, inkludert nautikk, luftfart og beredskapsfag, er viktige satsingsområder for fakultetet.

Fakultetets forskningssentra vil ha en sentral rolle i utviklingen av mange av de tematiske satsingsområdene; **ARCEX**- *Research Centre for Arctic Petroleum Exploration*, **CIRFA**- *Centre for Integrated Remote Sensing and Forecasting for Arctic Operations*, **CAGE**- *Centre for Arctic Gas Hydrate, Environment and Climate*. **Hylleraas** - *Centre for Quantum Molecular Sciences* vil ha en sentral rolle i fakultetets ambisjoner om å tilby beregningsbasert forskning og undervisning på høyt internasjonalt nivå. Fakultetet vil utvikle og samle sin aktivitet innen marin bioprospektering i **Arctic Biodiscovery Centre**, sammen med BFE-fak og Helsefak.

Grunnleggende disiplinorientert forskning og tilhørende utdanning

Profesjonsutdanningene og tilhørende forskning

Gjennomgående strategier.

Engasjerende og aktuelle utdanninger

NT-fak skal tilby et tidsriktig og mangfoldig utdanningstilbud av høy kvalitet innen matematiske, naturvitenskaplige og teknologiske fag.

Fakultetet skal:

Kvalitet og kompetanse i utdanningene	
Fakultetet skal:	
G1.1	ha nasjonalt ledende kvalitet i fakultetets studietilbud og utvikle kultur for kvalitet i utdanningene
G1.2	utvikle og ta i bruk nye pedagogiske verktøy, varierte vurderingsformer og ha alle skriftlige eksamener i digital form
G1.3	bruke førstelektorer som en viktig ressurs for utvikling av undervisningen
G1.4	støtte og oppmuntre til større utdannings-faglige prosjekter lokalt og nasjonalt.
G1.5	øke utveksling gjennom gode avtaler og kultur for utveksling
G1.6	øke innovasjon og kontakt med relevant nærings- og arbeidsliv
Studie- og læringsmiljø	
G1.7	ha et godt studie- og læringsmiljø ved alle fakultetets studietilbud
G1.8	støtte studentdemokrati ved fakultetet, og sikre studenters medbestemmelsesrett
Rekruttering, gjennomstrømning og relevans	
G1.9	øke rekrutteringen regionalt og nasjonalt til fakultetets studietilbud, og tilrettelegge studietilbud for begge kjønn
G1.10	bedre gjennomstrømning, med særlig fokus på de 3 første semestrene.
G1.11	aktivt bruke Skolelaboratoriet og samarbeid med Nordnorsk Vitensenter
G1.12	utvikle og opprette studietilbud i tråd med samfunnets behov og fremme muligheten for livslang læring.
Samarbeid og tverrfaglighet	
G1.13	øke samarbeid mellom instituttene for økt kvalitet og samhandling i sine studietilbud
G1.14	samarbeide med andre fakultet og skal spesielt ivareta ingeniøruddanningene sammen med IVT-fak.
G1.15	videreutvikle lektorutdanningen i realfag

Akademisk frihet og troverdighet – forskning og kunstnerisk og faglig utviklingsarbeid

NT-fak skal ha flere nasjonalt og internasjonalt ledende forskningsmiljø, og skal være et attraktivt og stimulerende arbeids-sted for utøvelse av fremragende forskning.

Tverrfaglighet og grunnforskning	
G2.1	fremme tverrfaglighet for å oppnå faglige synergier og innovasjon
G2.2	fremme nysgjerrighetsdrevet forskning av høy internasjonal kvalitet
G2.3	bygge og videreutvikle ledende forskningsmiljø innen de tematiske satsingsområdene og internasjonalt ledende miljø uavhengig av tematikk
Forskerutdanning	
G2.4	tilby internasjonalt konkurransedyktige PhD-utdanninger av høy kvalitet og som møter samfunnets behov
G2.5	tilrettelegge for god gjennomstrømning
G2.6	tiltrekke seg fremragende kandidater til rekrutteringsstillinger
Ressurser og prioriteringer	
G2.7	benytte interne forskningsressurser strategisk for å fremme økt kvalitet og produksjon innen forskning
G2.8	bruke forskningsressursene aktivt for utvikling av unge forskertalenter og miljøer for posisjonering til senterstatus
G2.9	benytte de store sentrene som en ressurs for å skape ny forskningsaktivitet
Formidling og publisering	
G2.10	ha åpen deling av forskningsdata og resultater
G2.11	ha et publiseringsnivå på minst nasjonalt nivå for sammenlignbare fagmiljø

Internasjonalt samarbeid, ekstern-finansiering og forskerstøtte	
G2.12	stimulere til nasjonalt og internasjonalt samarbeid for å oppnå faglige synergier og innovasjon
G2.13	ha høy aktivitet ovenfor eksterne finansieringskilder, og virkemidler i EU skal ha høy prioritet
G2.14	tilby og utvikle relevante tjenester og verktøy for støtte til ekstern finansiering i et nært samarbeid med BFE-fak

Kreativitet og engasjement – innovasjon og formidling

NT-fak skal gjennom sin produksjon av kandidater og forskningsresultater være en sterk og synlig bidragsyter til utviklingen i samfunnet.

G3.1	bidra til samfunnets kunnskap og interesse for realfag og teknologi og vår relevans for samfunnet
G3.2	ha et omdømme som bidrar til gode samarbeidsrelasjoner med samfunnet utenfor og til rekruttering av motiverte og dyktige studenter og ansatte
G3.3	utvikle robuste og innovative utdannings- og forskningsmiljøer som leverer og skaper kunnskap og verdiskaping til samfunnet
G3.3	ha et godt samarbeid med randsone-institusjoner
G3.4	bygge kultur for innovasjon og formidling

Nærhet og engasjement – arbeidsmiljø og organisasjon

NT-fak skal ha et godt arbeids- og læringsmiljø og en effektiv, robust og fleksibel organisasjon.

Organisasjon og ledelse	
G4.1	på alle nivå, være organisert og ledet slik at alle medarbeidere blir sett og får god støtte til profesjonell utvikling
G4.2	ha systemer og møteplasser for samarbeid; faglig, teknisk og administrativt
G4.3	ha gode og effektive administrative støttefunksjoner som prioriterer fag, medarbeidere og studenter
G4.4	tilrettelegge for en god seniorpolitikk
G4.5	bevisstgjøre lederrollen
G4.6	utvikle og integrere NT-faks aktivitet ved Campus Harstad
Utdanning	
G4.7	ha høy pedagogisk kompetanse blant våre undervisere og god og tydelig ledelse av studieprogrammene
G4.8	legge til rette for merittering av undervisere
Likestilling	
G4.9	ha et kontinuerlig fokus på likestilling
G4.10	ha gode insentiver, rekrutterings- og ansettelsesprosesser for å oppnå en jevn kjønnsfordeling i alle stillingskategorier
G4.11	ha systemer og en kultur som ivaretar og gir like muligheter for begge kjønn i sin faglige utvikling
Karrierevei	
G4.12	ha gode systemer for ivaretagelse og utvikling av talenter innen utdanning, forskning og ledelse
G4.13	legge til rette for internasjonal mobilitet, og hospitering internt i organisasjonen
Menneske i organisasjonen	
G4.14	ha gode og tydelige systemer for varsling om diskriminering, trakassering og annen uønsket adferd
G4.15	ha et godt psykososialt arbeidsmiljø gjennom god ledelse, medarbeiderskap, åpne prosesser og arbeidsmiljø-undersøkelser
G4.16	ha gode rutiner for inkludering og ivaretagelse av nyansatte
G4.17	skal ha et kontinuerlig fokus på HMS, med gode rutiner og systemer
Infrastruktur	
G4.18	ha en god og tjenlig infrastruktur som stimulerer til trivsel, kreativitet, tverrfaglighet og videre utvikling av fremragende miljøer innen utdanning og forskning
G4.19	skal være rustet for ekspansjon og arbeide for samlokalisering

SAKSFRAMLEGG

Til:	Møtedato:	Sak:
Fakultetsstyret for Fakultet for naturvitenskap og teknologi	12.02.2020	5/20

Godkjenning av Årsplan 2020 for NT-fakultetet

Innstilling til vedtak:

- 1. Fakultetsstyret godkjenner utkastet til Årsplan 2020 for NT-fakultetet, og at utkastet ferdigstilles med de endringer og justeringer som framkom på møtet.*
- 2. Fakultetsstyret ber om at den ferdigstilte årsplanen legges fram på neste fakultetsstyremøte til orientering.*

Bakgrunn:

Årsplanen for 2020 er et strategisk styringsdokument med en oversikt over de viktigste oppgaver som skal løses for å nå fakultetets og instituttene strategiske mål. Årsplanen er forankret i fakultetets strategiplan *Strategi mot 2022* (vedlagt).

Universitetsstyret har vedtatt virksomhetsplan for 2020. Det angis i virksomhetsplanen konkrete tiltak for fakultetene, med føring om at relevante tiltak legges inn i våre års-/handlingsplaner.

Fakultetene gis et hovedansvar om å følge opp følgende tiltak som skal igangsettes av nivå1:

- Synliggjøre faglige aktiviteter som allerede støtter opp om FNs bærekraftsmål og avklare hvilke prioriteringer som skal gjøres for å følge opp bærekraftsmålene i kjernevirksomheten ved UiT
- Følge opp fakultetenes handlingsplaner for mobilitet og sikre fortsatt økning i antallet utreisende utvekslingsstudenter
- Utarbeide en felles handlingsplan for internasjonal studentmobilitet ved UiT
- Vedta EVU-strategi og starte arbeidet med å realisere strategien
- Gjennomføre pilotprosjekter for utdanningssamarbeid med arbeidslivet
- Følge opp tiltaksliste for økt eksternt finansiering
- Innføre og følge opp bruken av virkemidler i den vedtatte karrieropolitikken for vitenskapelig ansatte
- Implementere ordninger som klargjør forventninger til vitenskapelig ansatte om kvalitet i undervisning, forskning, utviklingsarbeid, publisering og eksterntfinansiering
- Utvikle tiltaksliste for økt publisering ved UiT

- Implementere revidert handlingsplan for Charter and Code og sikre at UiT tilfredsstiller nye krav fra EU-kommisjonen for å få beholde HR Excellence in Research-logoen
- Oppfølging av informasjonssikkerhetsstrategien, herunder: Gjennomføring av risikovurdering for hver enhet
- Redusere andelen midlertidig tilsatte i henhold til fastsatte måltall og planer
- Frigjøre midler til kjernevirksomhet ved å redusere antallet administrative årsverk med min 5% (fra 2016)
- Implementere og opparbeide kompetanse om fellesløsninger som UNIT og BOTT skal innføre i UH- sektoren: arbeidslivsportal
- Styrke og systematisere samarbeidet med vertskommunene ved å utvikle nye samarbeidsavtaler med Alta, Harstad, Narvik og Tromsø
- Etablere system for bedre lederinformasjon og data for beslutningsstøtte (DVH)
- Følge opp tiltak i rapport fra bedskapsrådet knyttet til radikalisering og voldelig ekstremisme
- Vedta og starte oppfølging av en handlingsplan for likestilling, kjønnsbalanse og –mangfold 2020-2022
- Vedta og følge opp en handlingsplan for mangfold og inkludering 2020-2022

Fakultetene skal ha årsplaner som systematisk redegjør for implementeringen av vedtatt fakultetsstrategi

Hovedbolkene i årsplanen er koblet direkte til de *tematiske satsingene* og de *gjennomgående strategiene* i strategiplanen, *Strategi mot 2022*, der årsplanen er kategorisert med samme hovedtema som i strategiplanen.

Strategiplanen er konkretisert ved koding av kulepunktene (vedlagt). Denne versjonen er direkte sammenlignbar med årsplanen, ved at det enkelte kulepunkt i strategiplanen er kodet for tematiske områder (T1.1...Tn.n) og kodet for gjennomgående strategier (G1.1....Gn.n). Tiltak i årsplanen har referanser til koding i strategiplanen, dermed synliggjøres den direkte koblingen mellom strategiplan og årsplan.

Hensikten med målsettinger og tiltak i årsplanen er å støtte opp om kjerneaktivitetene til instituttene, og støtte dem i strategiske/politiske saker.

Målet med årsplanen er å gi forutsigbarhet for prosesser og tydeliggjøre fokusområder for fakultetet i 2020.

2020 blir et år med høy aktivitet innen kjerneaktivitetene forskning og utdanning, der det pekes på noen spesifikke satsingsområdet for 2020 i årsplanen.

Fakultetsledelsen inviterer styret til å kommentere det foreliggende utkast til årsplan og komme med innspill og forslag til endringer/forbedringer.

Arne O. Smalås
dekan

Valentina Burkow Vollan
fakultetsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Vedlegg:

- Utkast årsplan 2020 for NTF

- Strategiplan *Strategi mot 2022*
- Strategiplan, *Strategi mot 2022*, kodet versjon

Naturvitenskap og teknologi for en bærekraftig fremtid

Fakultet for naturvitenskap og teknologi

Strategi 2018-2022

Fakultetets visjon

Naturvitenskap og teknologi for en bærekraftig fremtid

Fakultetets misjon

Fakultetet utvikler og deler kunnskap av høy internasjonal kvalitet innen naturvitenskap og teknologi basert på forskning, innovasjon og utdanning. Studietilbudene er av høy kvalitet og spenner fra korte profesjonsutdanninger til PhD. De er etterspurte og samfunnsrelevante og tiltrekker seg dyktige studenter regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Fakultetet er en attraktiv samarbeidspartner for næringsliv og offentlig sektor.

Verdigrunnlag

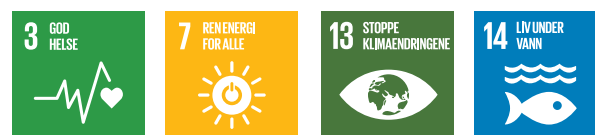
Troverdighet, akademisk frihet, nærhet, kreativitet og engasjement skal prege forholdet mellom ansatte, mellom ansatte og studenter og mellom fakultetet og samarbeidspartnere. De nasjonale etiske retningslinjer skal gjelde for alle fakultetets aktiviteter. Fakultetet har et særlig ansvar for å utvikle kunnskap og teknologi som fremmer nødvendige omstillinger for å ivareta jordas miljø og sikre en bærekraftig utvikling.

FNs BÆREKRAFTSMÅL

Naturvitenskap og teknologi i Nord – mot 2022 er utviklet i tråd med FN sine bærekraftsmål. Fakultetet skal gjennom sine tematiske satsinger og gjennomgående strategier gi viktige bidrag for oppnåelse av flere sentrale bærekraftsmål.

Fakultetet bidrar særlig inn mot 4 av bærekraftsmålene

Naturvitenskap og teknologi

NT-fakultetet skal være et synlig senter for kunnskap og teknologiutvikling i nordområdene og har flere internasjonalt ledende fagmiljø innen utdanning, grunnforskning og anvendt forskning.

NT-fakultetet skal bidra aktivt innen forskning og utdanning på følgende tematiske områder:

Energi, klima, samfunn og miljø

Kunnskapen om utviklingen i Arktis er sentral for å forstå globale klima- og miljøendringer.

Fakultetet skal gi undervisning, og utvikle kunnskap og teknologi for:

- Observasjoner og prediksjoner av fortidens, nåtidens og fremtidens klima- og miljøendringer: årsaker og effekter
- Reduksjon av risiko forbundet med fossil energiutvinning
- Beredskap og sikre operasjoner i Arktis
- Marine og terrestriske geofarer i samarbeid med IVT og BFE-fakultetene

UiT sitt tverrfakultære initiativ, *Arktisk senter for fornybar energi (ARC)*, skal være fakultetets hovedinstrument for utvikling av kunnskap og teknologi for:

- Overgang til bærekraftige energikilder
- Bærekraftig utnyttelse og håndtering av klimagasser

Helse, velferd og livskvalitet

Fakultetet skal i samarbeid med Helsefak gi undervisning, og utvikle kunnskap og teknologi for:

- Medisinsk diagnostikk og behandling
- Analyse av helse- og befolkningsdata
- Utvikling av nye legemidler

Bærekraftig bruk av ressurser

Naturlig forekommende ressurser i nord (Arktis) skal kartlegges og utvikles for en bærekraftig økt verdiskaping. Fakultetet skal gi undervisning, og utvikle kunnskap og teknologi for:

- Utforskning og utvinning av malm og mineraler på land og fra havbunnen
- Bærekraftig utnyttelse av marin biomasse

- Bærekraftig marin- og havbruksteknologi i samarbeid med IVT- og BFE-fakultetene
- Utforskning og utvinning av hydrokarbon-systemer

Teknologi

Nye og forbedrede teknologiske løsninger skal øke forståelsen av naturlige og menneskeskapte prosesser og aktiviteter i polare områder. Fakultetet skal gi undervisning, og utvikle kunnskap og teknologi for:

- Utvikling av anvendbare bioaktive stoffer, katalytiske- og bioteknologiske produksjonsmetoder
- Fjernmåling for operasjoner i Arktis
- Utvikling av energieffektiv prosessering og databehandling for et sterkt økende digitalisert samfunn
- Verktøy for håndtering og analyse av store datamengder
- Beregninger for simulering av komplekse systemer
- Romteknologi for utvikling av sikker telekommunikasjon, miljøovervåkning og utforskning av det nære verdensrom gjennom *EISCAT3D*-satsingen
- Nanoteknologi for utvikling av sensorer

Samfunnsutvikling

Fakultetet skal gi undervisning og utvikle kunnskap om:

- Kritisk infrastruktur som grunnlag for utvikling av velferdsstat og næringsutvikling
- Nye risikobilder tilknyttet samfunnsutvikling og globale endringer
- Forståelsen av samfunnsutfordringer i teknologiutvikling
- Krisehåndtering og beredskapsarbeid
- Personvern, sikkerhet, og individets rettigheter

Fakultetets fortsatt sterke satsing på grunnleggende disiplinorientert forskning og tilhørende utdanning skal være grunnlaget for de tematiske prosjektene, men også egenverdien av forskning og utdanning i disiplinene fysikk, kjemi, matematikk/statistikk, informatikk, geovitenskap og ingeniørvitenskap er viktig i fakultetets strategi. Profesjonsutdanningene og tilhørende forskning, inkludert nautikk og luftfart, er viktige satsingsområder for fakultetet.

Fakultetets forskningssentra vil ha en sentral rolle i utviklingen av mange av de tematiske satsingsområdene; *ARCEX- Research Centre for Arctic Petroleum Exploration*, *CIRFA- Centre for Integrated Remote Sensing and Forecasting for Arctic Operations*, *CAGE-Centre for Arctic Gas Hydrate, Environment and Climate*. *Hylleraas - Centre for Quantum Molecular Sciences* vil ha en sentral rolle i fakultetets ambisjoner om å tilby beregningsbasert forskning og undervisning på høyt internasjonalt nivå. Fakultetet vil utvikle og samle sin aktivitet innen marin bioprospektering i *Arctic Biodiscovery Centre*, sammen med BFE- og Helse-fakultetene.

Gjennomgående strategier

Fakultetet skal samarbeide nært med andre fakulteter ved UiT i utviklingen av tverrfakultær forskning, utdanningstilbud og administrative støttetjenester.

Engasjerende og aktuelle utdanninger

NT-fakultetet skal tilby et tidsriktig og mangfoldig utdanningstilbud av høy kvalitet innen matematiske, naturvitenskaplige og teknologiske fag. Fakultetet skal:

Kvalitet og kompetanse i utdanningene

- ha nasjonalt ledende kvalitet i fakultetets studietilbud og utvikle kultur for kvalitet i utdanningene
- utvikle og ta i bruk nye pedagogiske verktøy, varierte vurderingsformer og ha alle skriftlige eksamener i digital form
- bruke førstelektorer som en viktig ressurs for utvikling av undervisningen
- støtte og oppmuntre til større utdanningsfaglige prosjekter lokalt og nasjonalt.
- øke utveksling gjennom gode avtaler og kultur for utveksling
- øke innovasjon og kontakt med relevant nærings- og arbeidsliv

Studie- og læringsmiljø

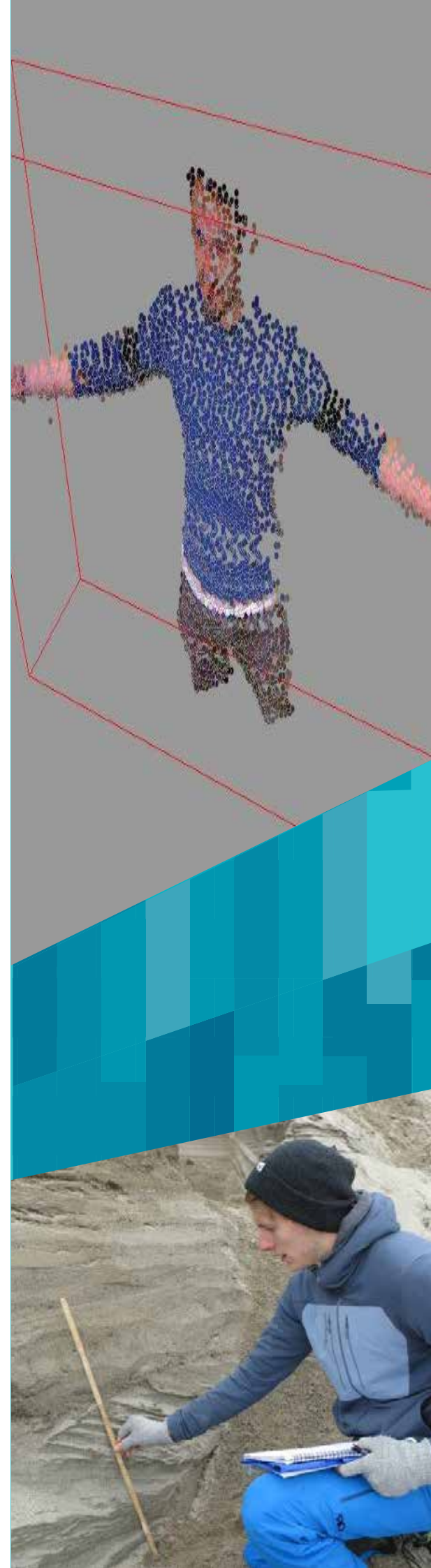
- ha et godt studie- og læringsmiljø ved alle fakultetets studietilbud
- støtte studentdemokrati ved fakultetet, og sikre studenters medbestemmelsesrett

Rekruttering, gjennomstrømning og relevans

- øke rekrutteringen regionalt og nasjonalt til fakultetets studietilbud, og tilrettelegge studietilbud for begge kjønn
- bedre gjennomstrømning, med særlig fokus på de 3 første semestrene.
- aktivt bruke Skolelaboratoriet og samarbeid med Nordnorsk Vitensenter
- utvikle og opprette studietilbud i tråd med samfunnets behov og fremme muligheten for livslang læring.

Samarbeid og tverrfaglighet

- økt samarbeid mellom instituttene for økt kvalitet og samhandling i sine studietilbud
- samarbeide med andre fakultet og skal spesielt ivareta ingeniøruddanningene sammen med IVT-fakultetet.
- videreutvikle lektorutdanningen i realfag

Akademisk frihet og troverdighet – forskning og kunstnerisk og faglig utviklingssarbeid

NT-fakultetet skal ha flere nasjonalt og internasjonalt ledende forskningsmiljø, og skal være et attraktivt og stimulerende arbeidssted for utøvelse av fremragende forskning. Fakultetet skal:

Tverrfaglighet og grunnforskning

- fremme tverrfaglighet for å oppnå faglige synergier og innovasjon
- fremme nysgjerrighetsdrevet forskning av høy internasjonal kvalitet
- bygge og videreutvikle ledende forskningsmiljø innen de tematiske satsingsområdene og internasjonalt ledende miljø uavhengig av tematikk

Forskerutdanning

- tilby internasjonalt konkurransedyktige ph.d.-utdanninger av høy kvalitet og som møter samfunnets behov
- tilrettelegge for god gjennomstrømming
- tiltrekke seg fremragende kandidater til rekrutteringsstillinger

Ressurser og prioriteringer

- benytte interne forskningsressurser strategisk for å fremme økt kvalitet og produksjon innen forskning
- bruke forskningsressursene aktivt for utvikling av unge forskertalenter og miljøer for posisjonering til senterstatus
- benytte de store sentrene som en ressurs for å skape ny forskningsaktivitet

Formidling og publisering

- stimulere til åpen deling av forskningsdata og resultater
- ha et publiseringsnivå på minst nasjonalt nivå for sammenlignbare fagmiljø

Internasjonalt samarbeid, ekstern-finansiering og forskerstøtte

- stimulere til nasjonalt og internasjonal samarbeid for å oppnå faglige synergier og innovasjon
- ha høy aktivitet ovenfor eksterne finansieringskilder, og virkemidler i EU skal ha høy prioritet
- tilby og utvikle relevante tjenester og verktøy for støtte til ekstern finansiering i et nært samarbeid med BFE-fakultetet

Kreativitet og engasjement – innovasjon og formidling

NT-fakultetet skal gjennom sin produksjon av kandidater og forskningsresultater være en sterk og synlig bidragsyter til utviklingen i samfunnet. Fakultetet skal:

- bidra til samfunnets kunnskap og interesse for realfag og teknologi og vår relevans for samfunnet
- ha et omdømme som bidrar til gode samarbeidsrelasjoner med samfunnet utenfor og til rekruttering av motiverte og dyktige studenter og ansatte
- utvikle robuste og innovative utdannings- og forskningsmiljøer som leverer og skaper kunnskap og verdiskaping til samfunnet
- ha et godt samarbeid med randsoneinstitusjoner
- ha gode systemer for å utvikle og følge opp kommersialiserbare ideer
- bygge kultur for innovasjon og formidling

Nærhet og engasjement – arbeidsmiljø og organisasjon

NT-fakultetet skal ha et godt arbeids- og læringsmiljø og en effektiv, robust og fleksibel organisasjon. Fakultetet skal:

Organisasjon og ledelse

- på alle nivå, være organisert og ledet slik at alle medarbeidere blir sett og får god støtte til profesjonell utvikling
- ha systemer og møteplasser for samarbeid; faglig, teknisk og administrativt
- ha gode og effektive administrative støttefunksjoner som prioriterer fag, medarbeidere og studenter
- tilrettelegge for en god seniorpolitikk
- bevisstgjøre lederrollen og legge til rette for lederutvikling

Utdanning

- ha høy pedagogisk kompetanse blant våre undervisere og god og tydelig ledelse av studieprogrammene
- legge til rette for merittering av undervisere

Likestilling

- ha et kontinuerlig fokus på likestilling
- ha gode insentiver, rekrutterings- og ansettelsesprosesser for å oppnå en jevn kjønnsfordeling i alle stillingskategorier
- ha systemer og en kultur som ivaretar og gir like muligheter for begge kjønn i sin faglige utvikling

Karrierevei

- ha gode systemer for ivaretagelse og utvikling av talenter innen utdanning, forskning og ledelse
- legge til rette for internasjonal mobilitet, og hospitering internt i organisasjonen

Menneske i organisasjonen

- ha gode og tydelige systemer for varsling om diskriminering, trakassering og annen uønsket adferd
- ha et godt psykososialt arbeidsmiljø gjennom god ledelse, medarbeiderskap, åpne prosesser og arbeidsmiljøundersøkelser
- ha gode rutiner for inkludering og ivaretagelse av nyansatte
- skal ha et kontinuerlig fokus på HMS, med gode rutiner og systemer

Infrastruktur

- ha en god og tjenlig infrastruktur som stimulerer til trivsel, kreativitet, tverrfag-lighet og videre utvikling av fremragende miljøer innen utdanning og forskning
- skal være rustet for ekspansjon og arbeide for samlokalisering

Strategisk plan

Fakultet for naturvitenskap og teknologi

Naturvitenskap og teknologi i nord – mot 2022

Vedtatt av Universitetsstyret 06.09.2018

Versjon med nummererte mål og strategier

Fakultetets visjon:

Naturvitenskap og teknologi for en bærekraftig fremtid

Fakultetets misjon:

Fakultetet utvikler og deler kunnskap av høy internasjonal kvalitet innen naturvitenskap og teknologi basert på forskning, innovasjon og utdanning. Studietilbudene er av høy kvalitet og spenner fra korte profesjonsutdanninger til PhD. De er etterspurte og samfunnsrelevante og tiltrekker seg dyktige studenter regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Fakultetet er en attraktiv samarbeidspartner for næringsliv og offentlig sektor.

Verdigrunnlag:

Troverdighet, akademisk frihet, nærhet, kreativitet og engasjement preger forholdet mellom ansatte, mellom ansatte og studenter og mellom fakultetet og samarbeidspartnere. De nasjonale etiske retningslinjer gjelder for alle fakultetets aktiviteter. Fakultetet har et særlig ansvar for å utvikle kunnskap og teknologi som fremmer nødvendige omstillinger for å ivareta jordas miljø og sikre en bærekraftig utvikling.

FN's bærekraftsmål

Naturvitenskap og teknologi i Nord – mot 2022 er utviklet i tråd med FN sine bærekraftsmål. Fakultetet skal gjennom sine tematiske satsinger og gjennomgående strategier gi viktige bidrag for oppnåelse av flere sentrale bærekraftsmål.

Fakultetet bidrar særlig inn mot 4 av bærekraftsmålene

Naturvitenskap og teknologi

NT-fak skal være et synlig senter for kunnskap og teknologiutvikling i nordområdene og skal ha flere internasjonalt ledende fagmiljø innen utdanning, grunnforskning og anvendt forskning.

NT-fak skal bidra aktivt innen forskning og utdanning på følgende tematiske områder:

Energi, klima, samfunn og miljø	
Kunnskapen om utviklingen i Arktis er sentral for å forstå globale klima- og miljøendringer	
Fakultetet skal gi undervisning, og utvikle kunnskap og teknologi for:	
T1.1	Observasjoner og prediksjoner av fortidens, nåtidens og fremtidens klima- og miljøendringer: årsaker og effekter
T1.2	Reduksjon av risiko forbundet med fossil energiutvinning
T1.3	Beredskap og sikre operasjoner i Arktis
T1.4	Marine og terrestriske geofarer i samarbeid med IVT og BFE-fakultetene
UiT sitt tverrfakultære initiativ, Arctic Center for Sustainable Energy (ARC) , skal være fakultetets hovedinstrument for utvikling av kunnskap og teknologi for:	
T1.5	Overgang til bærekraftige energikilder
T1.6	Bærekraftig utnyttelse og håndtering av klimagasser
Helse, velferd og livskvalitet	
Fakultetet skal i samarbeid med Helsefak gi undervisning, og utvikle kunnskap og teknologi for:	
T2.1	Medisinsk diagnostikk og behandling
T2.2	Analyse av helse- og befolkningsdata
T2.3	Utvikling av nye legemidler
Bærekraftig bruk av ressurser	
Naturlig forekommende ressurser i Arktis skal kartlegges og utvikles for en bærekraftig økt verdiskaping. Fakultetet skal gi undervisning, og utvikle kunnskap og teknologi for:	
T3.1	Utforskning og utvinning av malm og mineraler på land og fra havbunnen
T3.2	Bærekraftig utnyttelse av marin biomasse
T3.3	Bærekraftig marin- og havbruksteknologi i samarbeid med IVT- og BFE-fakultetene
T3.4	Utforskning og utvinning av hydrokarbon-systemer
Teknologi	
Nye og forbedrede teknologiske løsninger skal øke forståelsen av naturlige og menneskeskapte prosesser og aktiviteter i polare områder. Fakultetet skal gi undervisning, og utvikle kunnskap og teknologi for:	
T4.1	Utvikling av anvendbare bioaktive stoffer, katalytiske- og bioteknologiske produksjonsmetoder
T4.2	Fjernmåling for operasjoner i Arktis
T4.3	Utvikling av energieffektiv prosessering og databehandling for et sterkt økende digitalisert samfunn
T4.4	Verktøy for håndtering og analyse av store datamengder
T4.5	Beregninger for simulering av komplekse systemer
T4.6	Romteknologi for utvikling av sikker telekommunikasjon, miljøovervåkning og utforskning av det nære verdensrom gjennom <i>EISCAT3D</i> -satsingen
T4.7	Nanoteknologi for utvikling av sensorer
Samfunnsutvikling	
Fakultetet skal gi undervisning og utvikle kunnskap om:	
T5.1	Kritisk infrastruktur som grunnlag for utvikling av velferdsstat og nærings-utvikling
T5.2	Nye risikobilder tilknyttet samfunns-utvikling og globale endringer
T5.3	Forståelsen av samfunnsutfordringer i teknologiutvikling
T5.4	Krisehåndtering og beredskapsarbeid
T5.5	Personvern, sikkerhet, og individets rettigheter

Fakultetets fortsatt sterke satsing på grunnleggende disiplinorientert forskning og tilhørende utdanning skal være grunnlaget for de tematiske prosjektene, men også egenverdien av forskning og utdanning i disiplinene fysikk, kjemi, matematikk/statistikk, informatikk, geovitenskap og ingeniørvitenskap er viktig i fakultetets strategi. Profesjonsutdanningene og tilhørende forskning, inkludert nautikk, luftfart og beredskapsfag, er viktige satsingsområder for fakultetet.

Fakultetets forskningssentra vil ha en sentral rolle i utviklingen av mange av de tematiske satsingsområdene; **ARCEX**- *Research Centre for Arctic Petroleum Exploration*, **CIRFA**- *Centre for Integrated Remote Sensing and Forecasting for Arctic Operations*, **CAGE**- *Centre for Arctic Gas Hydrate, Environment and Climate*. **Hylleraas** - *Centre for Quantum Molecular Sciences* vil ha en sentral rolle i fakultetets ambisjoner om å tilby beregningsbasert forskning og undervisning på høyt internasjonalt nivå. Fakultetet vil utvikle og samle sin aktivitet innen marin bioprospektering i **Arctic Biodiscovery Centre**, sammen med BFE-fak og Helsefak.

Grunnleggende disiplinorientert forskning og tilhørende utdanning

Profesjonsutdanningene og tilhørende forskning

Gjennomgående strategier.

Engasjerende og aktuelle utdanninger

NT-fak skal tilby et tidsriktig og mangfoldig utdanningstilbud av høy kvalitet innen matematiske, naturvitenskaplige og teknologiske fag.

Fakultetet skal:

Kvalitet og kompetanse i utdanningene	
Fakultetet skal:	
G1.1	ha nasjonalt ledende kvalitet i fakultetets studietilbud og utvikle kultur for kvalitet i utdanningene
G1.2	utvikle og ta i bruk nye pedagogiske verktøy, varierte vurderingsformer og ha alle skriftlige eksamener i digital form
G1.3	bruke førstelektorer som en viktig ressurs for utvikling av undervisningen
G1.4	støtte og oppmuntre til større utdannings-faglige prosjekter lokalt og nasjonalt.
G1.5	øke utveksling gjennom gode avtaler og kultur for utveksling
G1.6	øke innovasjon og kontakt med relevant nærings- og arbeidsliv
Studie- og læringsmiljø	
G1.7	ha et godt studie- og læringsmiljø ved alle fakultetets studietilbud
G1.8	støtte studentdemokrati ved fakultetet, og sikre studenters medbestemmelsesrett
Rekruttering, gjennomstrømning og relevans	
G1.9	øke rekrutteringen regionalt og nasjonalt til fakultetets studietilbud, og tilrettelegge studietilbud for begge kjønn
G1.10	bedre gjennomstrømning, med særlig fokus på de 3 første semestrene.
G1.11	aktivt bruke Skolelaboratoriet og samarbeid med Nordnorsk Vitensenter
G1.12	utvikle og opprette studietilbud i tråd med samfunnets behov og fremme muligheten for livslang læring.
Samarbeid og tverrfaglighet	
G1.13	øke samarbeid mellom instituttene for økt kvalitet og samhandling i sine studietilbud
G1.14	samarbeide med andre fakultet og skal spesielt ivareta ingeniøruddanningene sammen med IVT-fak.
G1.15	videreutvikle lektorutdanningen i realfag

Akademisk frihet og troverdighet – forskning og kunstnerisk og faglig utviklingsarbeid

NT-fak skal ha flere nasjonalt og internasjonalt ledende forskningsmiljø, og skal være et attraktivt og stimulerende arbeids-sted for utøvelse av fremragende forskning.

Tverrfaglighet og grunnforskning	
G2.1	fremme tverrfaglighet for å oppnå faglige synergier og innovasjon
G2.2	fremme nysgjerrighetsdrevet forskning av høy internasjonal kvalitet
G2.3	bygge og videreutvikle ledende forskningsmiljø innen de tematiske satsingsområdene og internasjonalt ledende miljø uavhengig av tematikk
Forskerutdanning	
G2.4	tilby internasjonalt konkurransedyktige PhD-utdanninger av høy kvalitet og som møter samfunnets behov
G2.5	tilrettelegge for god gjennomstrømning
G2.6	tiltrekke seg fremragende kandidater til rekrutteringsstillinger
Ressurser og prioriteringer	
G2.7	benytte interne forskningsressurser strategisk for å fremme økt kvalitet og produksjon innen forskning
G2.8	bruke forskningsressursene aktivt for utvikling av unge forskertalenter og miljøer for posisjonering til senterstatus
G2.9	benytte de store sentrene som en ressurs for å skape ny forskningsaktivitet
Formidling og publisering	
G2.10	ha åpen deling av forskningsdata og resultater
G2.11	ha et publiseringsnivå på minst nasjonalt nivå for sammenlignbare fagmiljø

Internasjonalt samarbeid, ekstern-finansiering og forskerstøtte	
G2.12	stimulere til nasjonalt og internasjonalt samarbeid for å oppnå faglige synergier og innovasjon
G2.13	ha høy aktivitet ovenfor eksterne finansieringskilder, og virkemidler i EU skal ha høy prioritet
G2.14	tilby og utvikle relevante tjenester og verktøy for støtte til ekstern finansiering i et nært samarbeid med BFE-fak

Kreativitet og engasjement – innovasjon og formidling

NT-fak skal gjennom sin produksjon av kandidater og forskningsresultater være en sterk og synlig bidragsyter til utviklingen i samfunnet.

G3.1	bidra til samfunnets kunnskap og interesse for realfag og teknologi og vår relevans for samfunnet
G3.2	ha et omdømme som bidrar til gode samarbeidsrelasjoner med samfunnet utenfor og til rekruttering av motiverte og dyktige studenter og ansatte
G3.3	utvikle robuste og innovative utdannings- og forskningsmiljøer som leverer og skaper kunnskap og verdiskaping til samfunnet
G3.3	ha et godt samarbeid med randsone-institusjoner
G3.4	bygge kultur for innovasjon og formidling

Nærhet og engasjement – arbeidsmiljø og organisasjon

NT-fak skal ha et godt arbeids- og læringsmiljø og en effektiv, robust og fleksibel organisasjon.

Organisasjon og ledelse	
G4.1	på alle nivå, være organisert og ledet slik at alle medarbeidere blir sett og får god støtte til profesjonell utvikling
G4.2	ha systemer og møteplasser for samarbeid; faglig, teknisk og administrativt
G4.3	ha gode og effektive administrative støttefunksjoner som prioriterer fag, medarbeidere og studenter
G4.4	tilrettelegge for en god seniorpolitikk
G4.5	bevisstgjøre lederrollen
G4.6	utvikle og integrere NT-faks aktivitet ved Campus Harstad
Utdanning	
G4.7	ha høy pedagogisk kompetanse blant våre undervisere og god og tydelig ledelse av studieprogrammene
G4.8	legge til rette for merittering av undervisere
Likestilling	
G4.9	ha et kontinuerlig fokus på likestilling
G4.10	ha gode insentiver, rekrutterings- og ansettelsesprosesser for å oppnå en jevn kjønnsfordeling i alle stillingskategorier
G4.11	ha systemer og en kultur som ivaretar og gir like muligheter for begge kjønn i sin faglige utvikling
Karrierevei	
G4.12	ha gode systemer for ivaretagelse og utvikling av talenter innen utdanning, forskning og ledelse
G4.13	legge til rette for internasjonal mobilitet, og hospitering internt i organisasjonen
Menneske i organisasjonen	
G4.14	ha gode og tydelige systemer for varsling om diskriminering, trakassering og annen uønsket adferd
G4.15	ha et godt psykososialt arbeidsmiljø gjennom god ledelse, medarbeiderskap, åpne prosesser og arbeidsmiljø-undersøkelser
G4.16	ha gode rutiner for inkludering og ivaretagelse av nyansatte
G4.17	skal ha et kontinuerlig fokus på HMS, med gode rutiner og systemer
Infrastruktur	
G4.18	ha en god og tjenlig infrastruktur som stimulerer til trivsel, kreativitet, tverrfaglighet og videre utvikling av fremragende miljøer innen utdanning og forskning
G4.19	skal være rustet for ekspansjon og arbeide for samlokalisering

Årsplan for 2020 – Fakultet for naturvitenskap og teknologi

Tiltak	Beskrivelse	Ref.
--------	-------------	------

Tematiske satsinger og bærekraftsmål

Støtte opp om pågående og utvikle nye prosjekter og utdanninger med fokus på bærekraft.	Med basis i UiT og NT-fakultetets strategi, utviklingstrender i samfunnet, økte muligheter for ekstern finansiering og nasjonal/internasjonale oppmerksomhet, skal det utvikles nye forskningsprosjekter og studieprogram der bærekraftsmålene er sentrale.	VP-UiT
Videreutvikle forskning på utnyttelse av marine biomasse	Samordne relevante fagmiljø og kompetanse ved NT-fakultetet for å posisjonere seg intern og ekstern for økt forskningsfinansiering. UiT bør ta en nasjonal ledende rolle innen feltet og NT fakultetet har som mål å være sentral i dette arbeidet.	T3.2
Utarbeide planer og strategier for videre satsing på marine og terrestriske geofarer.	Engasjere ressursperson som skal være sentral i utarbeidelsene av videre planer, inkludert satsinger innen forskning og utdanning. IG, skal i samarbeid med fakultetsledelsen utarbeide et plandokument for satsingen.	T1.4
Romforskning og jordobservasjon	Romforskning og fjernmålingsaktiviteten ved fakultetet skal videreutvikles ved tilsetning i en ny innstegsstilling (romforsk) knyttet til EISCAT3D-satsingen og fjernmålingsmiljøet skal spesielt posisjoneres for nye senterinitiativ.	T1.1 T4.2 T4.6
Etablering av et senter for kunstig intelligens (KI) og maskinlæring (ML) ved UiT	De fleste fakultetene ved UiT har en aktivitet innen KI og ML, men det er ingen samordning av denne aktiviteten innen forskning og utdanning. NT-fakultetet, som har de fleste fagansatte innen feltet, skal ta initiativ til et mulig " <i>Senter for kunstig intelligens og maskinlæring</i> ", herunder utrede organisering og rolle for et slikt senter.	T4.4
Definere og konsolidere Senter for Bioinformatikk	Flere fakulteter ved UiT har aktivitet innen bioinformatikk, men det er liten samordning av aktivitetene innen forskning, utdanning og service. NT-fak skal jobbe for å øke samhandling rundt aktiviteten ved UiT, blant annet ved å definere mandatet for <i>Senter for Bioinformatikk</i> i samarbeid med relevante fagmiljø ved UiT, med mål om å samle og styrke fagmiljøene, utvikle felles undervisningsopplegg, samt tilrettelegge for infrastruktur og service.	T4.4

Engasjerende og aktuelle utdanninger

Sette inn tiltak for å øke studentmobiliteten	Vedta handlingsplan og iverksette tiltak for å øke studentmobilitet ved fakultetet. Utgangspunkt i rapport utarbeidet av arbeidsgruppe H2019.	VP-UiT G1.5
Rekruttering til NT-fakultetets studieprogram frem mot søknadsfrist 2021	Arbeide systematisk med rekruttering til lektorutdanningen og MNT –programmene frem mot søknadsfrist opptak 2020/2021 og langsiktig. Utarbeide felles strategi og plan sammen med IVT og universitetsledelsen med å synliggjøre UiT som attraktivt studieinstitusjon for MNT-fagene.	G1.9 G1.11
Benytte KvaNT som felles plattform for utvikling og samarbeid på utdanningskvalitet innen MNT-fagene sammen med HSL- og IVT-fakultetene	<ul style="list-style-type: none"> • Utarbeide handlingsplan med konkrete tiltak basert på systematisk analyse av frafall og gjennomstrømning ved fakultetets studietilbud og evaluering av forskningsdata fra mentorprogrammet MentorIT. • Igangsette innføring av valgte studentaktive undervisningsformer i utvalgte emner ved fakultetet. • Igangsette valgte kvalitetsfremmende tiltak for lektor i realfag, og etablere disse som permanente deler av fakultetets studietilbud. 	G1.1 G1.10 G1.13 G1.15
Drift av erfaringsdeling og tverrfaglig utdanningsfaglig samarbeid for lektorer ved NT	Være pådriver for å få til velfungerende nettverk for lektorer (høyskolelektorer, universitetslektorer og førstelektorer) ved fakultetet. Fakultetet skal arrangere 2 felles møter per semester.	G1.3 G4.7

Gjennomgang av studieprogramporteføljen	Basert på bestilte utredninger fra instituttene 2019 og innspill fra lederseminaret H2019, videreutvikle de mest lovende utredningene med hensyn på utlysning 2021/2022 og 2022/2023. Ha fokus på bærekraft, innovasjon og det grønne skifte i arbeid med å utvikle fakultetets studieportefølje.	G1.12
Etablere FUSI i samarbeid med IVT-fak	Aktivt støtte opp om FUSI som felles kvalitetsfremmende tiltak i samarbeid med IVT. Inkludere FUSI som del av fakultetets systematiske arbeid innen forvaltning av utdanningstilbudene.	G1.14
Utrede potensialet for EVU-tilbud og arbeide for å realisere UiT sin EVU-strategi	Utrede etterspørsel av tilbud som NT har kompetanse til å tilby, og vurdere muligheter i forhold til kapasitet og finansiering.	UiT-VP
Etablere utdanningssamarbeid med arbeidsliv	For hvert studieprogram, utrede og kartlegge aktuelt arbeidsliv og foreslå aktuelle former for samarbeid. Det tas sikte på å etablere noen avtaler.	UiT-VP
Studentdemokrati	Arbeide for større oppslutning i studentdemokrati ved fakultetet og videreføre jevnlig dialogmøter med Studentutvalget (NT-SU).	G1.8
Oppfølging og inkludering av SFU'ene, iEARTH og COAST	Støtte oppstart av sentrene og bidra til at sentrenes aktivitet blir inkludert i det ordinære studieutviklingsarbeidet ved fakultetet.	G1.1 G1.4

Akademisk frihet og troverdighet – forskning og kunstnerisk og faglig utviklingsarbeid

Sikring av grunnforskningen og disiplinfagenes kår ved fakultetet	Øremerke inntil 2 nøkkelfordelte rekrutteringsstillinger (PhD) i 2020 til grunnforskning. Disse skal tildeles fagpersoner som har fått svært god karakter i virkemidler som FRIPRO uten å nå opp. NT-fakultetet oppretter en årlig "NT Grunnforskningspris".	G2.2 S1.1
Posisjonere miljøer og enkeltforskere for søknad om senterstatus og individuelle tildelinger.	Mål om at det sendes inn minst én søknad om SFF, 3 søknader mot TFS-Sgt og to søknader til Aurora Centers i 2020, som alle ledes fra NT. Forberede forskningsmiljøene på Forskningsrådets utlysning («fellesløft») innen tverrfaglig forskning, der ambisjonen er minst 5 søknader fra NT.	G2.3 G2.8
Utarbeide planer for å ta vare på kompetanse som er utviklet i sentra som mister ekstern finansiering	2 av våre sentra (Arcex og Cage) avsluttes med ekstern finansiering i 2021 og 2023, hvor fakultetet har som mål å sikre at kompetansen som er bygd opp gjennom den langsiktige satsingen blir tatt vare på og videreført.	G2.3
Styrket innsats mot Horizon-2020 og Horizon Europe	Horizon-gruppen skal arbeide systematisk for å identifisere utlysninger innen Horizon2020 av relevans for fagmiljø ved NT-fakultetet. Mål om å posisjonere minst 2 prosjekter mot Pilar 2. Aktuelle kandidater skal støttes og posisjoneres opp mot individuelle (ERC) og nettverkssøknader (ITN-ETN).	G2.7 G2.8 G2.12 G2.13
Organisering av forskerutdanningen ved fakultetet (phd og post docs).	Det skal arbeides videre med å systematisere forskerutdanningen ved fakultetet med økt fokus på gjennomstrømming, veiledning, karriereutvikling, generiske ferdigheter, tilfang av PhD-emner, sosiale og faglige nettverk, etc.	G2.4 G2.5 G2.6
Forskerutdanning; Kvalitetssikring av PhD i nautiske operasjoner.	Sikre kvalitet og videreutvikling av fellesgraden i nautiske operasjoner lokalt og arbeide for et mer strømlinjeformet opplegg nasjonalt.	G2.4
Pilot på dobbel PhD-grad	Utvikling av en pilot på dobbel PhD-grad med Niels Bohr-instituttet, København universitet, som skal gi grunnlag for en beslutning om ordningen skal utvides til å gjelde andre samarbeidspartnere.	G2.4 G2.6
Utarbeide en pilot for samarbeid med NORCE	Ta initiativ til en arbeidssamling med NORCE på et valgt tema som er aktuelt for et nytt strategisk samarbeid med mål om felles søknadsinitiativ. Aktuelle tema er f. eks. måleteknikk, bioteknologi, energi, droneteknologi.	G2.12 G3.3 U-dir bestilling

Kreativitet og engasjement – innovasjon og formidling

Utarbeide fakultetsstrategi for innovasjon og entreprenørskap	Fakultetet skal formulere sin egen strategi for innovasjon og entreprenørskap som skal være koblet til UiT sin overordnede nyskappingsstrategi.	G1.6
---	---	------

Innføre innovasjon som element i fakultetets utdanninger	Fakultetet skal bevisstgjøre og informere studentene om eksisterende relevante emner innen innovasjon, entreprenørskap og prosjektledelse som mulige (valg) emner i våre utdanningsprogrammer.	G1.6
Utarbeide verktøykasse for kommersialisering og bedriftsetablering	Fakultetet skal i samråd med nivå 1 og Norinnova utarbeide en enkel verktøykasse for ansatte og studenter som ønsker å kommersialisere resultater basert på egen forskning.	G2.12 G4.3
Etablering av alumninettverk	Fakultetet skal påse og støtte opp om at alle institutter oppretter og aktiviserer alumninettverk.	VP-UiT G3.2

Nærhet og engasjement – arbeidsmiljø og organisasjon

Budsjettplan som følge av inndragning av avsetningene	Legge en plan for hvordan budsjettene skal håndteres i 2020 og påfølgende år ved en evt. betydelig inndragning av avsetninger.	
Gjennomgang og evt. revisjon av budsjettfordelingsmodellen ved fakultetet	Dagens fordelingsmodell er i hovedsak uendret siden den ble utviklet for mer enn 20 år siden. Siden aktiviteter i stadig større grad går på tvers av institutter, kan det være behov for å revidere denne nokså statiske modellen.	
Etablere en årlig «Fakultetsdag»	Som et ledd i å skape felleskap og kunnskap på tvers av institutter ved fakultetet, skal en «Fakultetsdag» etableres som et årlig arrangement og avholdes første gang i 2020.	G4.2
Utvikle handlingsplan for likestilling ved NT og følge UiT sin handlingsplan for mangfold og inkludering.	Aktivt ta i bruk den vedtatte tiltaksplanen for 2020-2021, og utvikle en overordnet handlingsplan for likestilling.	G4.9 G4.10 G4.11
Oppfølging av informasjons-sikkerhetsstrategien	Gjennomføre risikovurdering for fakultetet	VP-UiT
Redusere midlertidighet ved fakultetet	Aktivt følge opp vedtatt handlingsplan for å redusere midlertidigheten ved fakultetet.	VP-UiT G4.12
Klargjøre forventninger til vitenskapelig ansatte	Følge opp og implementere nivå 1 sitt arbeide for å klargjøre forventninger til vitenskapelig ansatte om kvalitet i undervisning, forskning, utviklingsarbeid, publisering og eksternfinansiering.	VP-UiT
Systematisere samarbeidet med vertskommunene	Fremskaffe en oversikt over hvilke tema og fagområder som det kan være aktuelt å inngå et samarbeid på fra fakultetets side, og i dialog med vertskommunene finne gjensidige interesse5.	VP-UiT G3.3
HMS, arbeidsmiljø og medarbeiderskap	Ta aktivt del i arbeidsmiljøundersøkelsen, ARK, som gjennomføres i 2020, og bruke resultatene til å utvikle arbeidsmiljø	G4.14-17
Fokus på miljøledelse og bærekraftig drift	Basert på UiT sin plan for miljøledelse, skal NT-fakultetet identifisere og konkretisere sine spesielle bidrag og fokusområder.	F. styret
Øke kvalitet og areal på NT-fakultetets lokaler, og reduksjon av ulemper med permanent og midlertidig plassering utenfor egne bygg.	Ha stor oppmerksomhet rundt utfordringene og redusere ulemper ved at mange NT-ansatte er plassert utenfor hovedcampus i permanent (Harstad, Bardufoss), og semipermanente (SIVA Innovasjonssenter, Nordlysobservatoriet) lokaler. Være en pådriver, og utvikle planer og visjoner for et nytt bygg.	G4.18-19
Karriere- og utviklingsplaner for alle ansatte, og klargjøring av forventninger til vitenskapelig tilsatte	Utvikle retningslinjer og prosedyrer for karriereutviklingsarbeid for ansatte, som inkluderer bevisstgjøring av ledere på alle nivå. Sikre utvikling av ansatte i hht EU's Charter and Code. Implementere ordninger som klargjør forventninger til vitenskapelig ansatte om kvalitet i undervisning, forskning, utviklingsarbeid, publisering og eksternfinansiering.	VP-UiT G4.1 G4.4 G4.5 G4.12 G4.13

*UiT-VP henviser til UiT sin virksomhetsplan for 2020 (Universitetsstyret sak S-xxxx)

*NT-X.y.y henviser til NT-fakultetets strategi-/handlingsplan.

SAKSFRAMLEGG

Til:	Møtedato:	Sak:
Fakultetsstyret for Fakultet for naturvitenskap og teknologi	12.02.2020	6/20

Ordning for styring og ledelse på nivå 4 ved Fakultet for naturvitenskap og teknologi

Innstilling til vedtak:

Fakultetsstyret vedtar ordning for ledelse på nivå 4 og gir dekan fullmakt til å ferdigstille ordningen i tråd med diskusjon i møtet.

Bakgrunn:

Fakultetsstyret har i styremøtet den 05.12.19 behandlet orienteringssak OS 15/19 *Ordning for styring og ledelse på nivå 4 ved Fakultet for naturvitenskap og teknologi*. I møtet framkom det flere perspektiver på en slik ordning. Essensen er viktigheten av tillit i prosessen ved oppnevning/utvelgelse til nivå 4 ledere og tillit til hvordan de utøver sin rolle, at det blir en tydelig rolleforståelse og håndtering av funksjonen. Instituttleder er formell leder med det totale ansvaret, mens nivå 4 ledere er delegert oppgaver. I møtet ble det avklart at styret ønsker ordningen for et endelig vedtak.

Fakultetsstyret har i styremøte den 13.06.19 sak FS14/19 behandlet ordning for styring og ledelse på nivå 3 ved Fakultet for naturvitenskap og teknologi, der også nivå 4 ble tatt opp til diskusjon.

Følgende vedtak ble fattet av fakultetsstyret i FS 14/19 (13.06.19):

- 1. Fakultetsstyret ber instituttene om å etablere råd i henhold til instruks for råd og styrer på nivå*
- 2. Fakultetsstyret ber om en helhetlig organisering ved NTF ved at det etableres råd for alle instituttene.*
- 3. Fakultetsstyret gir dekan fullmakt til å godkjenne størrelse på råd for det enkelte institutt.*
- 4. Fakultetsstyret gir dekan fullmakt til å oppnevne rådsmedlemmer (inklusive eksterne representanter) i henhold til instruks for råd og styrer på nivå 3. For å sikre bredest mulig medvirkning skal representasjon i rådet frikobles fra lederfunksjoner ved instituttet.*

5. *Fakultetsstyret ber dekan foreslå ordninger for instituttleders ledergruppe og ledelse på nivå 4 for hvert institutt. Forslaget fremlegges for Fakultetsstyret i løpet av høsten 2019.*
6. *Fakultetsstyret ber om at det arbeides aktivt ved instituttene med å oppnå gode praksiser for ledelse, medvirkning og informasjonsutveksling for ansatte og studenter.*

I punkt 5 i vedtaket ber Fakultetsstyret dekan om å foreslå ordninger for instituttleders ledergruppe og ledelse på nivå 4 for hvert institutt, samt fremlegge ordningen for Fakultetsstyret.

Etter vedtak i fakultetsstyret har instituttene arbeidet med etablering av råd, samt organisering av nivå 4 ledelse. Instituttråd er oppnevnt og behandlet på fullmakt av dekan, framlagt for fakultetsstyret som referatsak i styremøte 05.12.19.

Instituttleder har totalansvar ved instituttet, men kan delegere oppgaver til andre.

Dekan foreslår at instituttene skal ha følgende ledelsesfunksjoner:

- Nestleder
- Undervisningsleder
- Forskerutdanningsansvarlig
- Leder av teknisk stab
- Leder av administrativ stab
- Gruppeledere for faglig ansatte (faggruppeledere)
- Programstyreledere/studieledere

En slik organisering kan generere mange lederfunksjoner på nivå 4. Det vil derfor være viktig at det blir en balanse mellom antall personer med lederfunksjon og størrelse og kompleksitet ved instituttet. Det vil dermed kunne være behov for noen ulike tilnærminger av ordningen for nivå 4-ledelse. Dekan anbefaler derfor at for små og mindre komplekse institutt kan ulike funksjoner samles på færre ansatte.

For flere av funksjonene kan det også være naturlig at instituttleder ikke delegerer ansvar og oppgaver, men ivaretar funksjonen selv gjennom sitt lederansvar.

Nivå 4 vil bestå av følgende ledergrupper:

Ledergruppe

NT-fakultetets institutter skal alle ledes av en ledergruppe bestående av en instituttleder, kontorsjef og minst en nestleder. Instituttleder og kontorsjef sine ansvarsområder og oppgaver er regulert av instruks vedtatt felles for UiT. For institutt som har assisterende instituttleder, skal også denne være en del av ledergruppen. Alle instituttene skal ha en undervisningsleder representert i ledergruppen, enten som en nestleder eller ved at rollen ivaretas av instituttleder.

Utvidet ledergruppe

NT-fakultetets institutter skal ha en utvidet ledergruppe. Utvidet ledergruppe skal bestå av instituttets ledergruppe og faggruppelederne. Den utvidede ledergruppen skal være instituttleders nærmeste rådgivende organ i den daglige driften av instituttet og i strategiske spørsmål. Den utvidede ledergruppen skal, gjennom faggruppelederne, sikre medvirkning og at diversiteten i ansattegruppen blir synlig for instituttledelsen

Faggrupper og forskningsgrupper

Faggruppeleder har oppgaver tilknyttet personalomsorg og er bindeledd mellom gruppen og instituttleder, samt er medlem av utvidet ledergruppe.

En faggruppe kan bestå av flere forskningsgrupper, men i de fleste tilfellene vil faggruppene være identisk med det vi tradisjonelt forbinder med forskningsgrupper.

Forskningsgrupper kan også gå på tvers av faggruppeinndelingen og ha medlemmer fra flere institutt.

Forskningsgruppene skal ikke være en del av den ordinære nivå-4-organiseringen og ikke ha forskningsgruppelederen som representant i instituttleders ledergruppe, siden dette skal ivaretas av faggruppelederen.

Instituttledelse og utvidet ledergruppe må likevel sørge for å være godt orientert om aktiviteten i slike forskningsgrupper.

Ledelse av teknisk- og administrativ stab

Daglige ledelsen av teknisk-administrativ stab kan variere ut i fra instituttets egenart. For noen institutt vil dette naturlig være kontorsjef, for andre vil en ingeniør eller annen administrativt tilsatt være leder for deler eller hele den teknisk-administrativ staben.

Dersom teknisk-administrativ stab, eller de deler av denne staben som ikke er en naturlig del av gruppene (med en faglig gruppeleder), kan det være naturlig at denne lederen også er en del av utvidet ledergruppe.

Ytterligere utdypende beskrivelser av ledelse og styring av institutter ved NT-fakultetet er vedlagt.

Fakultetsledelsen inviterer styret til diskusjon, kommentarer og innspill til ordning for nivå 4 ledelse.

Arne O. Smalås
dekan

Valentina Burkow Vollan
fakultetsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Vedlegg

- Beskrivelse av ledelse og styring av institutter ved NT-fakultetet
- Funksjonsbeskrivelse for faggruppeledere

Ledelse og styring av institutter ved NT-fakultetet

Bakgrunn

Instituttene ved NT-fak er gjennomgående relativt store, som angir et behov for en tydelig organisering av den daglige ledelse. Alle ansatte skal ha en veldefinert nærmeste leder og være tilknyttet et team eller gruppe hvor det er naturlig å føre diskusjoner om organisering av arbeid, arbeidsoppgaver etc, og hvor man har anledning til å få lagt frem sine meninger og bli hørt og sett som medarbeider. Instituttene er ulike slik at organiseringen ikke nødvendigvis må være lik ved alle instituttene, men alle ansatte skal være tilknyttet et team eller gruppe hvor lederne har et veldefinert ansvar.

Instituttleder har totalansvar ved instituttet, men kan delegere oppgaver til andre. Uavhengig av hvem som har rollen eller om rollene er samlet på få personer, skal instituttene ha følgende funksjoner:

- Nestleder
- Undervisningsleder
- Forskerutdanningsansvarlig
- Leder av teknisk stab
- Leder av administrativ stab
- Gruppeledere for faglig ansatte (faggruppeledere)
- Programstyreledere/studieledere

Ledergruppe ved instituttene

NT-fakultetets institutter skal alle ledes av en ledergruppe bestående av en instituttleder, kontorsjef og minst en nestleder. Instituttleder og kontorsjef sine ansvarsområder og oppgaver er regulert av instruks vedtatt felles for UiT og blir ikke omtalt her. For institutt som har assisterende instituttleder, skal også denne være en del av ledergruppen.

Hvert institutt skal utarbeide egne funksjonsbeskrivelse for sine nestledere avhengig av hvilke oppgaver som er tillagt og delegert til nestleder. Nestleder skal fungere som instituttleders stedfortreder. Alle instituttene skal ha en undervisningsleder representert i ledergruppen, enten som en nestleder eller ved at rollen ivaretas av instituttleder. Det utarbeides egen funksjonsbeskrivelse for undervisningsledere ved instituttene. Dersom undervisningslederen også er programstyreleder/studieleder vil det foreligge egen instruks for den rollen.

Undervisningsleder

Undervisningsleder skal være instituttets representant i fakultetets studieutvalg (SU) og være instituttleders nærmeste rådgiver i studiesaker. Undervisningsleder skal i det daglige lede arbeidet med utdanningsporteføljen, herunder ha jevnlig møter med programstyreledere/studieledere om utvikling av undervisningsmetoder, emner og program, evalueringer og rapporter.

Forskerutdanningsansvarlig

Alle institutter skal ha en medarbeider med formelt ansvar for PhD-utdanningen ved instituttet. Forskerutdanningsansvarlig skal være instituttets representant i fakultetets Forskerutdanningsutvalg (FU) og være instituttleders nærmeste rådgiver i forskerutdanningsaker. Forskerutdanningsansvarlig skal videre bistå instituttleder i arbeidet med karriereutvikling for forskerrekrutter; stipendiater, post docs, og andre tidligfase forskere.

Faggruppelederfunksjonen og faggruppen

Siden instituttene ved fakultetet er forskjellige, vil også rollen og funksjonen til faggruppelederne være noe forskjellig. For noen faggruppeledere vil det være å lede et «undervisningsteam», for andre vil det

være en forskningsgruppeleder, mens noen vil ha kombinerte roller. Gruppelederne må likevel ha noen felles oppgaver og ansvarsområder uavhengig av begrunnelse for at man innehar denne posisjonen. Det utarbeides egen instruks for gruppeledere [se vedlegg]. Dersom gruppeleder er programstyreleder/studieleder reguleres den rollen gjennom egen instruks.

Faggruppene skal være sammensatt av ansatte med felles faglig interesse og utgjør et felleskap som sammen skal arbeide for å utvikle undervisning og forskning innen sitt fagområde. Fast ansatte i faglig stillinger utgjør kjernen, men gruppene består normalt også av midlertidig ansatte i forsker- og undervisningsstillinger, samt rekrutteringsstillinger og eventuelt teknisk og administrativt ansatte. Gruppelederen vil være gruppens/fagteamets talsperson inn mot instituttledelsen og bindeledd mellom gruppens medlemmer og instituttleder. Gruppelederen skal se til at det avholdes jevnlige møter i gruppen, formidle informasjon fra instituttledelsen, være instituttleders rådgiver og mellomledd i å utøve personalomsorg og karriereutvikling for gruppens medlemmer. Faggruppen som gruppelederen leder må også ha en organisering hvor roller og ansvar fordeles blant gruppens medlemmer slik det gjøres i dag ut fra faggruppens egenart.

Utvidet ledergruppe

Utvidet ledergruppe skal bestå av instituttets ledergruppe og faggruppelederne. Den utvidede ledergruppen skal være instituttleders nærmeste rådgivende organ i den daglige driften av instituttet og i strategiske spørsmål. Den utvidede ledergruppen skal, gjennom faggruppelederne, sikre medvirkning og at diversiteten i ansattegruppen blir synlig for instituttledelsen. Det enkelte institutt må utarbeide egne rutiner for hvordan den utvidede ledergruppen brukes og arbeider; hvilke saker gruppen konsulteres i og hyppighet av møter etc.

Forskningsgrupper på tvers av faggruppeorganisering

I enkelte sammenhenger kan det være behov for rene forskningsgrupper som går på tvers av faggruppeinndelingen og som kan ha medlemmer fra flere institutt. Disse gruppene skal ikke være en del av den ordinære nivå-4-organiseringen og ikke ha forskningsgruppelederen som representant i instituttleders ledergruppe. Siden deltagere i denne type «forskningsgrupper» også tilhører en «faggruppe», er det faggruppelederen som har oppgaver tilknyttet personalomsorg etc. og er faste bindeledd med instituttleder. Instituttledelse og utvidet ledergruppe må likevel sørge for å være godt orientert om aktiviteten i slike forskningsgrupper. Tilsvarende for forskningsgrupper på tvers av institutter må de respektive instituttledere fungere som en overordnet styringsgruppe for forskningsaktiviteten.

Instituttråd

I henhold til fakultetsstyrevedtak (sak 14/19 13.06.2019) skal alle institutt ved NT-fakultetet ha et instituttråd. Instituttrådenes medlemmer skal ikke ha andre lederfunksjoner ved instituttene og skal oppnevnes av dekan etter forslag fra instituttene. Forslag til medlemmer av rådene må fremkomme gjennom transparente prosesser der alle ansatte får mulighet til å påvirke forslagene. Studentene oppnevner sine egne representanter. Det er utarbeidet egne mandater for instituttråd ved UiT.

Fakultetet vil i samråd med instituttene utarbeide retningslinjer for arbeidet i instituttrådene; hyppighet, form, saksforberedelse etc.

Instituttallmøter

Alle institutter skal avholde allmøter (personalmøter) med alle ansatte minimum en gang pr. semester. Instituttallmøtene skal være en viktig informasjonskanal som sikrer at alle ansatte får innsyn i aktuelle saker og utviklingstrekk, men skal også være en viktig arena for meningsytring og medvirkning i viktige saker ved instituttet.

Antall lederfunksjoner

Gjennom en mer formell organisering av institutter vil det være forholdsvis mange lederfunksjoner, med veldefinerte roller, på nivå 4. Det vil likevel være viktig at det blir en balanse mellom antall personer med lederfunksjon og størrelse og kompleksitet ved instituttet. For små og mindre komplekse institutt er det naturlig at de ulike funksjonene er samlet på færre ansatte. For flere av funksjonene kan det (som nå) være naturlig at instituttleder ikke delegerer ansvar og oppgaver, men ivaretar funksjonen gjennom sitt lederansvar.

Utvelgelse til ledelsesfunksjoner

Kontorsjef er en fast stilling. I likhet med instituttleder, tilsettes nestleder, gruppeledere, undervisningsleder, programstyreledere normalt i åremålsstillinger. Det blir opp til instituttene å fastsette lengden på disse åremålene i hvert enkelt tilfelle. Instituttleder har frihet til å selv utpeke faggruppeledere og sette sammen sin utvidede ledergruppe, men det kan åpnes for at faggruppene nominerer faggruppeledere. Det er viktig at utvelgelsen til funksjonene gjennomføres transparent og begrunnet.

Ledelse av teknisk- og administrativ stab

Instituttene ved fakultetet er så vidt forskjellige at den daglige ledelsen av adm/tek stab vil måtte være ulik, men det skal for alle være en tydelig og veldefinert daglig ledelse. For noen institutt vil dette naturlig være kontorsjef, for andre vil en senior ingeniør eller annen administrativt tilsatt være leder for deler eller hele den tekn./adm staben. Dersom teknisk/adm. stab, eller de deler av denne staben som ikke er en naturlig del av gruppene (med en faglig gruppeleder), kan det være naturlig at denne lederen også er en del av utvidet ledergruppe.

Kompensasjon for lederroller ved NT-fakultetet

Gruppelederfunksjonen, undervisningsansvarlig og nestleder kompenseres med timer i arbeidsplanen og et funksjonstillegg ut fra arbeids- og ansvarsomfang, kompleksitet i oppgaver. Funksjonstillegget skal normalt tilsvare 20 til 40 kNOK pr. år. Funksjoner som har personalansvar kan spennet fra 40 – 80 kNOK brukes. Studieledere har egne avtaler som normalt videreføres, men kan reforhandles når nye oppnevnes.

Kjønnsbalanse i organer og lederfunksjoner

NT-fakultetet har en skjev kjønnsbalanse i den vitenskapelige staben, det er derfor spesielt viktig at man får en jevnere kjønnsbalanse i lederfunksjoner og ledergrupper. Instituttene er forpliktet å påse dette i utnevnelser i lederfunksjoner på nivå 4.

Funksjonsbeskrivelse – Faggruppeledere ved NT-fakultetet

Alle faggrupper ved instituttet skal ha en gruppeleder oppnevnt av instituttleder, med en funksjonstid som avtales med instituttleder. Gruppeleder skal være det naturlige bindeledd mellom instituttledelsen og medlemmene av faggruppen, og være en sentral del av instituttleders utvidede ledergruppe. Gruppeleder har et spesielt ansvar for at gruppen er hensiktsmessig organisert og skal bidra til at det er gode rutiner i f. eks. laboratorier, HMS, instrumenttilgang. Gruppeleder skal være en støtte i instituttleders utøvelse av god personalomsorg og i utvikling av talenter innen undervisning, forskning og ledelse.

Faggruppene bør ha en hensiktsmessig intern organisering slik at oppgaver og ansvar blir ivaretatt ut fra gruppens egenart.

Faggruppene skal ha jevnlig møter for alle medlemmer i gruppen. Disse møtene bør benyttes til både faglig formidling og formidling av informasjon om rutiner etc., samt være et forum for diskusjon om strategi for forsknings- og/eller utdanningsaktiviteten i gruppa. Det bør føres kortfattede referat fra møter.

Pålagte aktiviteter for gruppen kan gjennomføres i samarbeid med andre faggrupper.

Gruppelederen skal:

[For alle faggrupper ved fakultetet]

- Være et bindeledd mellom instituttledelsen og faggruppen, herunder sørge for at informasjon og saker fra instituttledelsen blir formidlet til gruppen og tilsvarende synspunkter og saker som opptar gruppen blir bragt til instituttledelsen.
- Sørge for at HMS er høyt på agendaen i faggruppen og bidra til at vedtatte HMS-rutiner etterfølges, og ha en årvåkenhet i forhold til arbeidsmiljø, mangfoldshensyn og potensielle konflikter.
- Sørge for at gruppen har gode rutiner for mottak av nyansatte og nye masterstudenter, og bidra til at de får nødvendig innføring i rutiner og regler.
- Sammen med de andre faggruppelederne fungere som støttende organ for instituttledelsen.
- Sørge for at det jevnlig avholdes faggruppemøter
- Støtte instituttledelsen i arbeidet med personalomsorg, karriereutvikling/-planlegging for medlemmer av faggruppa.
- Bidra til at det foregår jevnlig diskusjoner i gruppen om strategier og retninger for faglig utvikling (forskning, utdanning, formidling), herunder bidra til at informasjon om søknadsinitiativ og nye prosjekter blir formidlet til hele gruppen. Dette inkluderer konsolidering av forskningsaktiviteter i gruppen og samarbeid på tvers av institutt og fakultet.
- Initiere diskusjoner om undervisning i emner og studieretninger som naturlig er ansvar for gruppen; emneportefølje, emneinnhold, undervisningsformer og gjennomføring.

[Som kan legges inn i funksjonsbeskrivelsen]

- Sørge for en god organisering av drift og vedlikehold av gruppens laboratorier, instrumenter og av fellesinstrumenter som gruppen er tillagt ansvar for.
- Ha og etablere god kontakt med relevante randsoneinstitusjoner og nærings- og arbeidsliv innen sitt fagområde.

- Bestyre gruppens fellesøkonomi; sette opp årlige budsjetter og følge med forbruk
- ha delegert ansvar for medarbeidersamtaler med enkelte medarbeidere i faggruppen etter avtale med instituttleder.
- Bistå instituttledelsen i å svare på høringer og innspill som instituttet blir bedt om å uttale seg om
- Ha et ansvar for at faggruppen bidrar aktivt i formidlings-, rekrutterings- og skolelaboratorieaktivitet

Orienteringssaker

OS 1/20 HMS orientering fakultetsstyremøte 12. februar 2020 2016/7391

ORIENTERINGSSAK

Til:	Møtedato:	Sak:
Fakultetsstyret for Fakultet for naturvitenskap og teknologi	12.02.2020	1/20

HMS orientering fakultetsstyremøte 12. februar 2020

Sykefraværstatistikk NT-fak 2019

Vedlagt sykefraværstatistikk NT-fak for 2019. Det overordnede sykefraværet ved fakultetet, både med hensyn til enkelt kvartal og året som helhet er lavt. NT-fak hadde i 2019 et fravær på 2,9%, mens det ved UiT var 4,1%. Sykefraværet ved NT-fak har i tillegg vært svært stabilt de siste 3 årene. Som tidligere er sykefraværet høyere blant kvinner.

Sykefraværet varierer litt mellom de ulike enhetene. Variasjonen skyldes primært forskjell i antall lange sykemeldinger. Dette blir først og fremst fulgt opp som enkeltsaker.

Det er ingen grunn til å tro at arbeidsmiljø er en vesentlig faktor i forhold til å skape sykefravær ved fakultetet. Samtidig finnes det enkelt tilfeller, og egenmeldt sykefravær, der utfordringer i arbeidsmiljøet kan ha bidratt. Faktorer som vurderes til å kunne hatt betydning er arbeidsbelastning, omorganisering og endring i lokaliteter (ombygging, flytting)

Renovering av Naturfagbygget – rydding og sanering av bygget, flytting IG ansatte

Naturfagbygget er vedtatt renoveret. Primært skal 2. etg totalrenoveres med spesielt også 1. etg blir sterkt berørt. Bygget tømmeres for brukere i hele byggeperioden, og IG må holde til i alternative lokaler over en periode på nesten to år. Frist for tømning av bygget er satt til 21. februar.

Renoveringen starter med sanering av store mengder miljø- og helsefarlige stoffer som er spredd over hele bygget. Blant annet finnes det asbest og tungmetaller som skal bort. Dette arbeidet startes ikke før alle brukere av bygget har flyttet ut. Noen helseskadelige stoffer er bestemt ikke sanert. For eksempel gjelder dette asbest i gulvet til geologi laboratoriet. Disse helseskadelige stoffene ligger innkapslet og skal ikke representere noen helsefare for fremtidige brukere av bygget. HMS rådgiver har ingen opplevelse av at dette skaper uro eller engstelse blant ansatte ved IG.

Pr i dag og til begynnelsen av mars er det fokus på rydding og tømning av Naturfagbygget, samt flytting til nye lokaler. Med normal drift som må gå parallelt gir dette litt ekstra utfordringer. Verneombudet ved IG oppgir at ansatte foreløpig er ved godt mot og håndterer situasjonen på en positiv måte. Inntrykket er at det arbeides godt med rydding og planlegging av flytteprosessen.

Geologi laboratorium etableres i de gamle lokalene til veterinærinstituttet på Stakkevollanveien. Lokalene egner seg godt, og IG er tilfreds med denne løsningen.

Etablering av nye laboratorier, UMO gruppa IFT

Gruppene ved Institutt for fysikk og teknologi (IFT) som arbeider med ultralyd, mikroskopi og optikk (UMO-gruppa) har de siste to årene gjort et stort arbeid med utvidelse og etablering av nye laboratorier i Teknologibygget. Nye lokaler har delvis vært en omrokking internt ved IFT og delvis har man fått overta lokaler fra IVT eller ITS. UMO gruppen har pr i dag følgende laboratorier som de disponerer i Teknologibygget:

1. U1.023 Markørfri mikroskopi lab
2. U1.024 Nanoskopi lab
3. U1.029 Polerings lab
4. U1.036 Bio lab
5. 1.030 Optikk lab
6. 1.031 Fasemikroskopi lab
7. 1.032 Optikk lab 2
8. 2.023 Biofotonikk lab
9. 2.032 Spektroskopi lab
10. 2.057 Optikk lab 3
11. 2.058 Ultralyd lab
12. 2.059 Karakteriserings lab
13. 2.060 Prosesserings-rom

Med unntak av U1.036 og U1.029 er det kun små arbeider som gjenstår. Nye laboratorier er risikovurdert, det er gitt sikkerhetsopplæring og man har fått på plass rutiner for sikkert arbeid. Det vil i løpet av kort tid være 6 laboratorier som er godkjent for arbeid med biologiske faktorer og genmodifisert materiale. UMO-gruppen synes å ha et svært godt arbeidsmiljø og jobber systematisk med sikkerhet og miljø.

Valentina Burkow Vollan

Fakultetsdirektør

—
valentina.vollan@uit.no

77 64 40 80

Martin Hermod Petersen

seniorrådgiver

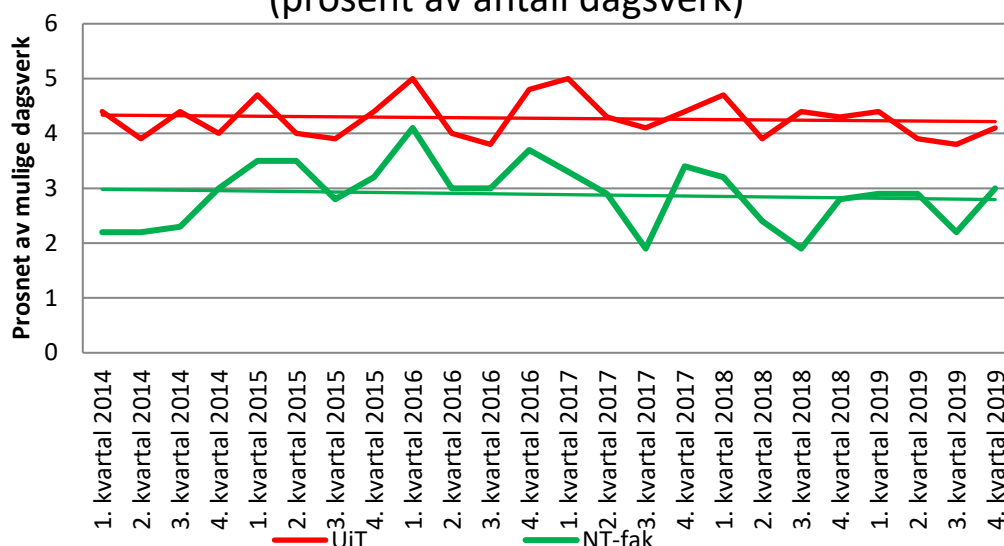
—
martin.h.petersen@uit.no

77 62 51 49

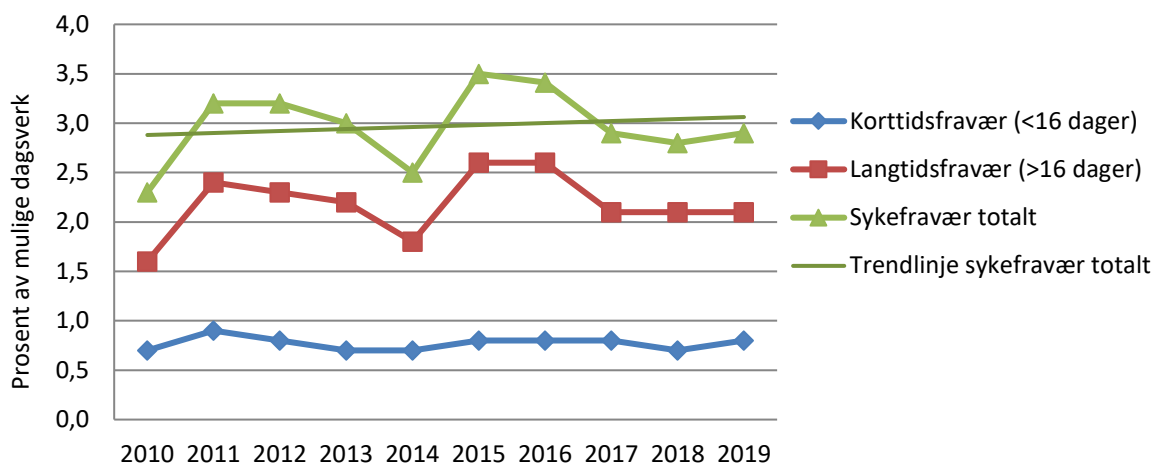
Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Vedlegg: Sykefraværstatistikk NT-fak 2019

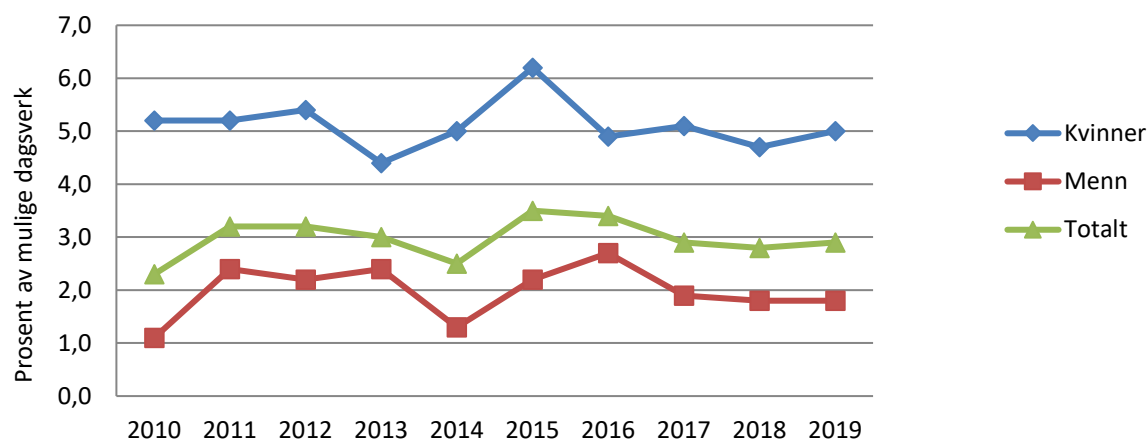
Sykefraværsutvikling UiT og NT-fak (prosent av antall dagsverk)

Sykefraværsutvikling NT-fak, fordelt etter fraværs lengde

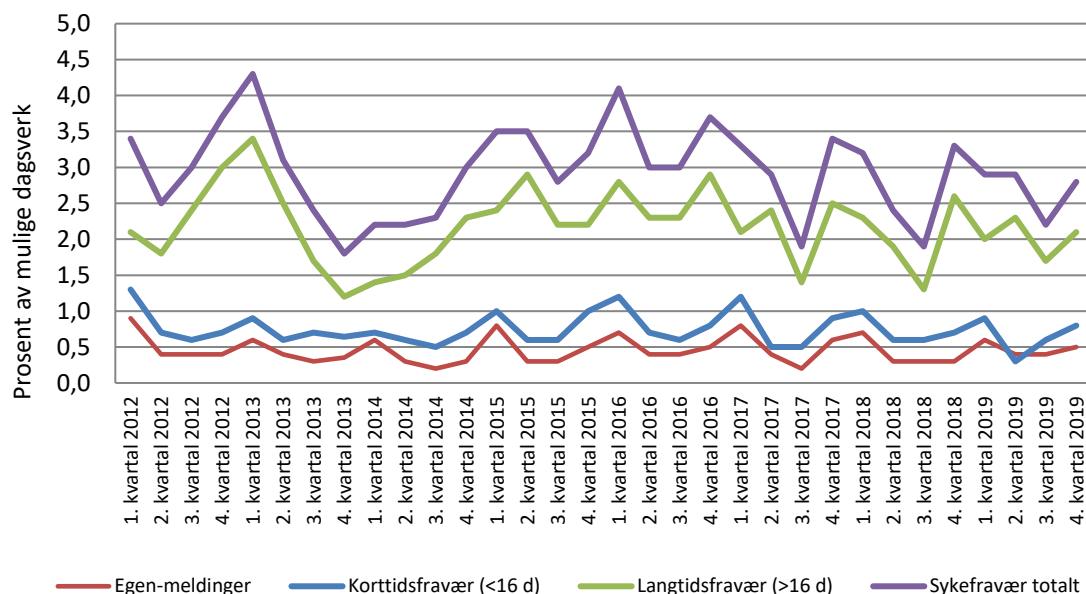

Sykefraværsutvikling NT-fak, fordelt etter kjønn

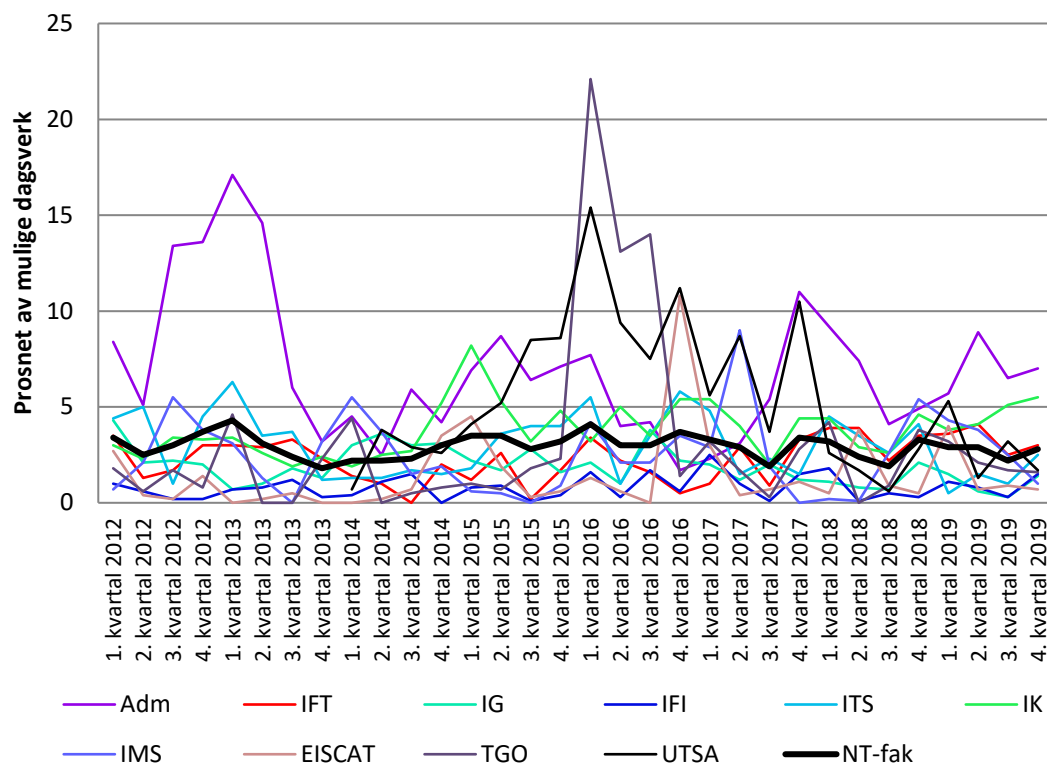
Sykefraværsutvikling NT-fak, Utvikling etter fraværslengde

Sykefravær som prosent av mulig dagsverk

Sykefraværsutvikling NT-fak

Sykefravær som prosent av mulig dagsverk

ORIENTERINGSSAK

Til:	Møtedato:	Sak:
Fakultetsstyret for Fakultet for naturvitenskap og teknologi	12.02.2020	2/20

Oppfølging av Melding om forskning og utdanning 2018 ved NT-fakultetet

Ved møtet i universitetsstyret den 3.10.2019 la universitetsdirektøren frem Melding om forskning og utdanning for 2018 og Nøkkeltall for 2018. Hensikten med de årlige meldingene er å gjøre analyser knyttet til aktiviteter og tiltak på utvalgte områder innenfor kjernevirksomheten. Fakultetet er bedt om å behandle meldingen og nøkkeltallene gjennom universitetsstyrets vedtak i sak US 35/19.

Årets melding om forskning og utdanning har tre fokusområder: studentrekruttering, internasjonal mobilitet og vitenskapelig publisering. Meldingen foreslår tiltak som skal innarbeides i universitetets virksomhetsplan for 2020. Herunder en samordning av studentrekrutteringen ved universitetet. Fakultetene skal i 2020 iverksette sine tiltak for økt studentmobilitet, identifisert gjennom sine respektive handlingsplaner for mobilitet utarbeidet i 2019. Universitetet skal i sin virksomhetsplan for 2020 videreføre tiltakene fra virksomhetsplanen i 2019 for å løfte UiTs resultater innen vitenskapelig publisering. [Nøkkeltall 2018](#) ligger vedlagt via lenke i Melding om forskning og utdanning 2018.

Arne O. Smalås
dekan

Tore Guneriussen
Forskning og utdanning administrativ sjef

Vedlegg

1 Melding om forskning og utdanning 2018

2. Nøkkeltallene finnes her: https://rapport-dv.uhad.no/views/Nkkeltallforskning-ogutdanningsmeldinga2018/Eksamenogstudiepoengproduksjon?iframeSizedToWindow=true&%3Aembed=y&%3AshowAppBanner=false&%3Adisplay_count=no&%3AshowVizHome=no

Melding 2018

Forskning og utdanning

Innhold

1. Innledning	1
2. Studentrekruttering	2
Søker- og studenttall	2
Demografi	3
Rekrutteringsarbeid	4
Perspektiver framover.....	5
Forslag til tiltak i virksomhetsplanen for 2020.....	6
3. Internasjonal mobilitet	7
Studentmobilitet	7
Mobilitet for ansatte	7
UiTs internasjonale avtaleportefølje.....	8
Mobilitetsprosjekter.....	8
Forslag til tiltak i virksomhetsplanen for 2020.....	9
4. Vitenskapelig publisering	10
Publikasjonspoeng og antall publikasjoner	11
Publiseringsnivå	16
Publiseringsform og -språk.....	17
Samforfatterskap.....	19
Publiseringsmønster - stilling og kjønn.....	21
Åpen tilgang til vitenskapelig publisering.....	23
Forslag til tiltak i virksomhetsplanen for 2020.....	28

1. INNLEDNING

Vi har i årets forsknings- og utdanningsmelding valgt ut noen områder som vi ønsket å rette særlig oppmerksomhet mot. Områdene er valgt dels fordi universitetsstyret tidligere har ønsket mer kunnskap om enkelte områder (vitenskapelig publisering) og dels fordi det er særlig viktig for UiT å forbedre resultatene til institusjonen innen disse områdene. Resultatene er analysert på institusjons- og delvis også på fakultets- og instituttnivå, og datagrunnlaget for meldingen er i hovedsak hentet fra offentlige databaser og dokumenter.

Forsknings- og utdanningsmeldingen er et virkemiddel i UiTs virksomhetsstyring. Innen alle områdene som omhandles i meldingen, rettes det fokus mot de nasjonale styringsparametrene som Kunnskapsdepartementet har fastslått for styring av sektoren. Departementet forventer at institusjonene vurderer egne resultater og ambisjoner på de nasjonale styringsparameterne. Dette gjør UiT i hovedsak i årsmeldingen og i forsknings- og utdanningsmeldingen. Tiltak for å forbedre resultatene til institusjonen på disse styringsparameterne samles i den årlige virksomhetsplanen for UiT som vedtas av universitetsstyret. Hvert kapittel i årets melding avsluttes med forslag til tiltak som kan inngå i UiTs virksomhetsplan for 2020.

Meldingen er også ment som generell informasjon til styret om status for UiTs resultater innen noen viktige områder.

Nøkkeltall

Som et supplement til meldingen utarbeides det også en egen oversikt over nøkkeltall innen forsknings- og utdanningsvirksomheten ved UiT. Nøkkeltallene presenteres kortfattet og uten kommentarer og analyser. De er gjort tilgjengelig i presentasjons- og analyseverktøyet Tableau og finnes her: [Lenke til nøkkeltall.](#)

2. STUDENTREKRUTTERING

Hovedfunn:

- UiT har hatt en jevn vekst i antall søkere og studenter de siste årene. Fra 2009 til 2018 har antallet nye studenter per år steget med 61 % - fra 2 880 til 4 656.
- Det er en forventet nedgang i ungdomskullene de neste fire-fem årene. Den klareste nedgangen er fra 2020 til 2022. Endringer i studietilbøyelighet og situasjonen i arbeidsmarkedet påvirker denne nedgangen.
- Rekrutteringen til disiplinlfagene er utfordrende. Siden 2009 og fram til i dag har disiplinlfagene hatt en reduksjon på 11 % i antallet førsteprioritetssøkere.

Søker- og studenttall

Et grovt anslag viser at det er til sammen nærmere 24 000 studenter i Nord-Norge. Det er 16 300 ved UiT, 7000 ved Nord Universitet og 300 ved Samisk høyskole.

Siden fusjonen i 2016 har UiT hatt i overkant av 16 000 aktive studenter, inkludert nettbaserte studier, men eksklusiv ph.d.-studenter. Av de 16 000 studentene studerer cirka 11 500 i Tromsø.

Utvikling nye studenter møtt

Fra 2009 til 2018 har antallet nye studenter som har møtt til studiene steget med 61 % – fra 2880 til 4656 studenter. Tallene er justert for fusjonene UiT har vært gjennom. For 2019 er antallet nye studenter noe lavere enn i 2018. Dette har sammenheng med at størrelsen på ungdomskullene går noe ned. Befolkningsutvikling og konsekvenser for studentrekrutteringen blir utdypet i senere avsnitt.

Utvikling førsteprioritetssøkere

Tallene for antallet førsteprioritetssøkere er også positive. Disse resultatene er i større grad et mål på UiTs attraktivitet, og økningen i tiåret fra 2009 til 2018 er 78 % – fra 4947 til 8820 søknader. I likhet med antallet studenter som har møtt til studiestart (se avsnittet over), har antallet førsteprioritetssøkere gått noe ned i 2019. På grunn av meget gode tall i 2018, var nedgangen i antallet førsteprioritetssøkere noe større ved UiT (6,2 %) enn landsgjennomsnittet (4,2 %).

Studentenes geografiske bakgrunn

Seks av ti av UiTs studenter kommer fra egen landsdel. 13 % kommer fra Finnmark, 15 % fra Nordland og den største andelen – 32 % – kommer fra Troms. En fjerdedel av studentene kommer fra Sør-Norge. De resterende 15 % er utenlandske studenter.

UiT rekrutterer regionalt

UiT i Tromsø rekrutterer 22 % fra Tromsø-regionen og 28 % om man også inkluderer hele Midt-Troms. Tilsvarende viser tallene for UiT i Harstad og UiT i Narvik at 29 % kommer fra Sør-Troms/Ofoten og 35 % fra Midtre Hålogaland (inkluderer Vesterålen og Lofoten). For UiT i Alta og UiT i Hammerfest kommer 32 % fra Vest-Finnmark.

Utvikling per fakultet

De to store fakultetene, Det helsevitenskapelige fakultet og Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning, har hatt stabilt antall studenter de siste tre årene. De to fakultetene utgjør til sammen om lag 60 % av UiTs studentmasse. Fakultetene for ingeniør- og naturvitenskap og teknologi har hatt en nedgang i studenttallene de siste årene. Samlet har de mistet cirka 370 studenter fra 2017 til 2019. For Akademi for kunstfag og Det juridiske fakultet har antallet studenter vært stabilt, mens Fakultet for biologi, fiskeri og økonomi har hatt en økning.

Utvikling disiplinfag versus profesjonsfag

Utviklingen i antallet søkere til våre disiplinfag gir grunn til bekymring. Siden 2009 og fram til i dag har disiplinfagene hatt en reduksjon på 11 % i antall første prioritetsøkere. Disiplinfagene inkluderer blant annet filosofi, kjemi, språk og kultur, matematikk og historie, og flere fag har svært få søkere. Utviklingen i disiplinfagene står i sterk kontrast til profesjonsfagene som har hatt en jevn og sterk vekst i den samme perioden (veksten er på 73 % fra 2009 til 2019).

Demografi

Reduserte ungdomskull

Befolkningsframskrivningen fra Statistisk sentralbyrå (SSB) viser at ungdomskullene i Norge blir mindre i de nærmeste årene. SSB lager framskrivninger hvert annet år, og 2018 er den siste. Hovedalternativet til SSB viser en forventet nedgang i antall 19-åringer i Nord-Norge i de fleste regioner de neste fire-fem årene. De nasjonale utviklingstrekkene ligner, men Sør-Norge (fra og med Trøndelag og sørover) har kortere nedgang i antall 19-åringer og større økning igjen mot 2030. Den klareste nedgangen i antall 19-åringer er fra i dag til og med 2022.

Det er laget regionale framskrivninger fram til 2040, men usikkerheten øker med tid og geografisk detaljering. Det er forventet at befolkningsveksten i Nord-Norge vil avta og flate ut og at det bare vil være vekst i noen få byregioner i denne perioden.

I voksne grupper forventes det en betydelig vekst i antall 30–39-åringer i hele landet. Det er de store kullene født tidlig på 1990-tallet som gir denne veksten.

Studietilbøyelighet

Endringer i studietilbøyelighet kan motvirke demografiske effekter. For 19–20-åringene i Nord-Norge går studietilbøyeligheten svakt ned og forsterker den forventede effekten av de synkende årskullene. For aldersgruppene 21–29 år øker studietilbøyeligheten og kan motvirke den demografiske nedgangen i disse aldersgruppene. Samlet sett vil disse effektene i grove trekk utligne hverandre.

Situasjonen i arbeidsmarkedet påvirker studietilbøyelighet blant yngre

I perioder med et godt arbeidsmarked synker studietilbøyeligheten blant yngre aldersgrupper. God tilgang på arbeidsplasser og spesielt i yrker med mindre krav til formell kompetanse, frister mange av de yngre, som utsetter høyere utdanning eller forblir i yrkeslivet.

Utdanningsnivå i Nord-Norge

Andelen av den nordnorske befolkningen med høyere utdanning er økende. Den har vært stabilt økende i mer enn 40 år og per 2018 er andelen med høyere utdanning 29 %. Det er fem prosentpoeng lavere enn landsgjennomsnittet som er på 34 %. I Nord-Norge er det elleve prosent flere kvinner enn menn med

høyere utdanning. Dette spriket mellom kjønnene har blitt stadig større over mange år, og dette gjenspeiler seg også i vår studentmasse, hvor seks av ti er kvinner.

Rekrutteringsarbeid

Hovedaktiviteter studentrekruttering 2019

I forbindelse med Adm2020 ble administrasjonens ressurser til studentrekruttering og markedsføring skilt ut i en egen seksjon og tilknyttet en fellestjeneste for grafiske tjenester. Faggruppen studentrekruttering og marked består av fire årsverk og en internship i deltid.

I tillegg til nivå 1 sine ressurser til studentrekruttering gjør enhetene mange aktiviteter i egen regi, samt at de bidrar inn i de felles aktivitetene som nivå 1 har ansvaret for.

Langsiktige prioriteringer i arbeidet med studentrekruttering

Den primære målgruppen for aktivitetene er avgangselever i videregående skole og ungdom i alderen 17–25 år. Ungdom er en krevende målgruppe å få tak i, og arenaene hvor vi samarbeider med de videregående skolene om å informere avgangselever, er sentrale i rekrutteringsarbeidet.

Budskapet til avgangselevne gjennom mange år har vært å vise et bredt utvalg utdanninger av høy kvalitet og å synliggjøre hvilke jobbmuligheter som åpner seg etter endt utdanning. Som kommunikasjonskanaler har UiT brukt en blanding av ansikt-til-ansikt-møter gjennom utdanningsmesser og skolebesøk og tilstedeværelse i sosiale medier.

Sentrale aktiviteter

Den viktigste rekrutteringsaktiviteten til UiT er deltakelsen i Universitetsturneen sammen med de andre universitetene. I 2019 deltok UiT i 13 fylker og besøkte over 175 skoler. I 2020 deltar UiT i ytterligere tre fylker. Universitetsturneen er en kostnadseffektiv måte å nå avgangselever på, samtidig som de er i en utdanningsrelatert situasjon når vi treffer dem. Universitetsturneen er imidlertid en meget konkurranseutsatt arena som har blitt enda tøffere etter at to nye universiteter kom med. UiT bruker mange ressurser på å forberede våre egne ambassadører til turneen.

De nasjonale utdanningsmessene utfyller og understøtter Universitetsturneen. UiT deltar på alle messene i de større byene. I tillegg organiserer UiT noen mindre lokale utdanningsmesser i Nord-Norge hvor vi gir et tilbud til skoler som ikke dekkes av Universitetsturneen eller de større messene.

Arrangementet Åpen Dag på de fire største studiestedene våre i Alta, Narvik, Harstad og Tromsø er viktige arenaer for at ungdom skal bli kjent med hva et universitet er. Disse arrangementene koordineres med Forskningsdagene slik at så mange skoleklasser som mulig får en anledning til å besøke UiT.

Det vil ikke bli trykket studiekatalog på papir i 2020, og ressursene som tidligere ble brukt på denne blir allokert til arbeid med studieprogramsidene på nett. At disse sidene framstår attraktive for målgruppa og er tilpasset mobilformatet, er meget viktig for studentrekrutteringen. De tre siste årene har arbeidet med studieprogramsidene vært diskutert ved gjentatte anledninger i rekrutteringsforum og i Strategisk utdanningsutvalg.

Potensielle studenter forventer at UiT er tilstede og relevante i sosiale medier. Siden 2016 har UiT drevet prosjektet UiTstudent – tidligere UiTxp – hvor utvalgte studenter poster innlegg om hvordan deres studiehverdag og fritid er. Kanalene som brukes er Facebook og Instagram. Innleggene spres organisk og gjennom annonsering.

Tøffere konkurranse om studentene

Med synkende ungdomskull nasjonalt og nylig etablering av to nye universiteter i Norge, kan UiT forvente en tøffere konkurranse om de best kvalifiserte studentene. Konkurransen vil vi merke konkret på hvert eneste skolebesøk under Universitetsturneen, i media og i annonsemarkedet i sosiale medier.

Systematisk forbedring av studieprogramsider

En viktig del av studentrekrutteringen de siste årene har vært et systematisk arbeid rettet mot forbedring av alle studieprogramsider. De ansvarlige ved UiT har sikret at tekst og bilder framstår forståelig og relevant for en ung målgruppe. Det har vært gjennomført kurs og felles arbeidsøkter for å gjøre studieprogramsiden lett søkbare, enkle å manøvrere i og ikke minst tilpasset mobiltelefon. Innsatsen mot studieprogramsiden vil fortsette i 2020, og det er satt sammen en gruppe med ressurser fra Seksjon for studentrekruttering, marked og grafiske tjenester, fellestjenesten Kanalforvaltning og Seksjon for studieadministrasjon som skal bistå enhetene i dette arbeidet. Gruppen vil blant annet legge vekt på hvordan studieprogramsiden kan optimaliseres for søk fra Google og hvordan vi kan øke og profesjonalisere bruken av levende bilder på sidene.

Økt aktivitetsnivå i nord og sør

For 2020 er det planlagt et økt antall studentrekrutteringsaktiviteter sammenlignet med 2019. Antallet aktiviteter vil bli flere både i Nord- og Sør-Norge, og det økte aktivitetsnivået betyr styrking av eksisterende aktiviteter og noen nye aktiviteter og arenaer. Endelig omfang og miks av aktiviteter er ikke avklart pr i dag, men det vil bli et økt antall arenaer for fysiske møter med målgruppa og styrket annonsering i sosiale media. Konkrete handlingsplaner for det økte aktivitetsnivået vil foreligge første halvdel av 2020.

Tydeligere kommunikasjon av UiT

Samlingen av UiTs grafikere i en felles enhet, Grafiske tjenester, gir en berettiget forventning om at UiTs profil og kommunikasjon skal bli mer konsistent og tydelig. En nylig revidering og forenkling av den grafiske profilen skal styrke tydeligheten ytterligere.

Innspill fra enhetene

I arbeidet med rekruttering har enhetene kommet med en rekke anbefalinger til universitetsdirektøren. Blant de viktigste forslagene er at

- UiT intensiverer og systematisere arbeidet med å følge opp de som har satt UiT på førsteprioritet i perioden fra søknadsfrist og fram til studiestart.
- UiT i større grad utnytte tidligere studenter i markedsføringen av studieprogrammene. Vi må finne og vise fram de gode historiene som de tidligere studentene kan fortelle.
- UiT øker innsatsen mot nettbaserte og fleksible utdanninger, men det er avgjørende at det følger med ressurser til en slik satsing. Satsingen må ikke gå på bekostning av kvaliteten på den bestående utdanningen. Flere uttrykker skepsis til aktivt å markedsføre nettbaserte studier mot 19–20-åringer.

Forslag til tiltak i virksomhetsplanen for 2020

I utkastet til virksomhetsplan for 2020 fremmer universitetsdirektøren forslag om at UiT skal utvikle strategiske planer for kommunikasjon og markedsfløring. Dette har delvis sin bakgrunn i behovet UiT har for å samordne og systematisere arbeidet med studentrekruttering.

3. INTERNASJONAL MOBILITET

Hovedfunn:

- 9 % av UiTs uteksaminerte studenter i 2018 hadde studieopphold over tre måneder i utlandet. Dette er under landsgjennomsnittet som er 15,5 %. UiT jobber systematisk for å øke andelen utreisende studenter.
- Antallet utreisende UiT-studenter var 19,5 % høyere enn foregående år. 52 % av studentene reiste til EU-land.
- UiT deltar i 10 mobilitetsprosjekter innenfor Global mobilitet og deltar som partner i 5 Erasmus+ strategiske partnerskap.
- UiT har god uttelling på søknader innenfor Nordområdeprogrammet og Russlandlandsprogrammet, men hadde ingen uttelling på Utforsk-søknadene i 2018.

Studentmobilitet

Totalt 810 studenter var på inn- eller utveksling over tre måneder i 2018, en økning på 16,5 % fra foregående år. Det har over flere år vært en stor ubalanse i antallet ut- og innreisende studenter, og kun en tredjedel av studentene reiser ut. Vi ser likevel en økning i antallet utreisende studenter, 19,5 % sammenliknet med fjoråret. Over halvparten av UiT-studentene reiser til EU-land.¹

UiT har i sin utviklingsavtale med Kunnskapsdepartementet (KD) som mål at 17 % av uteksaminerte kandidater i 2019 skal ha hatt et utvekslingsopphold på tre måneder eller mer. Det er kun integrert mastergard/profesjonsstudium innen helse-, sosial- og idrettsfag og innen naturvitenskapelige og teknologiske fag som allerede har nådd dette målet. Innenfor de samme fagområdene, både på lavere og høyere grad, er mobilitetsandelen blant de laveste på hele UiT, med 5-8 %.² Gjennom etablering av fellestjeneste for mobilitet jobbes det nå systematisk for økt faglig forankring og bedre tilrettelegging av administrative støttetjenester for å øke antallet utreisende studenter fra UiT. KDs nye stortingsmelding om internasjonal studentmobilitet skal være ferdig ved årsskiftet 2019/2020.

Mobilitet for ansatte

I sin strategi mot 2022 - *Drivkraft i nord* skal UiT tilrettelegge for internasjonal mobilitet. Når det gjelder kortere utvekslingsopphold, ser vi en økning i antall ansatte som benytter seg av stipendprogrammet Erasmus+. I 2018 fikk UiT tildelt 48 520 euro fordelt på 51 ansatte, mens tildelingen for 2019 økte med 40 %, til 68 000 euro. Både vitenskapelig og teknisk/administrativt tilsatte kan benytte seg av ordningen. Det er igangsatt et planmessig arbeid for bedre å kunne orientere ph.d.-studenter og andre ansatte om mulighetene knyttet til utenlandsopphold. Fokusområdene er faglig planlegging og -relevans, status, varighet og støtteordninger.

Ved inngangen til 2019 hadde UiT 889 ansatte med registrert utenlandsk statsborgerskap. De kommer fra 76 ulike nasjoner og fra alle verdensdeler. Fellestjenesten for mobilitet vil i samarbeid med

¹ <https://dbh.nsd.uib.no/statistikk/>

² [Dikus rapportserie Nr. 1/2019 Norske studenter på utveksling, s. 28](#)

fakultetene utarbeide gode rutiner for best mulig koordinert mottak av gjesteforskere og andre ansatte på utveksling fra UiTs internasjonale partnere. Avdeling for bygg og eiendom, som ivaretar boliger for våre ansatte fra utlandet, vil også bli involvert i prosessen. Det er stor mangel på bolig for våre gjesteforskere fra utlandet.

UiT har vært tilsluttet det europeiske nettverket EURAXESS *Researchers in Motion* siden 2005. I 2010 sluttet UiT seg også til EURAXESS *Rights* og *The European Charter for Researchers* og *The Code of Conduct for the Recruitment of Researchers* (Charter and Code). I 2012 ble UiTs første toårige handlingsplan for implementering av Charter and Code godkjent av rektor og direktør. Handlingsplanen ble oppdatert i 2014, og UiTs innsats ble godkjent av EU-kommisjonen i august 2012, som tredje universitet i Norge, gjennom tilgang til logoen *HR Excellence in Research*. Det er viktig for UiT å videreføre arbeidet knyttet til *Charter and Code* og beholde logoen da denne kan ha betydning for videre forskningsfinansiering/-støtte. I perioden etter 2015 har EU-kommisjonen arbeidet med større omlegging av rutiner og prosedyrer knyttet til *Charter and Code* med sterkere fokus på kvalitet i arbeidet. Dette innebærer også at den enkelte institusjon skal gjennom EU-kommisjonens evaluering hvert tredje år. Etter planen skulle revisjon av UiT finne sted i 2018, men ble utsatt. UiT må snarest ferdigstille en revidert handlingsplan for *Charter and Code* samt følge opp øvrige nye krav fra EU-kommisjonen knyttet til dette arbeidet for å ha en mulighet for godkjenning av EU-kommisjonen og for å få beholde *HR Excellence in Research*-logoen.

UiTs internasjonale avtaleportefølje

UiT har 650 aktive samarbeidsavtaler med internasjonale partnere. Arbeidet med å publisere alle avtalene på vår hjemmeside ble avsluttet våren 2019. Ved å logge seg inn på UiTs intranett, får studenter og ansatte enkelt oversikt over hvilke avtaler som gjelder for de ulike fagområdene. Ingen avtaler skal inngås uten faglig eller strategisk forankring, og alle avtaler skal registreres i henhold til UiTs retningslinjer. Det har vært jobbet strategisk med avtaleinngåelse med attraktive og velrenommerte partnere som eksempelvis National University of Singapore (NUS), University of Melbourne samt tre japanske universiteter som er rangert blant Japans beste universiteter³. Videre ble det underskrevet avtale med Laval University i Canada⁴ om felles forskningsprosjekter med samlet verdi på 6 millioner kroner. Arctic 5-samarbeidet med universitetene i Umeå, Oulu, Luleå og Rovaniemi er forankret i seks faglige søyler, og det er satt av 1 million årlig til støtte for UiTs fagmiljøer som deltar i samarbeidet.

Mobilitetsprosjekter

UiT har økt sin deltakelse i ulike typer mobilitetsprosjekter der forskning, utdanning og mobilitet knyttes sammen. Et eksempel på dette er Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (Diku) sitt Nordområdeprogram som skal bidra til økt kunnskap om nordområdene gjennom høyere utdanningssamarbeid mellom norske aktører og aktører i Canada, Japan, Kina, Russland, Sør-Korea og USA. Programmet er finansiert gjennom tilskuddsordningen Arktis2030, og hadde en økonomisk ramme på 53 millioner kroner for programperioden 2013 – 2018. I 2018 ble det inngått avtale mellom Utenriksdepartementet og Diku om ett års forlengelse av programmet. 51 prosjekter ble tildelt støtte gjennom fire utlysninger i denne perioden, 20 ved UiT.

³ [Top Global University Initiative](#)

⁴ [Sentinel North](#)

Våren 2018 utlyste Diku inntil 3 millioner kroner til toårige samarbeidsprosjekter mellom høyere utdanningsinstitusjoner i Norge og Russland med en ramme på 300 000 kroner per prosjekt. 20 søknader kom inn, 11 prosjekter ble tildelt støtte hvorav 3 UiT-prosjekter fikk finansiering.

Erasmus+ Strategiske partnerskap støtter faglig samarbeid i Europa som skal utvikle, utveksle og prøve ut nyskapende praksis og pedagogisk metode. Målet er å styrke utdanningskvaliteten innenfor alle utdanningsnivå og læring på tvers av landegrenser. UiT deltar som partner i fem strategiske partnerskap, og KD har en klar forventning om at UiT nå bør ta rollen som koordinator (jfr. UiTs styringsdialog med KD i juni i år).

Erasmus+ Global mobilitet gir norske høyere utdanningsinstitusjoner mulighet til å sende og motta studenter og ansatte på utveksling utenfor EU. Studenter kan reise på studie- og praksisutveksling, mens ansatte kan reise på undervisnings- og opplæringsutveksling. UiT er med i 10 globale prosjekter, og KD forventer at UiT skal fortsette den gode utviklingen kommende år.

UTFORSK er det ene av to økonomiske tiltak i regjeringens Panoramastrategi for kunnskapssamarbeid med Brasil, Kina, India, Japan, Russland og Sør-Afrika. I inneværende programperiode ble det lyst ut midler i 2016, 2017 og 2018. UiT fikk tildeling til ett prosjekt i 2016, men ingen i 2017 eller 2018.

EØS-midlene er bidrag fra Island, Liechtenstein og Norge for å kunne delta i EUs indre marked. I inneværende programperiode (2017-2024) bevilges det tilsammen 2,8 milliarder euro, og det vil fremover komme utlysninger om forskings- og utdanningssamarbeid med Estland, Kroatia, Latvia, Litauen, Polen, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia og Tsjekkia. I forrige programperiode deltok UiT i over 50 prosjekter. Fra 4. - 7. november 2019 arrangerer UiT "Staff Week" for sine EØS-partnere til målrettet kontaktbygging og informasjonsutveksling. Representanter fra blant annet Forskningsrådet, Innovasjon Norge, UD og Diku har takket ja til å delta. Deltakelse i programmet er viktig av minst to årsaker; prosjektene gir UiT økonomisk uttelling på linje med andre EU-midler, og våre studenter og ansatte blir kjent med våre EØS-partnere med god stipendfinansiering.

Deltakelse i mobilitetsprosjekter legger til rette for mangefasettert internasjonalisering. Man utvikler og gjennomfører felles utdanningsaktiviteter, øker mobilitet av studenter, inkludert praksismobilitet, øker integrasjon mellom utdanning og forskning samt øker samarbeidet med arbeidslivet.

Forslag til tiltak i virksomhetsplanen for 2020

I virksomhetsplanen for 2019 ble fakultetene pålagt å utarbeide egne handlingsplaner for mobilitet. I 2020 må tiltakene i disse planene implementeres.

Utover dette anbefaler universitetsdirektøren at UiT i 2020 skal ferdigstille og implementere revidert handlingsplan for *Charter and Code*, slik at institusjonen tilfredsstiller nye krav fra EU-kommisjonen for å få beholde *HR Excellence in Research*-logoen. Dette er lagt inn i forslaget til virksomhetsplan for 2020.

4. VITENSKAPELIG PUBLISERING

Hovedfunn:

- UiT hadde med 2048,9 publikasjonspoeng en økning i antall poeng på 1,9 % i 2018. UiTs vekst i publikasjonspoeng har stagnert siden 2016. Helsefak og IVT-fak er fakultetene som øker mest i publikasjonspoeng ved UiT.
- UiT øker i antall publikasjoner fra 2002 til 2106, en økning på 4,9 %.
- UiTs andel publikasjonspoeng i UH-sektoren går ned fra 8,2 % til 7,8 %. Hele UH-sektoren øker i antall rapporterte publikasjoner og de tre øvrige breddeuniversitetene øker mer enn UiT.
- UiT øker andelen publikasjoner med internasjonalt samarbeid fra 49,8 % til 52,5 %.
- UiTs samlede tall for publikasjonspoeng per fagårsverk svekkes sammenlignet med gjennomsnittet for universitetene. Snittet for universitetene går opp til 1,26, mens UiT går ned til 0,98.
- UiTs andel forfatterandeler på nivå 2 går ned fra 22,6 % til 19,4 %. Gjennomsnittlig andel på nivå 2 i 2018 er for universitetene 23,4 %.
- Andelen publikasjoner med åpen tilgang (Open Access, OA) øker. UiT har høyest andel gull OA blant de største institusjonene, tett fulgt av OsloMet. Flere av de store universitetene er blitt bedre enn UiT på deponering og grønn OA.

Vitenskapelig publisering av forskning er en vesentlig del av kunnskapsproduksjonen ved UiT. Alle vitenskapelige publikasjoner i 2018 ble rapportert til Norsk senter for forskningsdata (NSD) 1. april 2019. I kapitlet gjennomgås UiTs og fakultetenes resultater innenfor vitenskapelig publisering i 2018, sett i lys av tidligere år og sammenlignet med resultater nasjonalt. Videre presenteres resultater for åpen tilgang til vitenskapelige publikasjoner. Avslutningsvis foreslås noen tiltak til virksomhetsplanen for 2020.

Publikasjonspoeng brukes av Kunnskapsdepartementet som en resultatindikator på både volum og kvalitet i forskningen som blir formidlet gjennom vitenskapelig publisering. Den norske publiseringssindikatoren inngår som en av flere indikatorer i den resultatbaserte forskningskomponenten i finansieringssystemet for universiteter og høyskoler. Analyser av publiseringsdata kan være nyttige for evaluering og styring. Indikatoren blir av myndighetene regnet for å ha vært et effektivt insentiv over tid.

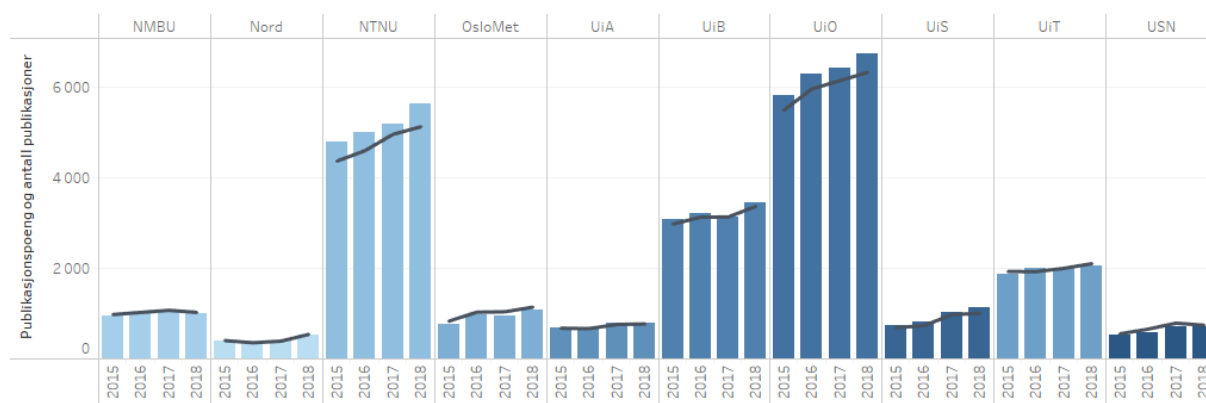
Når det gjelder bruk av publikasjonspoeng som indikator er det mange forbehold og det bør ikke trekkes for bastante konklusjoner om den vitenskapelige kvaliteten bak tallene. UiT har i mange år arbeidet for åpen tilgang til forskning. Gjennom flere nasjonale høringer har UiT det siste året gitt støtte til Plan S, som vi mener vil bidra positivt til åpen tilgang til forskning i kombinasjon med en større utbredelse av DORA-prinsippene. UiT har også, sammen med noen flere universiteter, foreslått å avskaffe nivåinndelingen i den nasjonale publiseringssindikatoren. Den delen av det resultatbaserte finansieringssystemet som baserer seg på nivåinndelingen, mener vi er i strid med DORA-erklæringens prinsipp om at hver publikasjons kvalitet, relevans og betydning skal vurderes for seg og ikke basert på hvilken kanal den er publisert i.

Beregningsmetoden for publiseringssindikatoren ble fra og med 2015 endret, noe som medførte en økning i tallene for publikasjonspoeng i sektoren og for mange institusjoner. Den mest vesentlige endringen var at publikasjoner med internasjonalt samarbeid tillegges en faktor på 1,3. Den nye

beregningsmetoden er mer kompleks enn den tidligere. I kapitlet presenteres tall for årene 2015-2018 og publikasjonspoeng i denne perioden er beregnet med samme metode.

Publikasjonspoeng og antall publikasjoner

UiT har i 2018 en økning i antall publikasjonspoeng på 1,9 % fra 2011,5 til 2048,9 poeng og har hatt en stagnasjon i publikasjonspoeng siden 2016. For universitetene samlet var det i 2018 en vekst på 6,5 %, der Nord, OsloMet, UiS og UiB økte prosentvis mest (figur 4.1). UiTs andel av publikasjonspoeng i sektoren gikk ned fra 8,2 % til 7,8 %.

Figur 4.1 Antall publikasjonspoeng (søyle) og publikasjoner (linje), universitetene (2015-2018).

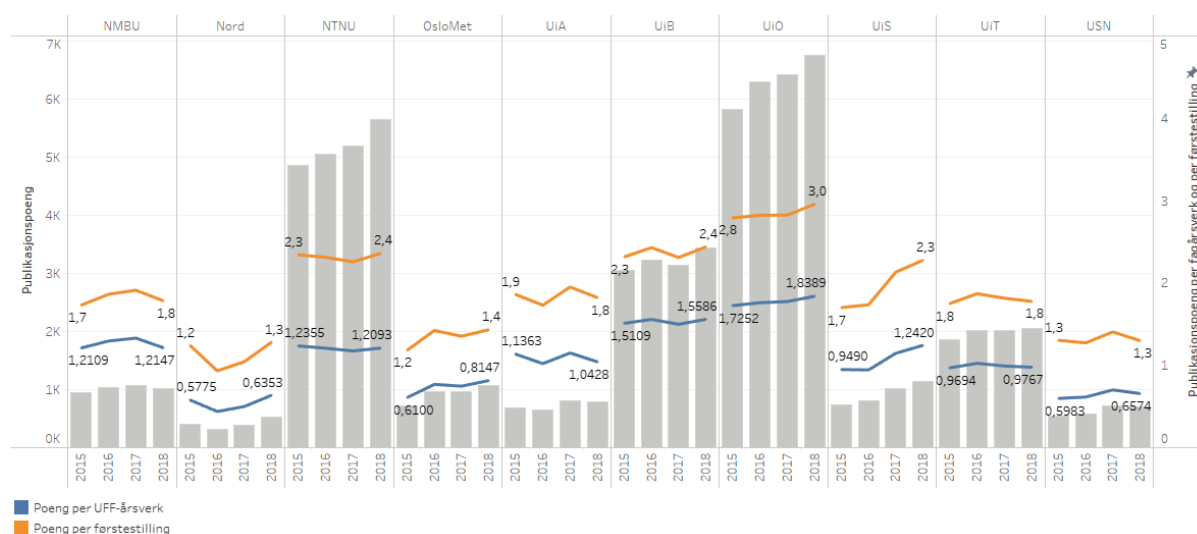
Kilde: Unit

UiT økte i 2018 i antall publikasjoner fra 2002 til 2106 publikasjoner, noe som er en vekst på 5,2 % (linje i figur 4.1). Denne veksten viser at beregninger av publikasjonspoeng kun delvis baserer seg på volum. At ikke vekst i antall publikasjoner medførte en større økning i publikasjonspoeng knytter seg til antall forfatterandeler som kun økte svakt, og til uttelling av faktorer for publikasjonsnivå (nivå 1 eller nivå 2), internasjonalt publiseringssamarbeid og til hvilken publikasjonsform det publiseres i (vitenskapelige artikler, antologikapitler eller monografier).

Publikasjonspoeng per faglige årsverk er en av de nasjonale styringsparameterne for universiteter og høyskoler. *Tilstandsrapport for høyere utdanning 2019* viser at hver faglig ansatt i statlig sektor i 2018 i gjennomsnitt hadde 1,18 publikasjonspoeng. Tall fra NSD viser et gjennomsnitt for universitetene på 1,26 og for UH-sektoren på 1,17. UiT ligger tradisjonelt lavere enn gjennomsnittet for universitetene og for sektoren, slik det framgår i figur 4.2. Etter et positivt løft på denne parameteren i 2016 er UiT de siste to årene igjen under 1 og har et snitt på 0,98 i 2018. Det samme gjelder gjennomsnittet for publikasjonspoeng per førstestilling der UiT også har lavere tall enn snittet for universitetene og sektoren.

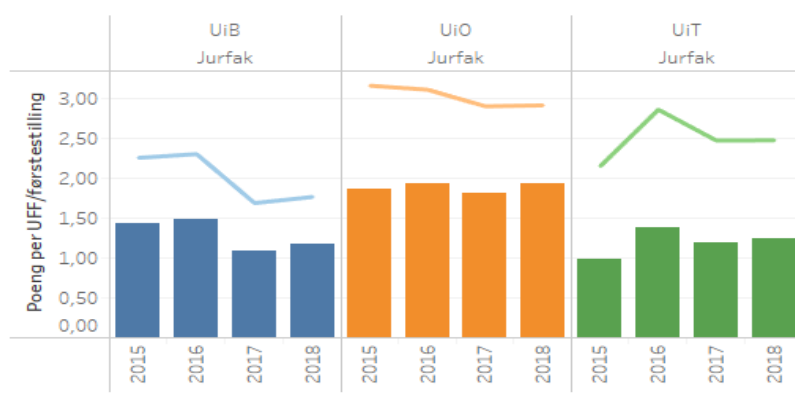
UiT er ikke tilfreds med svake gjennomsnittstall for publiseringsresultater per fagårsverk. Tidligere analyser har vist at publiseringsmønsteret blant UiTs vitenskapelig ansatte er nokså likt de øvrige breddeuniversitetene med en mindre andel forskere som står for den største andelen publikasjonspoeng og en nokså stor andel forskere som produserer lite publikasjonspoeng. Det er de etablerte forskerne i førstestillinger som publiserer mest. I dette bildet er det viktig for UiTs del å være oppmerksom på at

andelen årsverk i førstestillinger (72,2 % i 2018) er betydelig lavere enn ved UiO (91,2 %), UiB (90,7 %) og NTNU (77,1 %).⁵

Figur 4.2 Antall publikasjonspoeng og antall publikasjonspoeng per fagårsverk og førstestilling, universitetene (2015-2018). Kilde: Unit

Ser man nærmere på noen utvalgte fagmiljøer ved UiT, er imidlertid ikke bildet like dystert. Figur 4.3 viser tall for publikasjonspoeng per fagårsverk og førstestilling for de tre juridiske fakultetene. Her ser vi at Det juridiske fakultet (Jurfak) ved UiT har hatt bedre gjennomsnittstall enn UiB siden 2016, mens Jurfak ved UiO ligger suverent på topp.

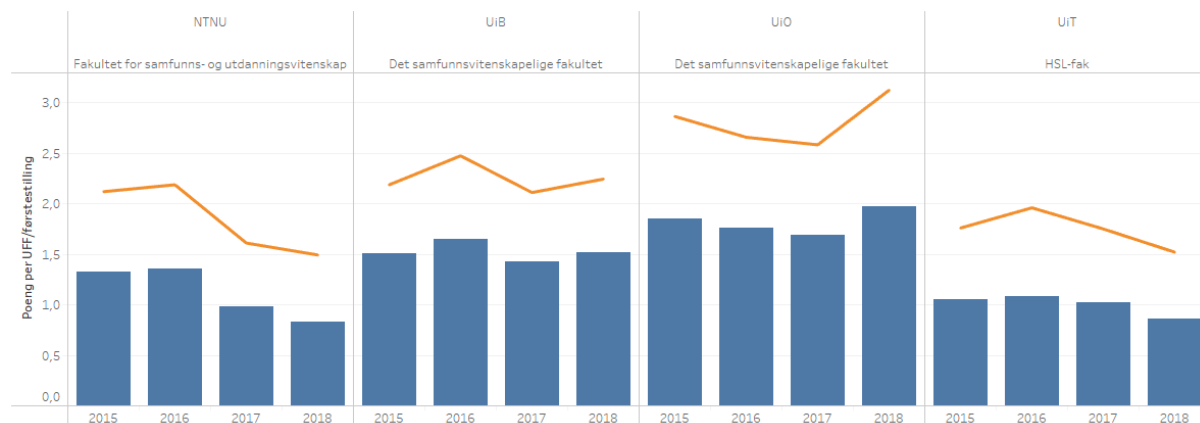

Figur 4.3 Publikasjonspoeng per fagårsverk (søyle) og førstestilling (linje), juridiske fakulteter (2015-2018). Kilde: NSD

Videre viser figur 4.4 en sammenligning av de samfunnsvitenskapelige fakultetene ved de fire BOTT-universitetene der Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning (HSL-fak) ved UiT i 2017 kun ligger svakt under Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap ved NTNU og i 2018 har bedre snitt for indikatorene. Fagsammensetningen ved disse fakultetene er imidlertid ikke identiske og

⁵ Tabell V4.17 Tilstandsrapport for høyere utdanning 2019.

kan derfor ikke helt sammenlignes. Dessuten er det også for store enheter som fakulteter vanskelig å fange opp klare utviklingstrekk siden deres fagmiljøers resultater ofte kan utvikle seg ulikt.

Figur 4.4 Publikasjonspoeng per fagårsverk (søyle) og førstestilling (linje), utvalgte samfunnsvitenskapelige fakulteter (2015-2018). Kilde: NSD

Fakultet for biovitenskap, fiskeri og økonomi (BFE-fak) har i *Rapport vitenskapelig publisering ved BFE 2018*⁶ sammenlignet publikasjonspoeng per fagårsverk for fakultetets institutter med faglig tilsvarende enheter ved andre universiteter. Tabell 4.1 viser at Institutt for arktisk og marin biologi (AMB) over flere år har hatt bedre tall enn andre institutter for biologifag, men har svakere tall i 2018. Motsatt gjelder for Norges fiskerihøgskole (NFH) som fram til 2018 lå under eller på nivå med tre liknende enheter, men som i 2018 ligger høyest av disse fire. Handelshøgskolen i Tromsø (HHT) har svakest publiseringstall blant instituttene på BFE-fak og har i et nasjonalt bilde fram til 2018 hatt publiseringstall per fagårsverk som har plassert seg midt i bildet av sammenlignbare enheter. I 2018 ligger HHT lavest av disse.

Ser man nærmere på publiseringstallene ved instituttene ser man at det er et lite antall forskere som publiserer mye og mange som publiserer litt. Utviklingen mellom år ser ut til å variere mye med enkeltpersoners publiseringresultater. Dersom en forsker slutter, har permisjon eller går over i en lederstilling, kan dette gi store utslag i publiseringresultatene. Videre er det for dette fakultetet viktig å være oppmerksom på forskjeller mellom instituttene. Der AMB og NFH høsten 2018 hadde henholdsvis 200 og 365 registrerte studenter, hadde HHT 2395. HHT har i 2018 det laveste antallet UFF-stillinger av de tre instituttene; 89,45 (HHT), mot 100,45 (AMB) og 92,65 (NFH).

⁶ Orienteringssak til fakultetsstyret BFE 05.06.2019, ephorte 2019/2732.

Tabell 4.1 Publikasjonspoeng per fagårsverk for institutter ved BFE-fak og sammenlignbare enheter (2015-2018). Kilde: NSD.

Enhet	2015	2016	2017	2018
AMB	1,45	1,56	1,53	1,34
<i>Institutt for biologi (NTNU)</i>	1,43	1,23	1,39	1,48
<i>Institutt for biologi (UiB)</i>	1,16	1,32	1,43	1,38
<i>Institutt for biovitenskap (UiO)</i>	1,19	1,22	1,40	1,45
NFH	0,81	0,98	0,82	1,08
<i>Fakultet for biovitenskap og akvakultur (Nord)</i>	0,83	0,72	0,51	0,64
<i>Institutt for husdyr- og akvakulturvitenskap (NMBU)</i>	0,73	0,80	1,00	0,96
<i>Institutt for basalfag og akvamedisin (NMBU)</i>	0,91	0,93	0,78	0,67
HHT	0,74	0,50	0,75	0,59
<i>Handelshøgskolen (Nord)</i>	0,96	0,64	0,48	0,83
<i>Handelshøgskolen (NMBU)</i>	1,48	1,32	1,27	1,97
<i>Handelshøgskolen (NTNU)</i>	0,50	0,57	0,87	0,73
<i>Handelshøgskolen (UiS)</i>	1,11	1,21	1,00	1,42
<i>Handelshøgskolen (OsloMet)</i>	0,43	0,89	0,62	0,80

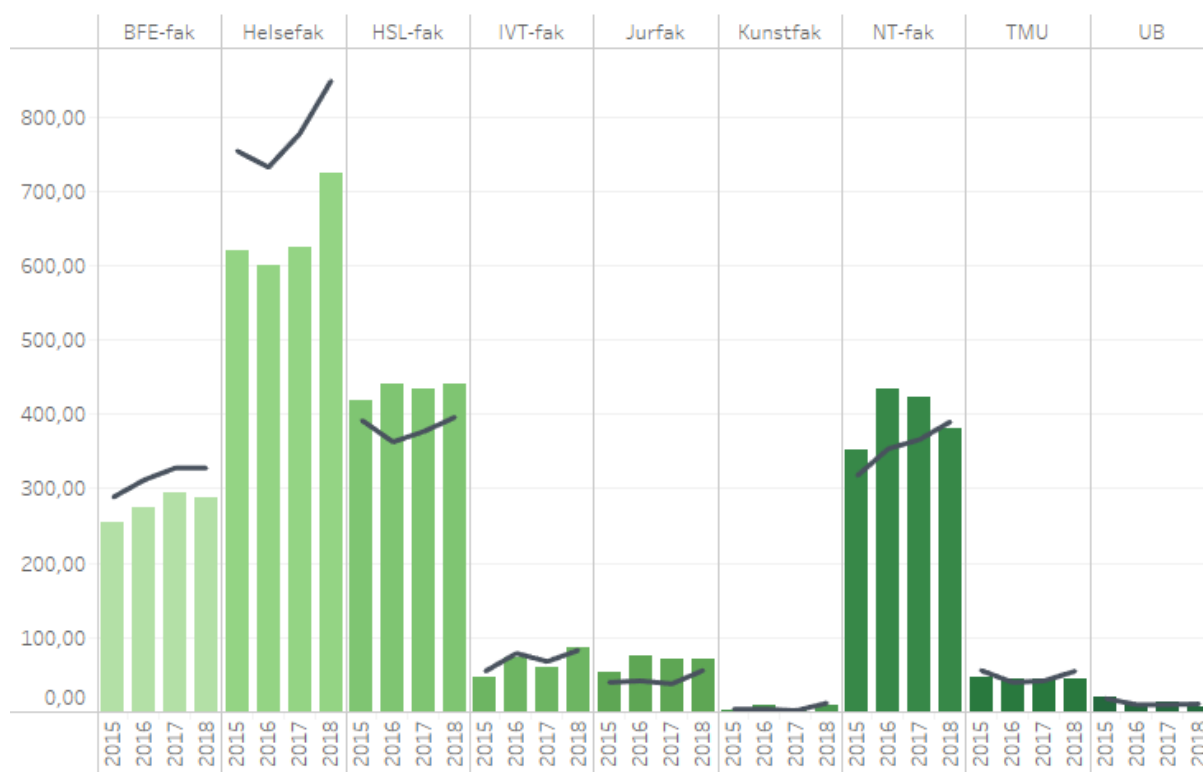
Publikasjonspoeng og antall publikasjoner ved UiTs enheter

Aggregerte publiseringsresultater for UiT som institusjon dekker over variasjonen i publiseringsresultatene og utviklingen ved de enkelte fakultetene. Slik er det også på fakultetsnivå. Selv om et fakultet samlet sett øker eller har en nedgang i publiseringsresultater mellom år, kan det være institutter ved de enkelte fakultetene som har en annen eller motsatt utvikling.

Det helsevitenskapelige fakultet (Helsefak) har det største antallet publikasjoner og publikasjonspoeng ved UiT, etterfulgt av Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning (HSL-fak) og Fakultet for naturvitenskap og teknologi (NT-fak). Som vist i figur 4.5 hadde Helsefak stor vekst i publiseringsresultatene fra 2017 til 2018 og øker i antall publikasjonspoeng med 15,9 %. Helsefak øker i antall publikasjoner fra 910 til 1004, men har liten endring i forfatterandeler på nivå 2 (21 %). Andel publikasjoner med internasjonalt samarbeid øker svakt fra 56,4 % til 57,3 %. Institutt for klinisk odontologi, Institutt for psykologi, Institutt for helse- og omsorgsfag, Idrettshøgskolen og RKBU øker mest i publisering. Institutt for farmasi har nedgang i antall publikasjonspoeng.

Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi (IVT-fak) har en økning i antall publikasjonspoeng på 42,6 % fra 60 til 85,6 poeng og øker i antall publikasjoner fra 71 til 87. Økning i andel forfatterandeler på nivå 2 går fra 7,7 % til 10,6 %. Andel publikasjoner med internasjonalt samarbeid er nokså likt tidligere år (38,5 %). Økning i publikasjonspoeng finner vi ved Institutt for industriell teknologi, Institutt for elektroteknologi, Ingeniørvitenskap og sikkerhet og Institutt for bygg, energi og materialteknologi. Institutt for datateknologi og beregningsorienterte ingeniørfag har en nedgang i produserte publikasjonspoeng.

Fakultet for naturvitenskap og teknologi (NT-fak) går tilbake i antall publikasjonspoeng med 9,9 % fra 422,6 til 380,6 poeng i 2018, men øker i antall publikasjoner fra 387 til 405. De har samtidig en nedgang i andel forfatterandeler på nivå 2 fra 23,5 % til 21,2 %. Andel publikasjoner med internasjonalt samarbeid går opp fra 63,4 % til 69,2 %. Alle instituttene ved NT-fak går noe tilbake målt i antall publikasjonspoeng, unntatt Institutt for fysikk og teknologi.

Figur 4.5 Antall publikasjonspoeng (søyle) og publikasjoner (linje), UiTs enheter (2015-2018).
Kilde: Unit

Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning (HSL-fak) har en liten økning i antall publikasjonspoeng på 1,2 % fra 434,9 til 440,1 poeng og øker i antall publikasjoner fra 386 til 404. De har en nedgang i andel forfatterandeler på nivå 2 fra 27,4 % til 19,1 %. Andel publikasjoner med internasjonalt samarbeid går svakt ned fra 22,8 % til 21,5 %. Blant de større instituttene ved fakultetet, har Institutt for samfunnsvitenskap og Institutt for språk og kultur en økning i antall publikasjonspoeng, mens Institutt for arkeologi, historie, religionsvitenskap og teologi og Institutt for lærerutdanning og pedagogikk går tilbake.

Fakultet for biovitenskap, fiskeri og økonomi (BFE-fak) har en liten nedgang i antall publikasjonspoeng på 2,6 % fra 294,8 til 287,3 poeng og har også en liten nedgang antall publikasjoner fra 340 til 337. De har en nedgang i andel forfatterandeler på nivå 2 fra 20,9 % til 19,1 %. Andel publikasjoner med internasjonalt samarbeid går opp fra 56,4 % til 67,7 %. Norges fiskerihøgskole har en økning i antall publikasjonspoeng på 44,7 %, mens de to andre instituttene går tilbake.

Det juridiske fakultet (Jurfak) har en liten økning i antall publikasjonspoeng på 2,1 % fra 70,1 til 71,5 poeng. Øker i antall publikasjoner fra 38 til 56, men antallet publikasjoner på nivå 2 går ned. De har en nedgang i andel forfatterandeler på nivå 2 fra 47,3 % til 21 %. Andel publikasjoner med internasjonalt samarbeid går ned fra 31,6 % til 14,3 %.

Det kunstfaglige fakultet (Kunstfak) rapporterte for seg selv for 2018 og hadde et stor økning i antall publikasjoner fra 2 til 12. Dette medførte en vekst i antall publikasjonspoeng fra 1,4 til 9,6. Kunstfaks publikasjoner er både vitenskapelige artikler og bokkapitler og er alle nivå 1-publikasjoner. Kunstfak har ikke internasjonalt samarbeid om publisering i 2017, men en andel internasjonalt sampublisering på 8,3 % i 2018.

Tromsø museum universitetsmuseet (TMU) rapporterte egne publiseringsresultater for 2018. TMU har en liten nedgang i antall publikasjonspoeng på 2,2 % fra 45,3 til 44,2 poeng. Økning i antall

publikasjoner fra 42 til 56. De har en nedgang i andel forfatterandeler på nivå 2 fra 19 % til 7,2 %. Andel publikasjoner med internasjonalt samarbeid øker fra 30,6 % til 49,1 %.

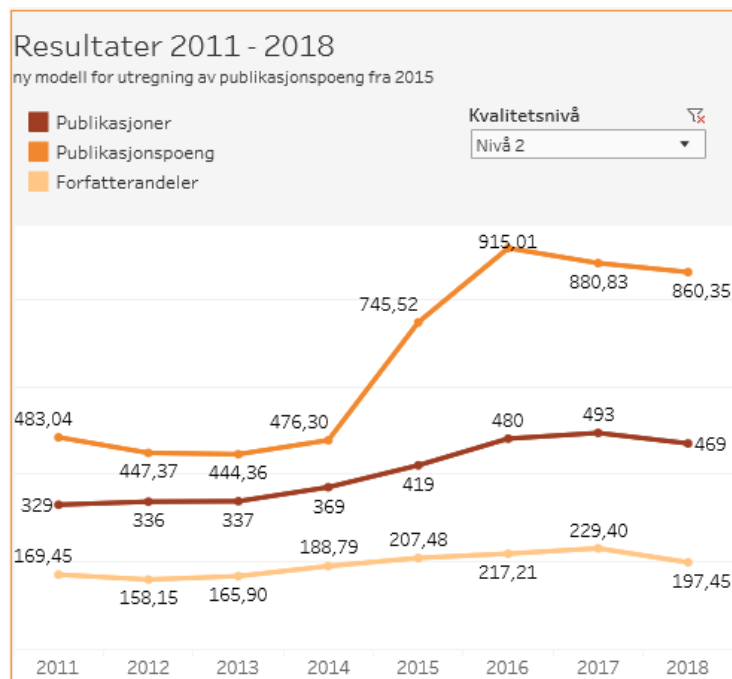
Universitetsbiblioteket (UB) publiserte 11 publikasjoner i både 2017 og i 2018. I 2018 hadde UB ingen forfatterandeler på nivå 2, og antall publikasjonspoeng gikk ned fra 13,2 til 6.

Publiseringsnivå

Nivå 2 i det nasjonale publiseringsregisteret omfatter de publiseringskanalene (tidsskrifter og forlag) som anses å være faglig ledende i brede fagsammenhenger og som utgir de mest betydelige publikasjonene innen et fagfelt. Publisering i disse kanalene gir høyere uttelling i publikasjonspoeng og i finansieringssystemet, og er fra myndighetenes side ment å gi forskningsmiljøene noe å strekke seg etter. Nivå 2-kanalene skal per definisjon stå for om lag en femtedel av den samlede publiseringen på et fagområde på verdensbasis. Nasjonalt var andelen i 2014 for statlige institusjoner og for UH-sektoren totalt, nøyaktig 20 %. Siden 2014 har andelen steget jevnt, til 23 % i 2018.

Andel publisering på nivå 2 måles på nasjonalt nivå i forfatterandeler, og altså ikke i publikasjonspoeng eller antall publikasjoner. For UiT gikk andelen forfatterandeler på nivå 2 ned i 2018, og ligger nå på 19,4 %. Dette er lavere enn gjennomsnittet for universitetene som er 23,4 %. Som vist i figur 4.6 har UiT i 2018 en lavere andel publisering på nivå 2 også målt i antall publikasjoner og antall publikasjonspoeng. Ved fakultetene hadde Jurfak den høyeste andelen forfatterandeler på nivå 2 i 2018 med 21,7 % (se Nøkkeltall 2018).

UiT har de senere år tonet ned målsettingen om størst mulig andel publisering i kanaler innenfor publiseringsregisterets nivå 2 og prioritert målsettinger om åpen publisering. For å nå nasjonale mål om åpen tilgang til publikasjoner og fordi vi støtter DORA-erklæringens prinsipper om mer kvalitative vurderinger av forskningskvalitet, har UiT tatt til orde for å avskaffe nivåinndelingen i publiseringsindikatoren. I 2018 hadde UiT nedgang i publisering på nivå 2 og økt andel publisering i åpne publiseringskanaler (gull Open Access). Særlig tydelig er denne sammenfallende utviklingen ved NT-fak. Vi vet at andelen OA-tidsskrifter er lav på nivå 2 og tallene for 2018 gir grunn til å stille spørsmål ved om noen av våre forskere har valgt åpen publisering framfor publisering på nivå 2. Hvorvidt slike forhold kan forklare endringene eller om dette er tilfeldige variasjoner, vet vi ikke. Et lite sett data fra kun ett år er ikke tilstrekkelig, og disse utviklingstrekkene i publiseringsmønsteret vil bli undersøkt nærmere framover.

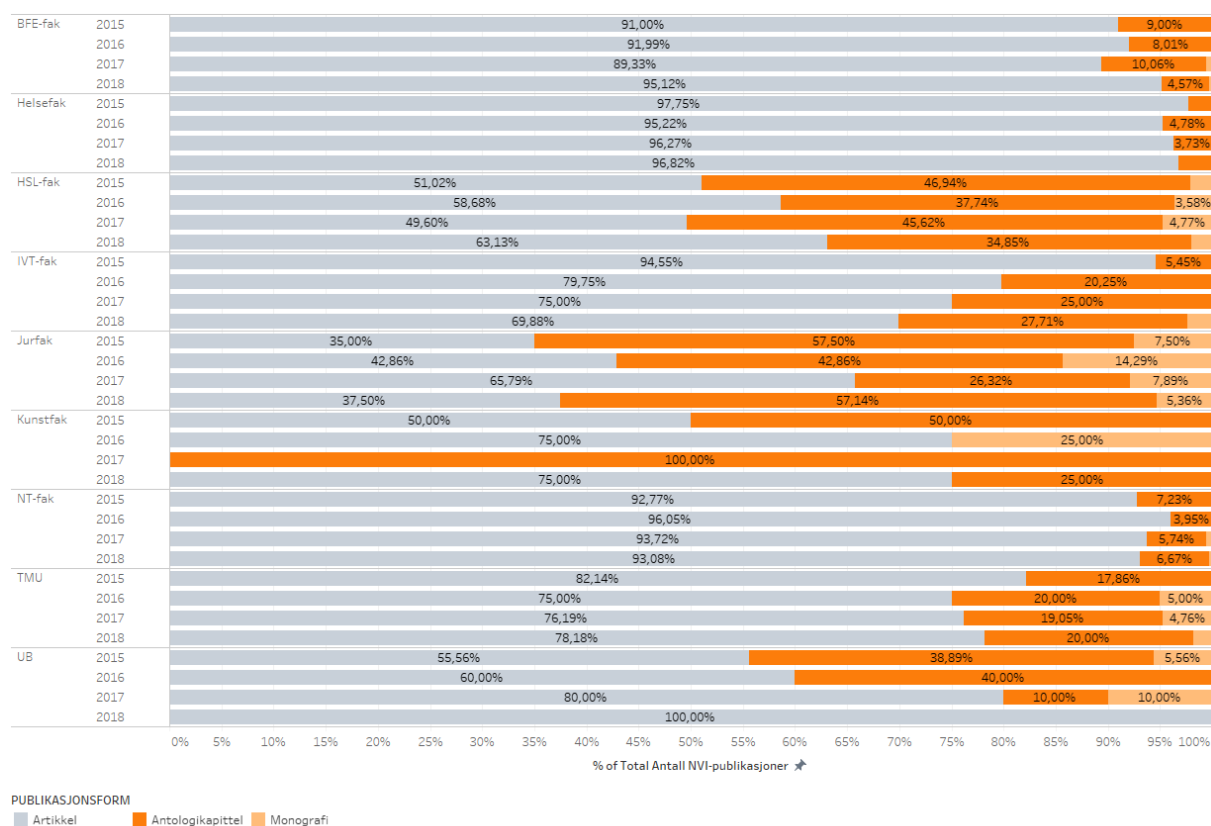
Figur 4.6 Publikasjonspoeng, publikasjoner og forfatterandeler på nivå 2, UiT (2011-2018).
Kilde: Unit

Publiseringsform og -språk

De fleste vitenskapelige publikasjoner ved UiT er artikler (figur 4.7). Artikler er mest dominerende ved Helsefak, NT-fak, BFE-fak og IVT-fak og andelen artikler har økt ved HSL-fak og BFE-fak i 2018. Ved HSL-fak og Jurfak er publisering av antologikapitler eller monografier mer vanlig enn ved de andre fakultetene.

Det er noen forskjeller internt ved fakultetene, og ved Helsefak har Idrettshøgskolen, Institutt for vernepleie og RKBUE en større andel bokkapitler enn ved de andre instituttene. Tilsvarende ser vi for Institutt for informatikk og Institutt for teknologi og sikkerhet ved NT-fak og ved Handelshøgskolen ved BFE-fak. På HSL-fak har Institutt for språk og kultur det høyeste antallet tidsskriftsartikler.

På fakultetsnivå har vi ikke sett vesentlige variasjoner i publikasjonspoeng mellom år som kan knyttes til publikasjonsform. Unntaket fra dette er Jurfak som enkelte år kan ha et relativt høyt antall monografier, som genererer mange publikasjonspoeng.

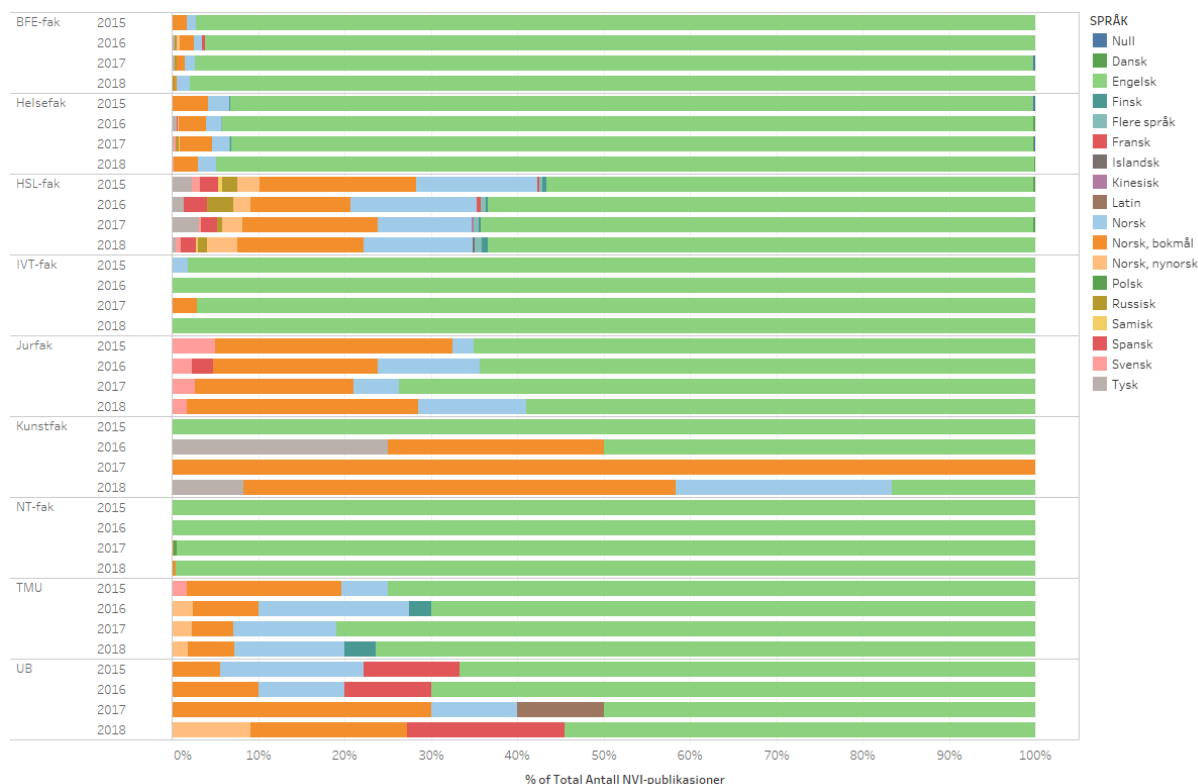

Figur 4.7 Publikasjonsform, UiTs enheter (2015-2018). Kilde: Unit

Publiseringsspråk

Blant de fire BOTT-universitetene viser tall fra Unit at UiT den høyeste andelen publikasjoner på norsk med 9 % i 2018, mens UiB har den største andelen registrert som nynorsk med 1,1 %. UiT har 1 publikasjon på samisk, som eneste universitet. Tallene for bokmål/nynorsk er ikke helt sikre, siden en del publikasjoner er registrert som bare «norsk». I 2018 har UiO, UiN, NTNU og NMBU alle over 90 % publikasjoner på engelsk, mens UiT har 88 % engelskspråklige publikasjoner. Andelen engelskspråklige publikasjoner har vært økende ved alle universitetene over år (Nøkkeltall 2018)

Blant fakultetene og innenfor fakultetene er det store forskjeller i hvilket publiseringsspråk som benyttes. Publikasjoner ved IVT-fak er 100 % engelsk-språklige og NT-fak er nært det samme med 99,5 % publisering på engelsk. Over 90 % engelskspråklige publikasjoner har også Helsefak og NT-fak. HSL-fak har flest språk representert i sine publikasjoner og andelen engelsk har vært nokså stabil på 63 % siden 2016.

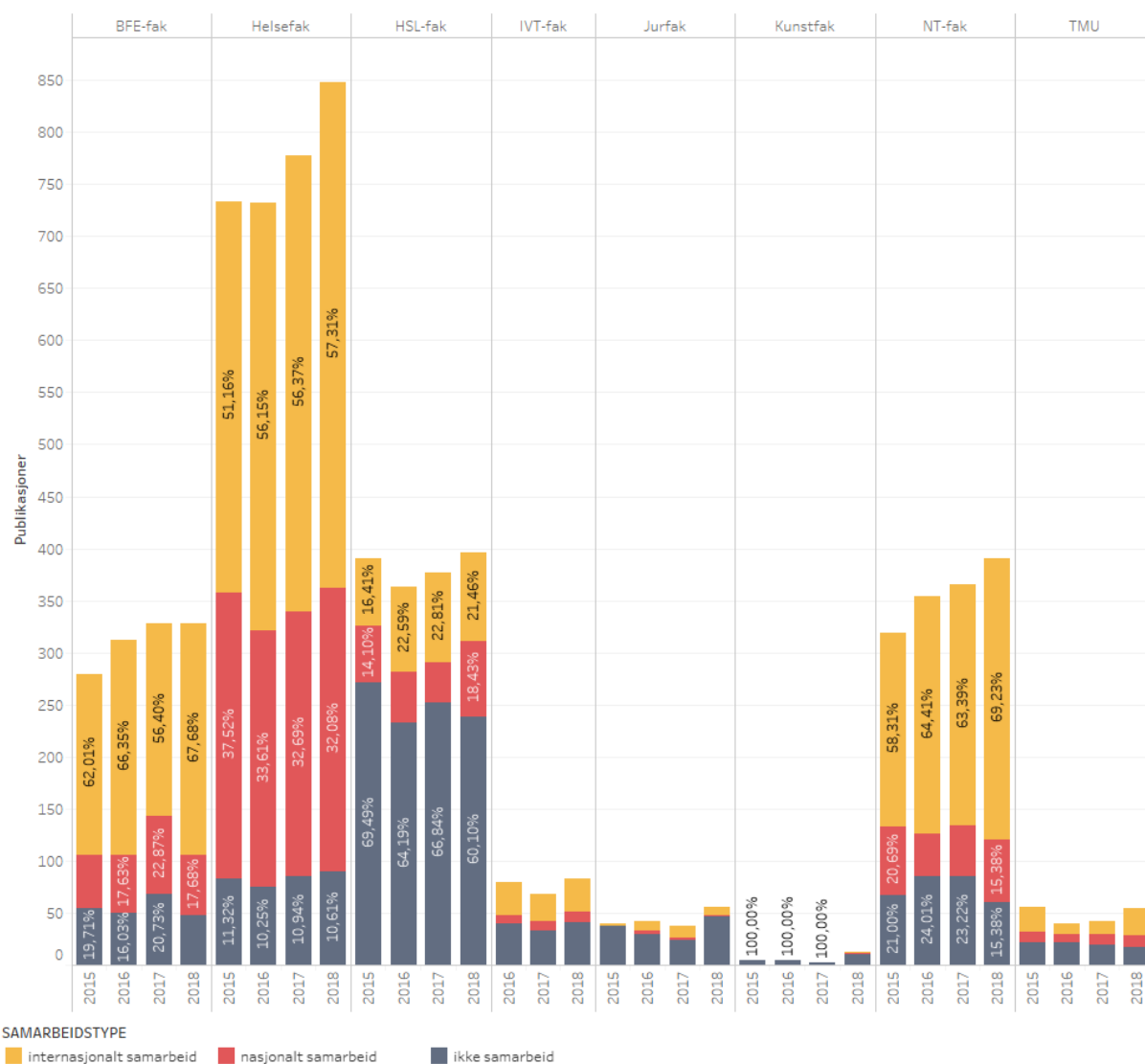
Figur 4.8 Publiseringsspråk, UiTs enheter (2015-2018). Kilde: Unit

Samforfatterskap

Når forskere fra ulike land sammen forfatter en publikasjon, regnes dette som at forskningen er basert på samarbeid.⁷ Internasjonalt samforfatterskap brukes på denne måten som en indikator på internasjonalt forskningssamarbeid. Større omfang av internasjonalt samarbeid er en av de mest vesentlige strukturelle endringene innenfor forskning i dag. Forskning foregår i stadig større grad gjennom samarbeid på tvers av landegrenser, og en økende andel av ressursene til forskning fordeles i internasjonale konkurransearenaer.

Tilstandsrapport for høyere utdanning 2019 viser at andelen norske artikler som publiseres i internasjonalt samforfatterskap har økt jevnt over tid fra 44 % i 2012 til 55 % i 2018. I 2016 fant man nasjonalt at andelen internasjonale publikasjoner økte mer enn årene før og trenden med å publisere mer internasjonalt har fortsatt etter dette. UiTs andel publikasjoner (inkludert monografier og bokkapitler) med internasjonalt samforfatterskap utgjorde i 2018 52,5 %, og dette er en større andel enn tidligere år. Blant de norske institusjonene, har UiB og NMBU den største andelen internasjonalt samarbeid.

⁷ Enkelte UiT-forskere krediterer i tillegg til UiT også utenlandske institusjoner de har tilknytning til og i slike tilfeller regnes dette som internasjonal sampublisering.

Figur 4.9 Andel publikasjoner med samforfatterskap, UiTs enheter (2015-2018). Kilde: Unit

Ved UiTs større fakulteter er utviklingen mot mer internasjonalt sampublisering økende ved BFE-fak, Helsefak og NT-fak, mens andelen ligger mer fast i siste fireårsperiode ved HSL-fak og IVT-fak. Figur 4.9 viser også hvor stor andel av publikasjonene ved enhetene som ikke har samforfatterskap med andre institusjoner, hverken nasjonalt eller internasjonalt. Andelen publikasjoner som verken har nasjonalt eller internasjonalt samforfatterskap, er størst ved HSL-fak med over 60 % de siste fire år.

Publiseringsmønster - stilling og kjønn

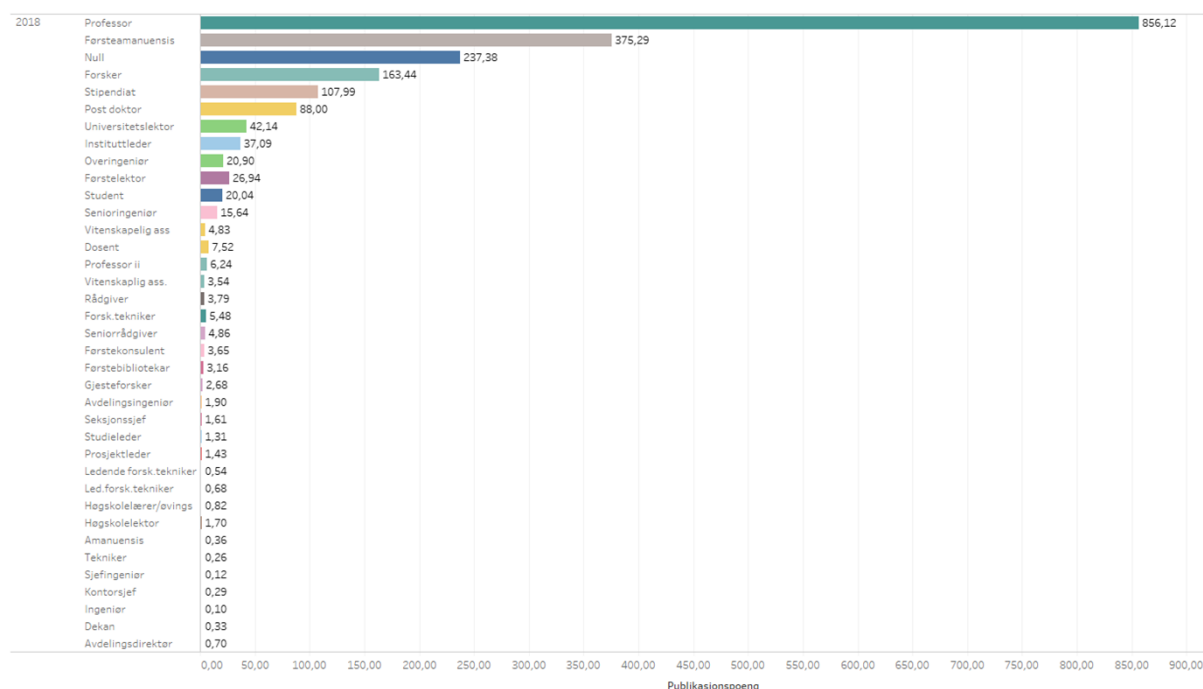
Universitetet i Bergen har i sin publiseringsstatistikk for 2018⁸ gjort beregninger av publiseringshyppighet blant professorer og førsteamanuenser. Beregningene viser en skjevfordeling der få hoder (20 %) bidrar med mange publikasjonspoeng (53 %), og mange hoder bidrar med få poeng. Ved UiT er det ikke gjennomført tilsvarende beregninger de siste årene, men lignende funn ble gjort i 2013 da vi så at 20 % av de publiserende forskerne i stillingsgruppene professor, førsteamanuensis, førstelektor og dosent sto for 56 % av totalproduksjonen for disse gruppene. De 50 % minst produktive forskerne i gruppen, sto for kun 15 % av forskningsproduksjonen målt i publikasjonspoeng.

UiB har også beregnet hvor stor andel av førststillingene, ansatt siste fire år eller lengre, som har publisert i perioden 2015-2018. Funnet her er at 16 % av førsteamanuensene og 5 % av professorene ikke har publisert. Ved UiT har vi tidligere sett for perioden 2009-2012 at andelen fast ansatte i førstestilling som ikke hadde publisert var 8 %.

Det er ikke gjort tilsvarende beregninger ved UiT etter 2013 fordi det er tidkrevende å gjennomgå personaldata for å avgrense andelen ansatte som har hatt fast ansettelse over en lengre tidsperiode og som har en størrelse på ansettelseforholdet som er tilstrekkelig stor til å tas med. UiT har en svært høy andel ansatte i førstestillinger med lav stillingsandel (bistillinger). Dette medfører at oversikter over for eksempel antallet årsverk i førstestillinger sammenholdt med antallet publiserende forfattere gir lite mening fordi antallet publiserende forfattere langt overtimer antallet hele årsverk. Ved behov kan slike beregninger gjøres. Enklere vil det være at forskningsledere med sin lokale kunnskap om ansatte og fagmiljøene gjennomgår og sammenholder oversikter over hvilke ansatte som har publisert med totalt antall ansatte.

Figur 4.10 viser hvordan UiTs publikasjonspoeng i 2018 fordeler seg på ulike stillinger. Vi ser at professorer og førsteamanuenser står for de største andelen. Den tredje største andelen har stillingsbetegnelsen «null». Disse publikasjonspoengene er det i hovedsak forfattere ved Helsefak, HSL-fak, BFE-fak og NT-fak som står bak. Grunnen til at disse publikasjonspoengene ikke er knyttet til stilling i Cristin-systemet kan være at forfatterne er professor emeritus, ph.d.-studenter uten ansettelsesforhold ved UiT eller som har disputert, gjesteforskere, masterstudenter eller at det er feil eller mangler for akkurat stillingstilknytning i systemene som leverer data til Cristin.

⁸ Universitetsbiblioteket i Bergen, 2019, Publiseringsstatistikk for Universitetet i Bergen, <http://bibliometri.w.uib.no>

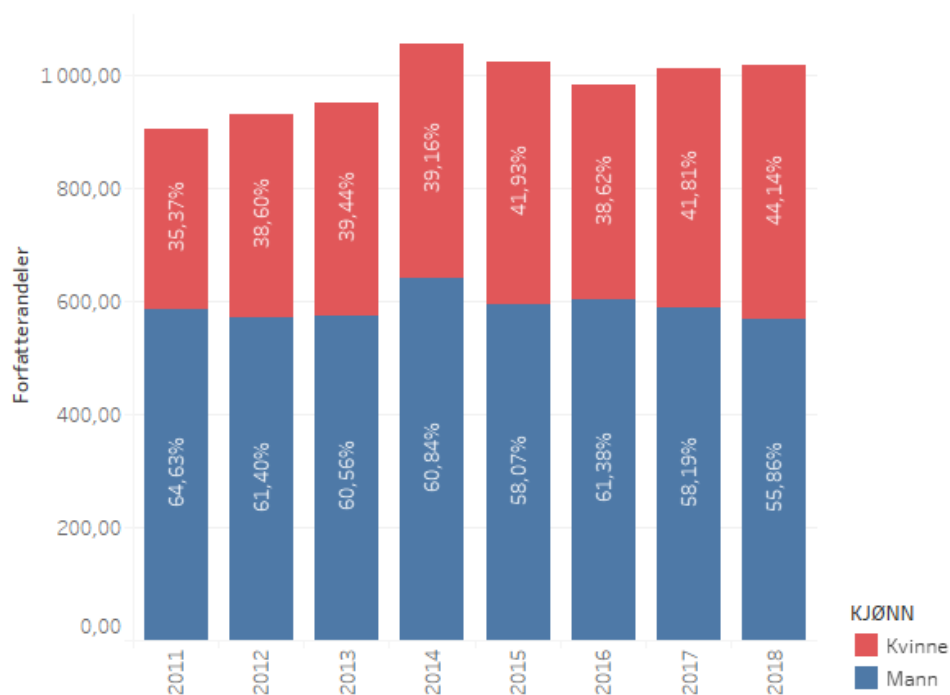
Figur 4.10 Antall publikasjonspoeng fordelt på stillinger, UiT (2018). Kilde: Unit

Kvinnelige forskeres publisering

Andel kvinner i faglige toppstillinger (professorer og dosenter) er en av de nasjonale styringsparametrene. Myndighetene er opptatt av å stimulere til bedre kjønnsbalanse og likestilling i sektoren. UiT over flere år vært på topp blant universitetene når det gjelder andel kvinner i toppstillinger. Nasjonalt viser *Tilstandsrapport for høyere utdanning 2019* at 31,1 % av de faglige toppstillingene i 2018 var besatt av kvinner, noe som er en betydelig vekst fra 20,6 % i 2009. Andelen ved UiT har økt fra 34,3 % i 2017 til 36 % i 2018 og blant universitetene er det kun OsloMet som har en høyere andel kvinner i toppstillinger (55,5 %). I tilstandsrapporten vises det til betydelige forskjeller mellom institusjonene i hvordan andelen kvinner i faglige toppstillinger har utviklet seg. Veksten har vært særlig sterk ved høyskoler og de nyere universitetene med høyt innslag av profesjonsutdanninger.

Den samlede forfatterandelen av kvinner nasjonalt har også økt jevnt det siste tiåret. I 2018 sto kvinnelige ansatte for 37,9 % av publikasjonspoengene nasjonalt, en økning på over ett prosentpoeng. UiT har over flere år vært på topp blant universitetene med en høy andel forfatterandeler av kvinner. Som figur 4.11 viser har andelen forfatterandeler av kvinner ved UiT økt i 2018 til 44,14 %. UiT fortsetter å plassere seg godt nasjonalt der kun OsloMet og Nord universitet har høyere andel forfatterandeler av kvinner.⁹

⁹ Tilstandsrapport for høyere utdanning 2019, tabell V3.13.

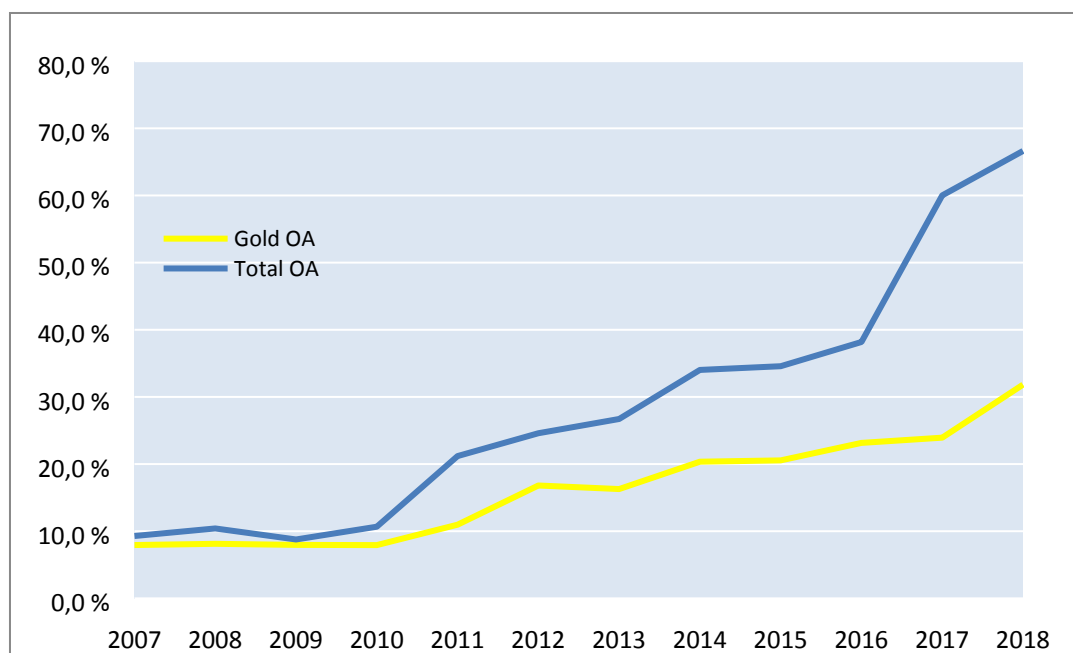
Figur 4.11 Andel forfatterandeler fordelt på kjønn, UiT (2011-2018). Kilde: Unit

Åpen tilgang til vitenskapelig publisering

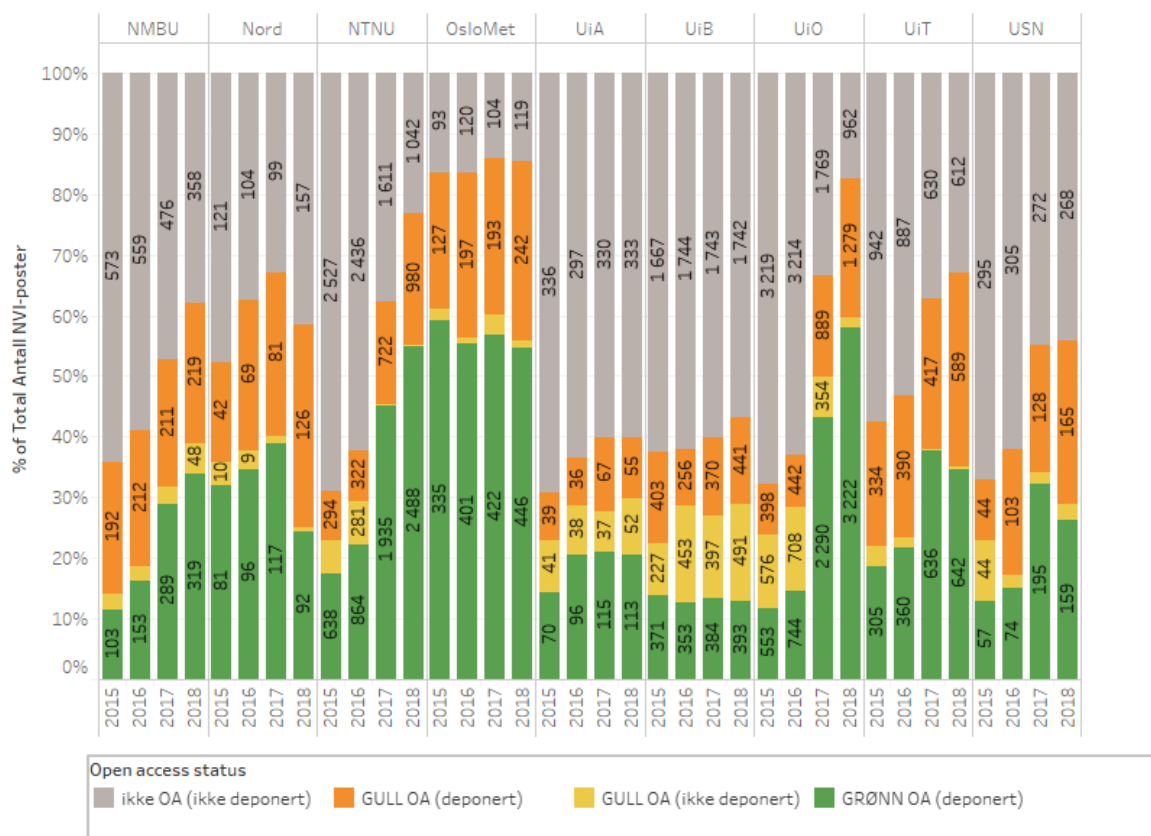
Åpen tilgang til vitenskapelig publisering, (Open Access, OA), er et område hvor UiT over tid har hevdet seg som en ledende norsk institusjon, både i utvikling av tjenester for studenter og forskere, når det gjelder graden av oppnåelse av ulike mål og i nasjonal forskningspolitikk. UiT har i sin strategi mål om å være nasjonalt ledende på Open Science og våre forskningsdata og publikasjoner skal være åpent tilgjengelig der dette er mulig. Prinsipper for åpen tilgang til publikasjoner har vært gjeldende siden 2010.

UiT har over tid hatt en sterk vekst i andelen vitenskapelig publisering med åpen tilgang (figur 4.12). Etter å ha vært nestbest på åpen tilgang nasjonalt etter OsloMet i flere år, endret dette seg i 2018. *Tilstandsrapport for høyere utdanning 2019* viser en klar svekkelse av UiTs posisjon. Blant de ti institusjonene med mest publisering er nå UiO beste institusjon på åpen tilgang, tett fulgt av NTNU og OsloMet. UiT har tidligere hatt en styrke i satsningen på gull åpen tilgang gjennom støtte fra eget publiseringsfond og fordi Universitetsbiblioteket har fulgt opp enkeltforskere for å få de til å egenarkivere. Nå har andre universiteter blitt bedre på tiltak for å øke andelen grønn åpen tilgang, det vil si andelen publikasjoner som gjøres tilgjengelig gjennom egenarkivering.

Figur 4.13 viser andelen publikasjoner med åpen tilgang ved universitetene. UiT er god på gull åpen tilgang og har en stor andel publikasjoner hos utgivere som tillater fri tilgjengeliggjøring. Sammenlignet med OsloMet, UiO og NTNU senere år, er UiT ikke god nok på grønn åpen tilgang, og det bør derfor særlig settes inn tiltak for å redusere den grå andelen av søylen, det vil si andelen publikasjoner som ikke er deponert og tilgjengeliggjort (egenarkivert).

Figur 4.12 Andelen publiserte artikler som er Open Access ved UiT (2007-2018). Kilde: UiT

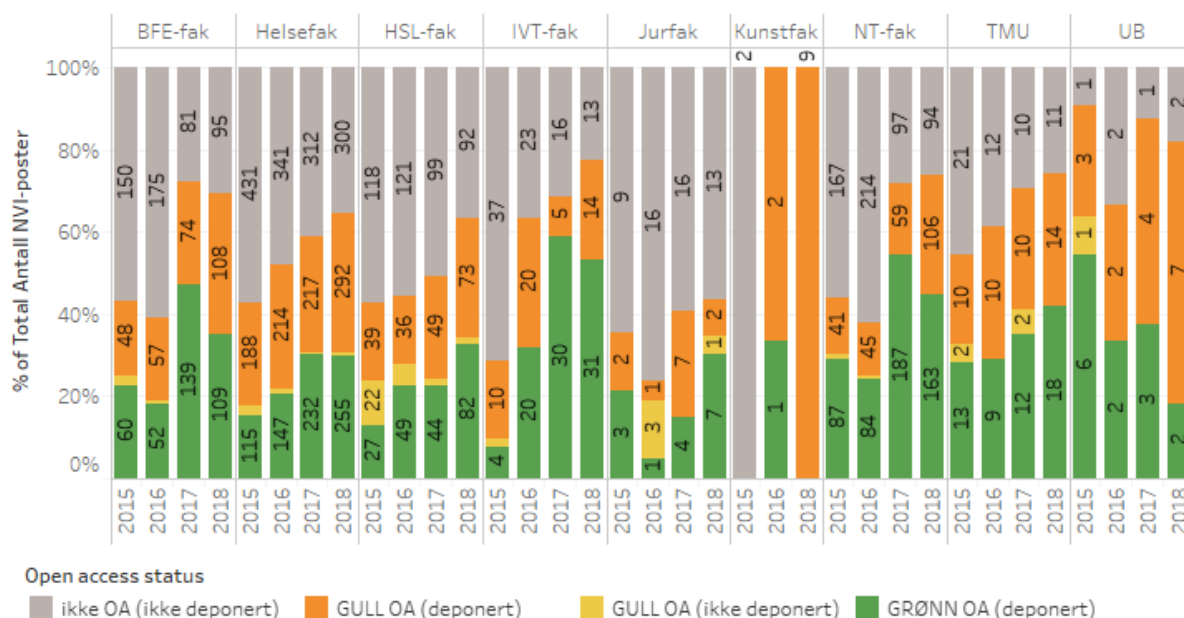

Figur 4.13 Andel og antall publikasjoner med åpen tilgang, universitetene (2015-2018).

Kilde: Unit

Figur 4.14 viser hvordan andelen vitenskapelige artikler med åpen tilgang varierer mellom UiTs fakulteter. Størst andel total OA-publisering finner vi ved IVT-fak, UMAC (Tromsø museum og

Kunstfak) og NT-fak, som alle har over 70 % artikler med åpen tilgang. Størst andel gull OA har Helsefak, BFE-fak og UMAK. Andel publisering i åpne kanaler vil for fagmiljøene kunne variere med hvilken tilgang de har på åpne kanaler å publisere i. Om dette vet vi at fagområdene medisin og biologi har de mest etablerte OA-kanalene, og innenfor disse fagene er det også OA-tidsskrifter på nivå 2. IVT-fak er fakultetet med størst andel egenarkiverte artikler (grønn OA. Dette skyldes mye en tett oppfølging fra Cristin-superbruker ved fakultetet for å få lastet opp fulltekst av artikler som skal godkjennes for rapportering.

Figur 4.14 Andel og antall publikasjoner med åpen tilgang, UiTs enheter (2015-2018).

Kilde: Unit

Grønn Open Access

Grønn Open Access defineres gjerne som OA via/hos forfatteren eller forfatterens institusjon, og omtales ofte som egenarkivering fordi det innebærer at forfatteren initierer at en versjon av artikkelen (oftest siste manus etter fagfellevurdering) blir gjort tilgjengelig via et institusjonelt eller fagspesifikt vitenarkiv. Ved UiT er Munin institusjonens vitenarkiv.

Flertallet av utgivere tillater slik egenarkivering, selv om kontraktene forfatterne inngår med forlagene ikke nødvendigvis reflekterer dette. Estimerer anslår gjerne at mellom 55 % og 75 % av det norske forskere publiserer er tillatt egenarkivert i en eller annen form – fra opprinnelig manus til publisert artikkel.

Grønn OA tilfredsstiller alle policy-krav eller finansiørkrav om OA, og er i utgangspunktet gratis for forskerne og UiT. Imidlertid har en del utgivere embargoer som gjør at finansiørkrav ikke kan tilfredsstilles gjennom Grønn OA.

De institusjonene som er ledende nasjonalt innen grønn OA (UiO, NTNU og OsloMet) har innført ett eller flere av tiltakene nedenfor for å øke andelen Grønn OA:

- Etablert rutiner for at forfattere ved kontroll av vitenskapelige artikler i Cristin får en oppfølgende e-post der de bes om å laste opp fulltekst av publikasjonen som kan deponeres i UiTs vitenarkiv (UiO og NTNU).

- Regelmessig ta ut oversikter over andel vitenskapelige artikler med som ikke er deponert i vitenarkiv og formidle lister over disse til fakultetenes Cristin-superbrukere (og ledere) slik at forfattere som har artikler der det ikke er lastet opp fulltekst blir bedt om å gjøre dette (NTNU).
- Ta bort bokser i Cristin-systemet der forskere blir bedt om å bekrefte at de har samtykket til å laste opp fulltekst fra sine medforfattere. Dette tar bort en terskel for forskerne når de ikke blir avkrevd å kontakte medforfattere for å sjekke at egenarkivering er ok (UiO, OsloMet og NTNU).

Dette er tiltak som UiT også bør vurdere å innføre.

Gull Open Access

Gull Open Access defineres gjerne som OA hos en utgiver, altså at publikasjonen er fritt tilgjengelig med akseptabel gjenbrukslisens hos utgiveren fra utgivelsestidspunktet. Gull OA avgrenses videre til kun å gjelde tidsskrifter som i sin helhet er OA, altså ikke hybridtidsskrifter (se nedenfor).

Gull OA oppleves av både lesere og forfattere som den optimale OA-modellen, idet det er den endelige, publiserte versjonen som umiddelbart gjøres tilgjengelig for lesere og andre brukere.

I tillegg til Gull OA basert på artikkelbetaling skjer det en ikke ubetydelig Gull OA-publisering i tidsskrifter som ikke krever artikkelbetaling. Dette er særskilt fremtredende innenfor humaniora og samfunnsfag, men skjer også innenfor andre fagområder. Vi har ikke gode tall for omfanget av dette, men det inngår i totaltallene for Gull OA-publisering.

Hybrid Open Access

Hybrid Open Access er en tilgjengeliggjøring av publiserte enkeltartikler der det betales for åpen lesetilgang i tidsskrifter som i utgangspunktet er lukkede abonnementstidsskrifter. OA-artikler i slike tidsskrifter er, etter betaling, i prinsippet like OA som artikler i tidsskrifter som i sin helhet er OA, og dette er en type Gull OA.

UiTs publiseringsfond finansierer av kostnadshensyn ikke slik publisering, og det gjør heller ikke Forskningsrådet. Det er så langt ikke vist at vi ikke gjennom slik publisering vil betale dobbelt; både for publiseringen og for abonnement for samme artikkel. Derfor er slik publisering gjennomgående vesentlig dyrere enn OA-publisering i OA-tidsskrifter. Innenfor en gitt ramme får vi dermed «mer OA for pengene» ved å kun støtte OA-publisering i OA-tidsskrifter.

Siden UiT sentralt ikke finansierer denne form for OA-publisering, og slike artikler ikke lar seg identifisere enkelt via Cristin eller andre mekanismer, har vi ikke pålitelige tall for forekomsten av slik publisering. Vi observerer imidlertid at hybrid OA-publisering forekommer i en viss utstrekning, finansiert via lokale budsjetter eller eksterne forskningsmidler. Vi vil anslå at omfanget tilsvarer 1–3 % av alle UiT-artikler publisert i 2017, og at kostnaden for UiT er betydelig siden dette er en kostbar form for Gull OA. Fondet finansierte til sammenligning cirka 10 % av artiklene publisert i 2018 (34 % av alle Gull OA-artikler), med en kostnad på drøyt 3,1 mill. kr.

Publiseringsfondet

UiT har hatt et eget publiseringsfond siden februar 2011. Fondet har få og enkle kriterier: For å kunne gi støtte, må publiseringskanalen være tellende i NSDs kanalregister og godkjent i Directory of Open Access Journals (DOAJ). Kun korresponderende forfatter kan søke, men innvilges søknaden dekkes hele utgiften for alle forfattere. Initielt kunne kun tidsskriftartikler dekkes, men senere har man åpnet opp for monografier og artikler i antologier. Det første året var kjennskapen til fondet liten og utgiftene små, også målt i forhold til budsjettet. Dette har endret seg.

Tabell 4.2 Økonomioversikt publiseringsfondet (2011-2019)

År	Budsjett	Ref NFR	Forpliktet /betalt
2011	300 000		157 079
2012	309 000		325 517
2013	1 000 000		737 095
2014	1 300 000	491 000	1 233 457
2015	1 300 000	666 000	1 453 306
2016	1 400 000	763 000	2 271 514
2017	1 400 000	1 033 000	2 886 815
2018	3 500 000		4 546 259
2019 (h.i.å. per 3.10.)	6 300 000		3 704 884

Kilde: Universitetsbiblioteket, UiT

Fra og med utgiftsåret 2014 til og med utgiftsåret 2018 ville Forskningsrådet etter søknad refundere fondets utgifter med inntil 50 % i det påfølgende år. For 2014 og 2015 fikk vi 50 % refusjon, for 2016 kun 37 %. Lavere andel refusjon skyldes at Forskningsrådets ramme var for liten til å romme alle søknader som kom inn, og refusjonsbeløpene ble redusert pro rata. For 2017 fikk vi tilnærmet 50 % av utgiftene refundert. På grunn av sen søknadsfrist i 2019 vet vi ennå ikke hvor mye vi får refundert for 2018. I 2019 ble det klart at ordningen ville bli videreført for utgiftsårene 2019–2021.

Bortsett fra for årene 2014 til 2015, hvor veksten var på 18 % og vi antok at fondet hadde nådd sin «rimelige» størrelse, har det vært sterk vekst fra år til år. Det er flere grunner til denne veksten:

- Bedre kjennskap til fondet og mulighetene for å få midler til OA-publisering
- Mer «press» på forskerne for å publisere OA gjennom policyer og krav fra finansører
- Sterkere ønske fra forskerne selv om å publisere OA
- Bedre tilgang på akseptable OA-kanaler innenfor flere fagområder
- Økt publiseringsvolum

Publiseringsfondet støtter ikke bare standard artikler i tidsskrifter, men kan også støtte artikler i antologier og utgivelse av monografier. I løpet av 2019 har det blitt gitt tilsagn for bøker og bokkapitler i størrelsesorden kr 600 000, en kraftig vekst fra tidligere.

I løpet av 2019 har det blitt inngått flere såkalte Read-and-publish-avtaler, noe som innebærer at de tradisjonelle abonnementskostnadene i disse avtalene dreies til å dekke både publiseringsavgifter og tilgangskostnader. Disse avtalene er finansiert via Universitetsbibliotekets litteraturbudsjett. På den ene siden medfører dette at UiT gjennom dette også finansierer hybrid-artikler. På den andre siden er publiseringskostnader som ellers ville falt på fondet finansiert gjennom avtalene som er inngått med Wiley og Elsevier. Dette vil redusere fondets utgifter.

Forslag til tiltak i virksomhetsplanen for 2020

UiTs virksomhetsplan for 2019 inneholdt tre tiltak som ikke er slutført, og som bør implementeres i 2020 for å løfte UiTs resultater innen vitenskapelig publisering:

- Utarbeide en systematisk karrieropolitikk for vitenskapelig ansatte med et bredt sett av virkemidler.
- Fastsette felles arbeidsinstruks for alle fast vitenskapelig ansatte med tydelige forventninger til kvalitet i undervisning, forskning, utviklingsarbeid, publisering og eksternfinansiering.
- Videreutvikle en felles tiltaksliste som fakultetene skal benytte i sitt arbeid med å styrke den eksterne finansieringen.

I tillegg foreslår universitetsdirektøren at man i samband med den vedtatte evalueringen av UiTs budsjettfordelingsmodell legger opp til å endre modellen slik at fakultetene kun mottar RBO-midler for artikler som er lastet opp i Cristin.